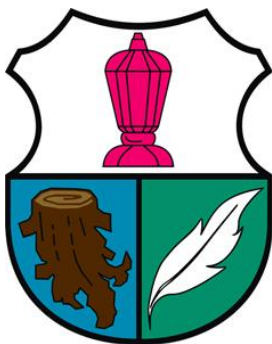

**Program Ochrony Środowiska dla Miasta
Szklarska Poręba na lata 2024-2027 z
perspektywą do roku 2028-2031**

Zamawiający:

Miasto Szklarska Poręba
ul. Granitowa 2
58-580 Szklarska Poręba

Wykonawca:

Westmor Consulting Urszula Wódkowska
Biuro: ul. Królewiecka 27, 87-800 Włocławek
Siedziba: ul. 1 Maja 1A, 87-704 Bądkowo

Autorzy

Karolina Drzewiecka – Kierownik Projektu
Joanna Kaszubska – Konsultant

Spis treści

Wykaz skrótów	4
1. Wstęp.....	6
2. Efekty realizacji dotychczasowego programu	8
3. Ocena stanu środowiska	11
3.1 Charakterystyka miasta.....	11
3.1.1 Położenie administracyjne i geograficzne	11
3.1.2 Infrastruktura techniczna	12
3.2 Analiza stanu środowiska przyrodniczego miasta	15
3.2.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza.....	15
3.2.2 Zagrożenia hałasem	29
3.2.3 Pola elektromagnetyczne	31
3.2.4 Gospodarowanie wodami	33
3.2.5 Gospodarka wodno-ściekowa.....	45
3.2.6 Zasoby geologiczne.....	48
3.2.7 Gleby.....	52
3.2.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	53
3.2.9 Zasoby przyrodnicze	54
3.2.10 Zagrożenia poważnymi awariami.....	65
3.3 Zagadnienia horyzontalne.....	67
3.3.1 Adaptacja do zmian klimatu.....	67
3.3.2 Działania edukacyjne w zakresie ochrony środowiska	69
3.3.3 Nadzwyczajne zagrożenia środowiskowe	69
3.3.4 Monitoring środowiska	70
4. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie	71
4.1 Kierunki interwencji, cele oraz zadania wynikające z oceny stanu środowiska	71
4.2 Instrumenty realizacji programu	85
5. System realizacji programu ochrony środowiska	86
5.1 Zarządzanie ochroną środowiska w mieście	86
5.2 Monitoring programu ochrony środowiska.....	86
6. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi	87
7. Streszczenie w języku niespecjalistycznym	109
Spis tabel, rysunków i wykresów	112

Wykaz skrótów

As – Arsen

C₆H₆ – Benzen

Cd – Kadm

CO – Tlenek węgla

CO₂ – Dwutlenek węgla

dam³ – Dekametry sześciennie

dB – decybel

DK – droga krajowa

DW – droga wojewódzka

Dz. U. – Dziennik Ustaw

GIOŚ – Główny Inspektorat Ochrony Środowiska

GUS – Główny Urząd Statystyczny

GZWP – Główny Zbiornik Wód Podziemnych

ha – hektar

Hz - Herz

IMGW - Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej

JCWP – Jednolite Części Wód Powierzchniowych

JCWPd – Jednolite Części Wód Podziemnych

JST – jednostka samorządu terytorialnego

km - kilometr

KPOŚK – Krajowy Program Oczyszczania Ścieków Komunalnych

KSWiK – Karkonoski System Wodociągów i Kanalizacji,

kV – kilowolt

m – metr

mb – metr mierzący

Mg – Megagram

MP – Monitor Polski

MWh – Megawatogodziny

MZGK – Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej

NFOŚiGW - Narodowy Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

Ni – Nikiel

NO₂ – Dwutlenek azotu

NO_x – Tlenki azotu

O₂ – Tlen

O₃ – Ozon

OSP – Ochotnicza Straż Pożarna

OUG - Okręgowy Urząd Górniczy

OZE – Odnawialne Źródła Energii

Pb – Ołów

PEM – Pole elektromagnetyczne

PIB – Państwowy Instytut Badawczy

PIG – Państwowy Instytut Geologiczny

PM – (z ang. Particulate Matter) pył zawieszony

PM10 – mieszanina zawieszonych w powietrzu cząsteczek, których średnica nie przekracza 10 mikrometrów

PM2,5 – mieszanina zawieszonych w powietrzu cząsteczek, których średnica nie jest większa niż 2,5 mikrometra

PMŚ – Państwowy Monitoring Środowiska

POŚ – Program Ochrony Środowiska

PSZOK – Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych

Pz-Pt - paleozoiczno-proterozoiczny

RDOŚ – Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska

SDRR – Średni Dobowy Roczny Ruch

SO₂ – Dwutlenek siarki

SPA – Strategiczny Plan Adaptacji

SPA2020 - Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030

SUIKZP – Studium Kierunków i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego

SWOT – metoda analizy, której nazwa została utworzona z pierwszych liter wyrazów: S – strengths (silne strony, atuty), W – weaknesses (słabe strony), O – opportunities (szanse), T – threats (zagrożenia)

szt. – sztuka

u.p.o.ś. – Ustawa Prawo Ochrony Środowiska

UE – Unia Europejska

WE – Wspólnota Europejska

WFOŚ – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska

WFOŚiGW – Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

WIOŚ – Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska

zb. – zbiornik

1. Wstęp

Zgodnie z art. 17 ust. 1. ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2023 r., poz. 2556 ze zm.), organ wykonawczy miasta w celu realizacji polityki ochrony środowiska zobligowany jest do sporządzenia gminnego programu ochrony środowiska.

Projekt gminnego programu ochrony środowiska opiniowany jest przez właściwy zarząd powiatu, a następnie uchwalany przez radę gminy. Z realizacji programu organ wykonawczy gminy sporządza co dwa lata raport, który przedstawia najpierw radzie gminy, a następnie przekazuje do organu wykonawczego powiatu.

Należy również podkreślić, że zgodnie z art. 17 ust. 4 ww. ustawy, organ wykonawczy gminy zapewnia możliwość udziału społeczeństwa, na zasadach i w trybie określonym w ustawie z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. z 2023 r. poz. 1094 ze zm.) w postępowaniu, którego przedmiotem jest sporządzenie programu ochrony środowiska.

Niniejszy program ochrony środowiska został sporządzony z uwzględnieniem „Wytucznych do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska” z dnia 2 września 2015 r. Ministerstwa Środowiska. Zawiera cele i działania, a także środki i mechanizmy niezbędne do osiągnięcia wyznaczonych celów oraz monitoring realizacji programu. Określony harmonogram działań jest niezbędny do poprawy jakości życia mieszkańców i stanu środowiska oraz przyczynia się do zapewnienia zrównoważonego rozwoju.

W Programie uwzględniono wymagania następujących przepisów prawnych, w tym dotyczących ochrony środowiska:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2023 r. poz. 40 ze zm.),
- ustawa z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2023 r., poz. 2556 ze zm.),
- ustawa z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz.U. 2023 poz. 1094 ze zm.),
- ustawa z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody (Dz.U. z 2023 poz. 1336 ze zm.),
- ustawa z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach (Dz.U. 2023 poz. 1469 ze zm.),
- ustawa z dnia 14 grudnia 2012 r. o odpadach (Dz.U. 2023 poz. 1587 ze zm.),

- ustawa z dnia 13 czerwca 2013 r. o gospodarce opakowaniami i odpadami opakowaniowymi (Dz.U. z 2023 poz. 1658 ze zm.),
- ustawa z dnia 11 maja 2001 r. o obowiązkach przedsiębiorców w zakresie gospodarowania niektórymi odpadami oraz o opłacie produktowej (Dz.U. 2020 poz. 1903 ze zm.),
- ustawa z dnia 19 czerwca 1997 r. o zakazie stosowania wyrobów zawierających azbest (Dz.U. 2020 poz. 1680),
- ustawa z dnia 20 lipca 2017 r. prawo wodne (Dz.U. 2023 poz. 1478 ze zm.),
- ustawa z dnia 10 lipca 2007 r. o nawozach i nawożeniu (Dz.U. 2023 poz. 569 ze zm.),
- ustawa z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych (Dz.U. z 2022 r. poz. 2409 ze zm.),
- ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U. 2023 poz. 977 ze zm.),
- ustawa z dnia 28 września 1991 r. o lasach (Dz.U. 2023 poz. 1356 ze zm.),
- ustawa z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (Dz.U. 2023 poz. 537 ze zm.),
- ustawa z dnia 9 czerwca 2011 r. prawo geologiczne i górnicze (Dz.U. z 2023 r. poz. 633 ze zm.).

W trakcie prac nad Programem:

- konsultowano się z pracownikami Urzędu Miejskiego w Szklarskiej Porębie w zakresie pozyskania informacji niezbędnych do opracowania Programu,
- dokonano oceny relacji pomiędzy zapisami środowiskowych dokumentów strategicznych szczebla centralnego, wojewódzkiego i powiatowego, w celu ustalenia uwarunkowań zewnętrznych dla opracowywanego Programu,
- dokonano analizy aktualnych dokumentów strategicznych Miasta Szklarska Poręba w celu zachowania spójności priorytetów oraz zapewnienia skoordynowanej realizacji działań w nich ujętych,
- określono potrzeby w zakresie ochrony środowiska na terenie miasta Szklarska Poręba i na ich podstawie sprecyzowano cele i niezbędne działania ekologiczne pozostające w zgodności z celami ujętymi w krajowych, wojewódzkich i powiatowych dokumentach strategicznych oraz innymi obowiązującymi dokumentami strategicznymi Miasta Szklarska Poręba,
- opracowano harmonogram rzeczowo-finansowy realizacji poszczególnych działań ekologicznych, mając na uwadze pilność zaspokojenia potrzeb w zakresie ochrony środowiska, możliwości finansowe Miasta Szklarska Poręba oraz dostępne źródła finansowania,

— określono sposób wdrażania i zasady monitorowania realizacji Programu.

W niniejszym Programie Ochrony Środowiska uwzględniono następujące, zasadnicze części:

- charakterystykę miasta Szklarska Poręba, uwzględniającą położenie oraz stan infrastruktury i środowiska,
- uwarunkowania zewnętrzne i wewnętrzne realizacji Programu Ochrony Środowiska na szczeblu krajowym, wojewódzkim, powiatowym oraz gminnym,
- analizę jakości środowiska na terenie miasta wraz z planowanymi działaniami ekologicznymi,
- obszary interwencji, kierunki interwencji, cele oraz zadania wraz z harmonogramem ich realizacji,
- propozycje systemu wdrażania i monitorowania Programu.

2. Efekty realizacji dotychczasowego programu

Na terenie miasta Szklarska Poręba obowiązywał „Program Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba na lata 2016-2019 z perspektywą do 2023 r.”, który został przyjęty uchwałą nr XXXIX/459/17 Rady Miejskiej w Szklarskiej Porębie z dnia 30 marca 2017 r.

Działania zawarte w „Programie ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba na lata 2016-2019 z perspektywą do 2023 r.” w latach 2016-2022, realizowano w ramach 9 priorytetów interwencji:

— ochrona powietrza atmosferycznego i klimatu

- redukcja niskiej emisji poprzez: modernizację istniejących źródeł ciepła (poprawę sprawności w procesach spalania i stosowanie ekologicznych nośników energii),
- poprawa efektywności energetycznej poprzez termomodernizację budynków użyteczności publicznej należących do Miasta Szklarska Poręba,
- rewitalizacja istniejących obiektów znajdujących się w kompleksie przy ul. 1 Maja 53 w Szklarskiej Porębie,
- modernizacja oświetlenia ulicznego na energooszczędne, faza pilotażowa, podstawowa, rozszerzona,
- wymiana oświetlenia na energooszczędne w budynkach użyteczności publicznej,
- rozwój systemu ścieżek rowerowych na obszarze Miasta,
- modernizacja dróg gminnych, powiatowych, wojewódzkich i krajowych na terenie Miasta,
- polityka parkingowa,
- odpowiednie utrzymanie czystości nawierzchni ulic w mieście,
- budowa gazowych sieci rozdzielczych wraz z przyłączami,

- edukacja ekologiczna,
- **ochrona przed hałasem i utrzymanie jak najlepszej jakości stanu akustycznego środowiska**
 - wspieranie i realizacja inwestycji zmniejszających narażenie na hałas - modernizacja istniejącej infrastruktury drogowej,
 - budowa ścieżek rowerowych, promocja transportu publicznego,
 - działania administracyjne i organizacyjne mające na celu utrzymanie standardów jakości środowiska w zakresie emisji hałasu i lokowania działalności gospodarczej we właściwych strefach,
- **ochrona przed promieniowaniem elektromagnetycznym:**
 - kontrola emisji promieniowania elektromagnetycznego do środowiska,
- **ochrona i efektywne wykorzystanie zasobów wodnych:**
 - modernizacja oczyszczalni ścieków zgodnie z wymogami Unii Europejskiej oraz Planami Aglomeracji,
 - rozbudowa kanalizacji sanitarnej, zgodnie z planami inwestycyjnymi i projektowymi (planami Aglomeracji Kanalizacyjnych),
 - budowa szczelnych – zbiorników bezodpływowych z zapewnieniem kontrolowanego wywozu ścieków, budowa przydomowych, przyzagrodowych oczyszczalni ścieków na obszarach, na których prowadzenie zbiorczych systemów kanalizacyjnych jest ekonomicznie lub technicznie nieuzasadnione (obszary górskie, obszary z rozproszoną zabudową),
 - modernizacja sieci wodociągowej dostarczającej ludności odpowiednio jakościowo wodę, budowa przyłączy wodociągowych dla nowo budowanych budynków osób fizycznych, infrastruktury, usługowych itp.,
 - modernizacja ujęć wód oraz stacji uzdatniania wody zgodnie z przepisami unijnych. (zgodnie z planami poszczególnym jednostek oraz gmin),
 - zapewnienie przepustowości cieków wodnych (przepusty, jazy, rowy itp.), utrzymanie naturalnego charakteru cieków poza terenami o zwartej zabudowie, wykonanie zabezpieczeń obiektów już istniejących (kompleksowe remonty, dostosowanie do obowiązujących standardów),
 - budowa przydomowych, przyzagrodowych oczyszczalni ścieków na obszarach, na których prowadzenie zbiorczych systemów kanalizacyjnych jest ekonomicznie lub technicznie nieuzasadnione (obszary górskie, obszary z rozproszoną zabudową),
 - modernizacja sieci wodociągowej dostarczającej ludności odpowiednio jakościowo wodę, budowa przyłączy wodociągowych dla nowo budowanych budynków osób fizycznych, infrastruktury, usługowych itp.,

- zapewnienie przepustowości cieków wodnych (przepusty, jazy, rowy itp.),
 - utrzymanie naturalnego charakteru cieków poza terenami o zwartej zabudowie,
 - wykonanie zabezpieczeń obiektów już istniejących (kompleksowe remonty, dostosowanie do obowiązujących standardów),
- **ochrona zasobów kopalin:**
- racjonalne i efektywne gospodarowanie zasobami kopalin ze złóż,
 - ochrona i zrównoważone wykorzystanie zasobów kopalin oraz ograniczanie presji na środowisko związanej z eksploatacją kopalin i prowadzeniem prac poszukiwawczych,
 - racjonalne gospodarowanie zasobami surowców mineralnych wraz z minimalizacją wpływu eksploatacji na środowisko.
- **ochrona powierzchni ziemi i przywrócenie wartości użytkowej gleb:**
- utrzymanie porządku i czystości w mieście,
 - rekultywacja i zagospodarowanie terenów zdegradowanych,
 - ograniczanie negatywnego oddziaływania procesów gospodarczych na środowisko glebowe
 - identyfikacja i likwidacja zagrożeń powierzchni ziemi,
 - ochrona zasobów gleb nadających się do wykorzystania rolniczego i leśnego przed ich przeznaczeniem na inne cele,,
- **racjonalna gospodarka odpadami:**
- wymiana pokryć dachów azbestowych,
- **ochrona różnorodności biologicznej i krajobrazu:**
- urządzenie i utrzymanie terenów zieleni, zadrzewień, zakrzewień oraz parków,
 - prowadzenie racjonalnej gospodarki leśnej,
 - utrzymanie zadrzewień i zakrzaczeń śródpolnych,
 - edukacja ekologiczna,
 - wspieranie stowarzyszeń, lokalnych grup działania oraz organizacji ekologicznych,
 - ochrona i rozwój form ochrony przyrody,
- **zapobieganie poważnym awarią:**
- modernizacja zbyt wąskich odcinków dróg, którymi odbywa się transport materiałów niebezpiecznych,
 - przygotowanie parkingów i zjazdów na bezpieczne zatrzymywanie pojazdów przewożących materiały niebezpieczne.

Szczegółowe informacje w zakresie stopnia realizacji wymienionych wyżej działań znajdują się w Raportach z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba na lata

2016-2019 z perspektywą do 2023 r., które Miasto zgodnie z ustawą prawo ochrony środowiska sporządza co dwa lata.

3. Ocena stanu środowiska

3.1 Charakterystyka miasta

3.1.1 Położenie administracyjne i geograficzne

Miasto Szklarska Poręba położone jest w województwie dolnośląskim, w powiecie karkonoskim. Według danych GUS stan na koniec 2022 r., zamieszkiwane było przez 5 872 osoby.

Miasto Szklarska Poręba zajmuje powierzchnię 75,4 km², co stanowi 12,0% powiatu karkonoskiego i 0,4% województwa dolnośląskiego.¹ Sąsiaduje z:

- gminą Świeradów Zdrój,
- gminą Stara Kamienica,
- gminą Piechowice,
- powiatem czeskim Jablonec oraz Semily.

Rysunek 1. Położenie miasta Szklarska Poręba na tle powiatu karkonoskiego i województwa dolnośląskiego

Źródło: Gminy.pl

Według podziału fizycznogeograficznego Polski, obszar miasta Szklarska Poręba położony jest na terytorium dwóch mezoregionów: Góry Izerskie i Karkonosze.

Dokładne położenie Miasta Szklarska Poręba opisano w tabeli poniżej.

¹ Dane z GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/>

Tabela 1. Położenie miasta Szklarska Poręba wg regionalizacji fizyczno-geograficznej Polski

Szklarska Poręba	
Megaregion	Pozaalpejska Europa Środkowa
Prowincja	Masyw Czeski
Podprowincja	Sudety z Przedgórzem Sudeckim
Makroregion	Sudety Zachodnie
Mezoregion	Góry Izerskie
	Karkonosze

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://geologia.pgi.gov.pl>

3.1.2 Infrastruktura techniczna

Głównymi szlakami komunikacyjnymi na terenie Miasta Szklarska poręba jest droga krajowa nr 3 i droga wojewódzka nr 358. Przez teren miasta przebiega także linia kolejowa nr 311.

Na terenie miasta Szklarska Poręba znajdują się 92 ulice o łącznej długości 63 091,80 mb.² System dróg charakteryzuje się nieregularnością, podyktowaną konfiguracją terenu i związaną z nią zabudową. W rejonie centrum występuje znaczne zagęszczenie sieci drogowej stanowiące wyraźne przeciwieństwo peryferyjnych obszarów miasta. Efektywność połączeń komunikacyjnych zależy przede wszystkim od parametrów technicznych dróg, w tym rodzaju zastosowanej nawierzchni.

Schemat układu drogowego został przedstawiony na rysunku poniżej.

² Urząd Miejski w Szklarskiej Porębie.

Infrastruktura zaopatrzenia w ciepło

W obszarze Miasta Szklarska Poręba nie istnieje scentralizowany system dostarczania ciepła. Zapewnienie potrzeb cieplnych mieszkańców opiera się głównie indywidualnych źródłach wykorzystujące do ogrzewania węgiel, gaz ziemny i biomasę (drewno). Ponadto, obiekty użyteczności publicznej korzystają z kotłowni zlokalizowanych na ich terenie, które również wykorzystują węgiel i gaz. W budynkach wielorodzinnych funkcjonują lokalne kotłownie, dostarczające ciepło mieszkańcom i opalane węglem oraz gazem. Różne indywidualne źródła i urządzenia, również opalane węglem, gazem ziemnym i biomasą, przyczyniają się do zaspokojenia potrzeb cieplnych. Kotłownie lokalne dostarczają ciepło zarówno do obiektów użyteczności publicznej, takich jak urzędy, instytucje, placówki oświatowe i kulturalne, jak i do mieszkań (często bloków mieszkalnych) na terenie miasta.³

Lokalne kotłownie stanowią w większości źródła niewielkie (do 50 kW). Występują kotłownie o większej mocy: 200-520 kW (w blokach wielorodzinnych np. przy ul. 1 Maja, lub szkołach).⁴

Infrastruktura zaopatrzenia w energię elektryczną

Według danych GUS, liczba odbiorców energii elektrycznej w Szklarskiej Porębie w 2022 r. stanowiła 4 292 osoby. Stanowi to wzrost o 17,40% (636 osób) względem roku 2018. W tym samym okresie zwiększyło się zużycie energii elektrycznej – 16,52% (1 170,14 MWh), a co za tym idzie również zużycie energii na 1 mieszkańca – 32,55% (348,36 kWh). Szczegółowe dane przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 2. Energia elektryczna w gospodarstwach domowych w Szklarskiej Porębie

Wyszczególnienie	Jednostka	2018	2019	2020	2021	2022
odbiorcy energii elektrycznej	os.	3 656	3 861	3 989	4 073	4 292
odbiorcy energii elektrycznej	MWh	7 082,13	7 250,95	7 306,04	7 888,18	8 252,27
zużycie energii elektrycznej na 1 mieszkańca	kWh	1 070,29	1 105,83	1 237,89	1 336,98	1 418,65

Źródło: Dane z GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl>

Infrastruktura zaopatrzenia w gaz

Miasto Szklarska Poręba posiada dostęp do sieci gazowej. Według danych GUS, w latach 2018-2022 odnotowano rozbudowę czynnej sieci dystrybucyjnej o 4 112 m, tj. 9,60%. Zwiększyła się również liczba czynnych przyłączy do sieci gazowej o 527 szt.. W analizowanych latach zwiększyła się także liczba osób korzystających z sieci gazowej.

³ Program Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba na lata 2016 – 2019 z perspektywą do 2023 r.

⁴ Ibidem.

W 2018 r. liczba odbiorców gazu ogrzewających mieszkania wynosiła 517, w 2022 r. było to już 1 560. Znaczny wzrost odnotowano przy zużyciu gazu na ogrzewanie mieszkań – z 14 419,5 MWh w 2018 r. do 29 723,0 MWh w 2022 r. (stanowiło to wzrost o 106,13%).

W poniższej tabeli przedstawiono charakterystykę sieci gazowej na terenie miasta.

Tabela 3. Charakterystyka sieci gazowej na terenie Szklarskiej Poręby

Wskaźnik	Jednostka	2018	2019	2020	2021	2022
Długość czynnej sieci dystrybucyjnej	m	42 836	45 308	46 557	46 948	46 948
Czynne przyłącza do budynków ogółem	szt.	513	988	1 018	1 032	1 040
<i>w tym budynki mieszkalne</i>	szt.	464	958	988	1 002	1 010
Odbiorcy gazu ogrzewający mieszkania gazem	szt.	517	1 293	1 364	1 473	1 560
Odbiorcy gazu w miastach	gosp. dom.	2 109	2 141	3 153	3 506	3 619
Zużycie gazu	MWh	25 739,8	26 492,8	26 229,8	30 497,1	31 430,9
Zużycie gazu na ogrzewanie mieszkań	MWh	14 419,5	21 708,2	22 196,2	28 698,9	29 723,0
Ludność korzystająca z sieci gazowej	os.	4 864	4 906	4 540	4 943	5 030

Źródło: Dane z GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/>

3.2 Analiza stanu środowiska przyrodniczego miasta

3.2.1 Ochrona klimatu i jakości powietrza

Klimat

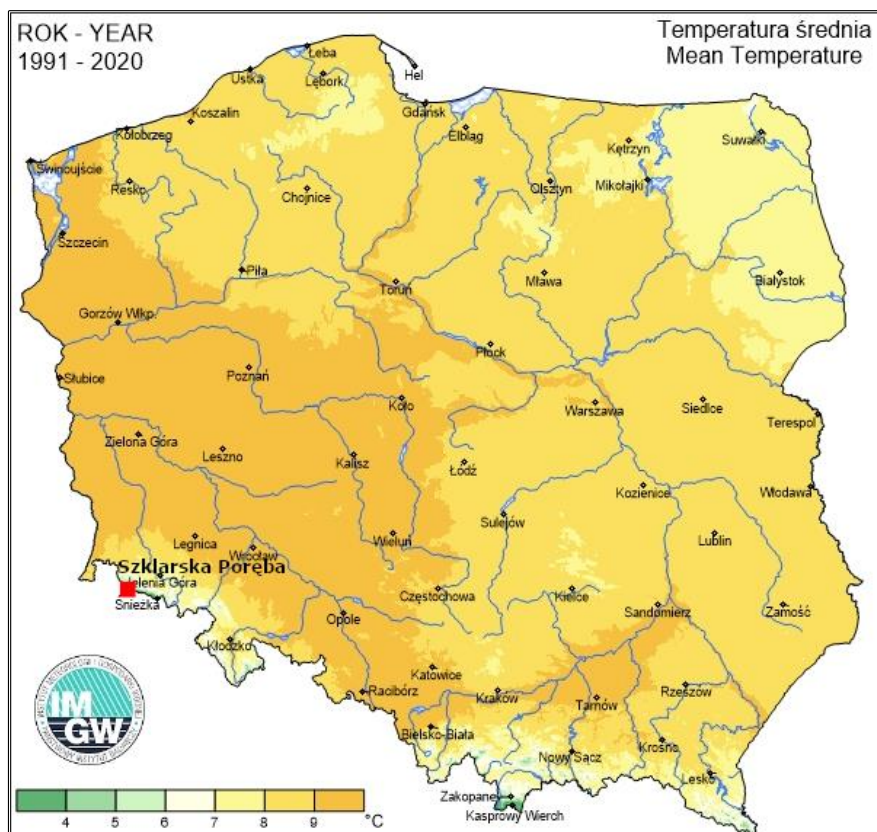
Warunki klimatyczne Szklarskiej Poręby są uwarunkowane przez różnorodne czynniki, z których kluczowe to ogólne wpływy klimatu Polski południowo-zachodniej. Do tych wpływów zalicza się rodzaje mas atmosferycznych oraz kierunki, z których napływają na ten obszar (kierunki adwekcji). Dodatkowo, istotny wpływ na klimat ma topografia terenu, z efektami orograficznymi wynikającymi z obecności grzbietu Karkonoszy i Gór Izerskich. Lokalizacja miasta w obrębie obniżenia dolinnego rzeki Kamiennej oraz otaczających je stoków górskich również wpływa na warunki klimatyczne Szklarskiej Poręby.⁵

Według danych z Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej (dalej IMWG), średnia temperatura w Szklarskiej Porębie wynosiła około 5-6 °C.

⁵ Miasto Szklarska Poręba Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego

Średnioroczną temperaturę przedstawia rysunek poniżej.

Rysunek 3. Średnia temperatura w Polsce w latach 1991-2020

Źródło: <https://klimat.imgw.pl>

Przykładem charakterystycznego wiatru lokalnego dla obszarów górskich, związanego z bieżącym układem ciśnienia, jest fen, nazywany w Polsce halnym. Fen to suchy, porywisty i ciepły wiatr, opadający z obszarów górskich. Tworzy się, gdy powietrze napotyka barierę górską w swojej drodze.

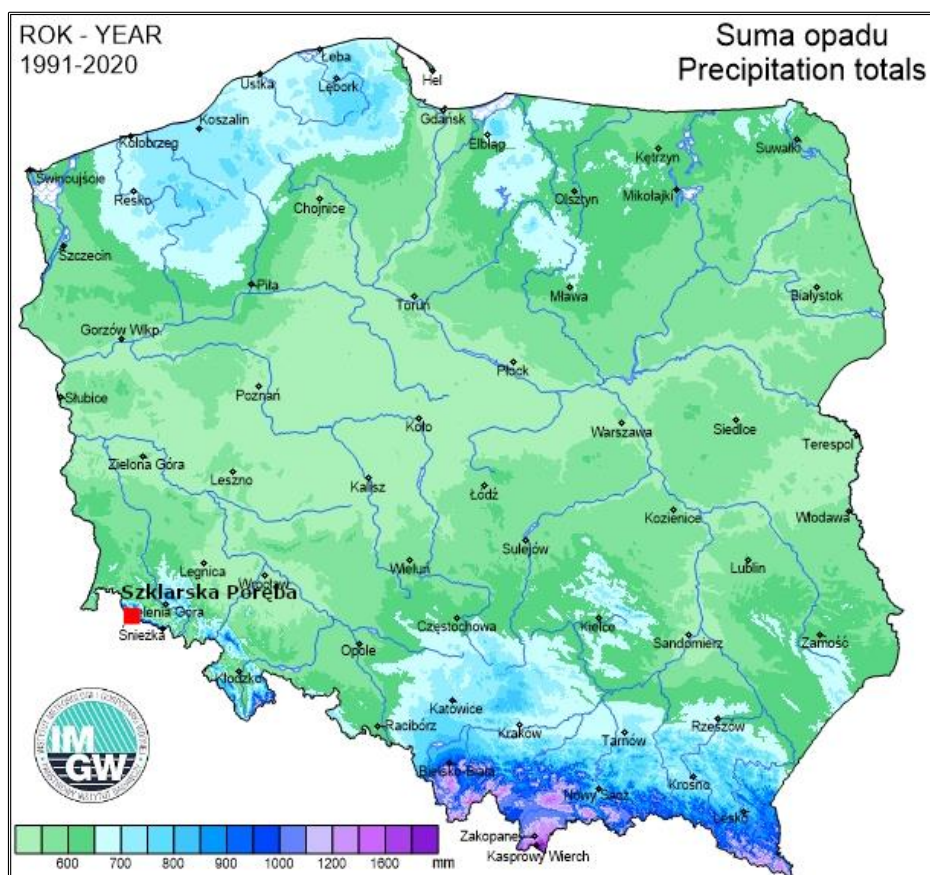
Szklarska Poręba doświadcza stosunkowo słabych wiatrów, co wynika z efektywnej ochrony zapewnianej przez Główny Grzbiet Karkonoszy i Góry Izerskie. Wiatry są najmniej intensywne od strony jedynej otwartej strony, czyli wschodniej i południowo-wschodniej.⁶

Opady na terenach górskich charakteryzują się intensywnymi deszczami i śnieżycami, wynikającymi z mikroklimatu i zmienności wysokości terenu. W górach deszcze są często intensywne, prowadząc do krótkotrwałych ulew, podczas gdy opady śniegu są powszechne na wyższych wysokościach. Te zjawiska są istotne dla krajobrazu i dostarczania wody dla rzek, ale również niosą ryzyko powodzi i erozji gleby. Monitoring opadów na obszarach górskich jest kluczowy dla zrównoważonego zarządzania tymi środowiskami. Według danych IMGW

⁶ Program Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba na lata 2016 – 2019 z perspektywą do 2023 r.

(instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej) w latach 1991-2020 suma opadów dochodził do 1 000 mm.

Rysunek 4. Roczna suma opadów w Polsce w latach 1991-2020

Źródło: <https://klimat.imgw.pl>

Okres wegetacyjny w Szklarskiej Porębie trwa 200 dni, obejmując znaczną część roku. To czas, w którym rośliny rozwijają się, kwitną, i owocują, wykorzystując korzystne warunki atmosferyczne do wzrostu. Długi okres wegetacyjny stanowi ważny element dla rolnictwa i ekosystemu lokalnego, umożliwiając zróżnicowane uprawy i rozwój flory.⁷

Szklarska Poręba, zgodnie z regionalizacją rolniczo-klimatyczną wg W. Okołowicza i D. Martyn, znajduje się w obrębie zaliczanym do sudeckiej dzielnicy rolniczo-klimatycznej. Region sudecki z przewagą wpływów oceanicznych. Wraz ze wzrostem wysokości obniża się w nim temperatura, skraca lato i wydłuża zima. W części górskiej tego regionu występują duże opady atmosferyczne.⁸

Na rysunku poniżej przedstawiono podział na dzielnice zgodnie z regionalizacją rolniczo-klimatyczną wg W. Okołowicza i D. Martyn (1979 r.).

⁷ <https://www.bdl.lasy.gov.pl/>

⁸ <https://opracowania.pl/opracowania/geografia/regiony-klimatyczne-polski,oid,1723>.

Rysunek 5. Dzielnice rolniczo-klimatyczne Polski według W. Okołowicza i D. Martyn

Źródło: <http://www.wiking.edu.pl>

Stan powietrza

Zakres i sposoby ochrony powietrza atmosferycznego w polskim prawie środowiskowym określone są głównie w ustawie Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2022 poz. 2556 ze zm.). Przepisy te dotyczą ochrony zasobów środowiska przyrodniczego, przeciwdziałania zanieczyszczeniom, wydawania pozwoleń, opłat i kar administracyjnych za wprowadzanie gazów lub pyłów do powietrza.

Potrzeba prawnej ochrony powietrza atmosferycznego jest skutkiem jego zanieczyszczenia, które w ustawie Prawo ochrony środowiska zostało zdefiniowane jako: „emisja, która może być szkodliwa dla zdrowia ludzi lub stanu środowiska, może powodować szkodę w dobrach materialnych, może pogarszać walory estetyczne środowiska lub może kolidować z innymi uzasadnionymi sposobami korzystania ze środowiska” (art. 3 pkt 49 u.p.o.ś.).

W obszarze miasta Szklarska Poręba można wyodrębnić dwa rodzaje zanieczyszczeń powietrza – tzw. emisję liniową i emisję powierzchniową. Źródłem emisji liniowej jest ruch drogowy w obrębie drogi krajowej nr 3, drogi wojewódzkiej 358, a także wzdłuż dróg gminnych, tj. wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych. Wielkość emisji ze źródeł komunikacyjnych zależy m.in. od natężenia ruchu pojazdów i stosowanego paliwa. Szklarska Poręba stanowi często odwiedzany punkt turystyczny zarówno w okresie letnim, jak i zimowym, stąd natężenie ruchu w ww. okresach jest większe. Dodatkowy wpływ na wielkość emisji zanieczyszczeń ma tzw. emisja wtórna z unoszenia się pyłu PM10 z nawierzchni dróg. Źródłem emisji powierzchniowej mogą być zanieczyszczenia emitowane z indywidualnych źródeł ciepła budynków (tzw. niska emisja), w których spalane są paliwa wysokoemisyjne. W wyniku spalania materiałów opałowych, oprócz ciepła, powstają również gazy spalinowe oraz popioły i żużle (w przypadku paliw stałych).

Wypełniając obowiązek wynikający z art. 89 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska, Główny Inspektor Ochrony Środowiska wykonuje roczne oceny jakości powietrza. W przypadku województwa dolnośląskiego ocena za 2022 r. Dokonana została w podziale na 4 strefy: aglomeracja wrocławska, miasto Legnica, miasto Wałbrzych, strefa dolnośląska. Miasto Szklarska Poręba mieści się w strefie dolnośląskiej, wobec czego w poniższych tabelach zestawiono wyniki klasyfikacji dla tej strefy. Ocena poziomów substancji w powietrzu odbywa się pod kątem ochrony zdrowia ludzi oraz ochrony roślin, co zaprezentowano poniżej.

Tabela 4. Wynikowe klasy strefy dolnośląskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2022 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy													Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy	
		Kryterium – poziom dopuszczalny									Kryterium – poziom docelowy					Kryterium - poziom celu długoterminowego
		SO ₂	NO ₂	PM10	PM2,5		Pb	C ₆ H ₆	CO	As	B(a)P	Cd	Ni	O ₃		
Faza I	Faza II															
Strefa dolnośląska	PL0204	A	A	C	A	C1	A	A	A	C	C	A	A	A	D2	

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie dolnośląskim za rok 2022

Tabela 5. Wynikowe klasy strefy dolnośląskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2022 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin

Nazwa strefy	Kod strefy	Symbol klasy wynikowej dla poszczególnych zanieczyszczeń dla obszaru całej strefy				Symbol klasy wynikowej dla ozonu dla obszaru całej strefy			
		Kryterium – poziom dopuszczalny				Kryterium - poziom docelowy		Kryterium - poziom celu długoterminowego	
		SO ₂		NO _x					
Strefa dolnośląska	PL0204	A		A		C		D2	

Źródło: Roczna ocena jakości powietrza w województwie dolnośląskim za rok 2022

Substancje oceniane ze względu na ochronę zdrowia ludzi to:

- dwutlenek siarki (SO₂),
- dwutlenek azotu (NO₂),
- tlenek węgla (CO),
- benzen (C₆H₆),
- ozon troposferyczny (O₃),
- pył zawieszony PM10, oraz zawarte w tym pyłe metale ciężkie (ołów, arsen, kadm, nikiel i benzo(a)piren),
- pył PM2,5.

Substancje oceniane ze względu na ochronę roślin to:

- dwutlenek siarki (SO₂),
- tlenki azotu (NO_x),
- ozon (O₃).

W wyniku klasyfikacji, w zależności od analizy stężeń w danej strefie, można wydzielić następujące klasy stref:

1. Dla substancji, dla których określone są poziomy dopuszczalne lub docelowe:

- **klasa A** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy nie przekraczają poziomów dopuszczalnych i poziomów docelowych,
- **klasa C** – stężenia zanieczyszczeń na terenie strefy przekraczają poziomy dopuszczalne i poziomy docelowe.

Poziom dopuszczalny – dopuszczalny poziom substancji w powietrzu ustalony na podstawie wiedzy naukowej, w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie, lub środowisko, jako całość, który powinien być osiągnięty w określonym terminie i po tym terminie nie powinien być przekraczany.

Poziom docelowy – docelowy poziom substancji w powietrzu ustalony w celu unikania, zapobiegania lub ograniczania szkodliwego oddziaływania na zdrowie ludzkie lub środowisko jako całość, który ma być osiągnięty tam, gdzie to możliwe w określonym czasie.

2. Dla substancji, dla których określone są poziomy celu długoterminowego:

- **klasa D1** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 nie przekraczają poziomu celu długoterminowego,
- **klasa D2** – stężenia ozonu i współczynnik AOT40 przekraczają poziom celu długoterminowego.

Poziom celu długoterminowego – poziom substancji w powietrzu, który należy osiągnąć w dłuższej perspektywie – z wyjątkiem przypadków, gdy nie jest to możliwe w drodze

zastosowania proporcjonalnych środków – w celu zapewnienia skutecznej ochrony zdrowia ludzkiego i środowiska.

3. Dla PM_{2,5}, dla którego określono poziom dopuszczalny dla fazy II:

- **klasa A1** – stężenia PM_{2,5} na terenie strefy nie przekraczają poziomu dopuszczalnego dla fazy II,
- **klasa C1** – stężenia PM_{2,5} przekraczają poziom dopuszczalny dla fazy II.

Poziom dopuszczalny faza II – poziom dopuszczalny określony dla fazy II jest to orientacyjna wartość dopuszczalna, która zostanie zweryfikowana przez Komisję Europejską w świetle dalszych informacji, w tym na temat skutków dla zdrowia i środowiska oraz wykonywalności technicznej. Od 1 stycznia 2020 r. poziom dopuszczalny dla fazy II do osiągnięcia to: 20 µg/m³.

Ocena jakości i powietrza za rok 2022, wykazała na terenie strefy dolnośląskiej przekroczenia:

— dla ochrony zdrowia:

- poziomu dopuszczalnego:
 - pył zawieszony PM₁₀,
 - pył zawieszony PM_{2,5} (faza II),
- dla poziomu docelowego:
 - arsen w pyłe zawieszonym PM₁₀,
 - benzo(a)piren w pyłe zawieszonym PM₁₀,
 - poziom długoterminowego ozonu,

— dla ochrony roślin

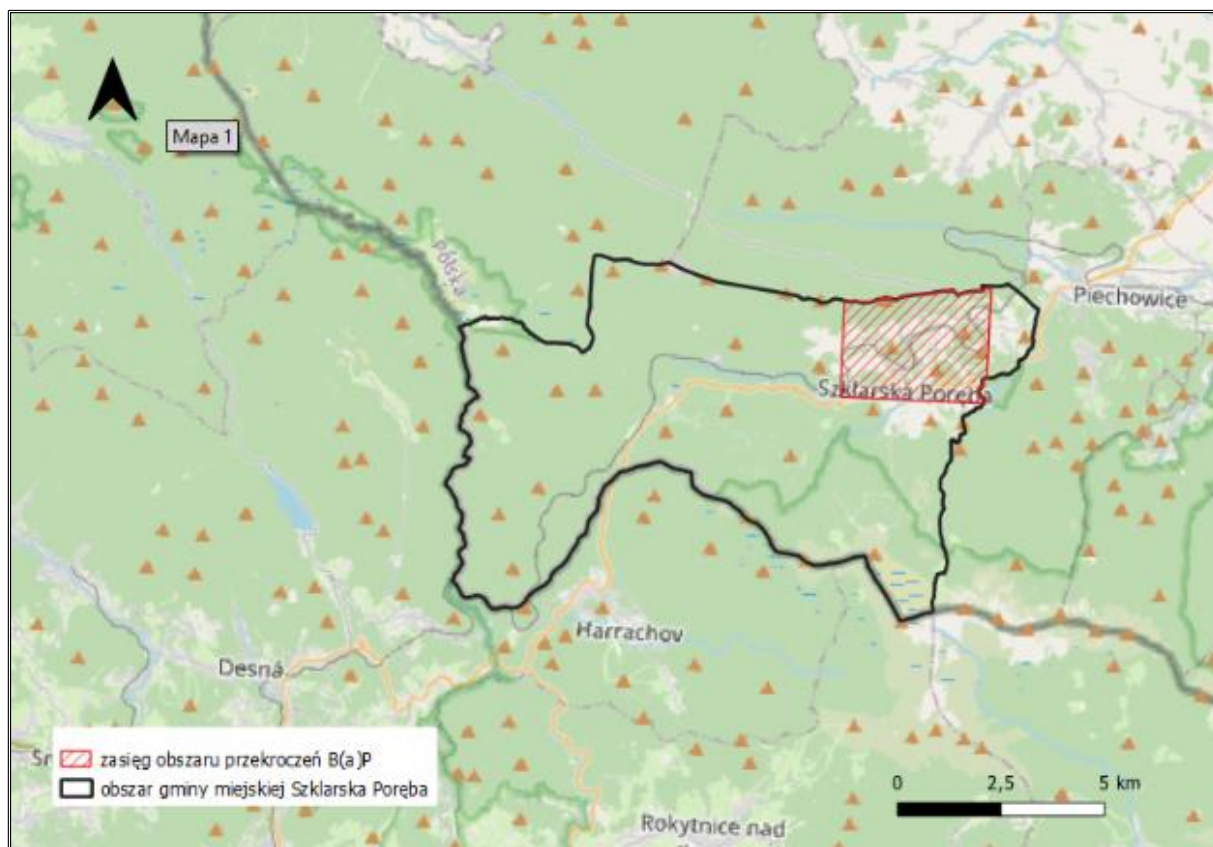
- poziomu docelowego i celu długoterminowego ozonu.

Dla pozostałych zanieczyszczeń standardy imisyjne na terenie strefy dolnośląskiej były dotrzymane. Teren miasta Szklarska Poręba znalazł się w obszarze przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu oraz poziomu długoterminowego ozonu. W celu przywrócenia obowiązujących standardów należy podjąć działania na rzecz poprawy jakości powietrza we wskazanych obszarach, gdzie zostały przekroczone dopuszczalne wartości.⁹

Na poniższym rysunku przedstawiono zasięg obszarów przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM₁₀.

⁹ Dane z GIOŚ.

Rysunek 6. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10, określonego ze względu na ochronę zdrowia ludzi w 2022 r. w rejonie miasta Szklarska Poręba

Źródło: Dane z GIOŚ

Najwyższe stężenia B(a)P zanotowano na terenach, gdzie emisja niska z indywidualnego ogrzewania budynków jest dominująca. W sezonie grzewczym wielkości stężeń B(a)P były bardzo wysokie, natomiast w okresie letnim niskie. Najwyższy poziom stężeń benzo(a)piranu odnotowywany jest w okresie grzewczym dodatkowo uzasadnia konieczność wdrażania na terenie województwa, a więc miasta Szklarska Poręba nowych rozwiązań mających na celu racjonalizację wykorzystania energii oraz promowanie wykorzystania źródeł odnawialnych. Wśród przypuszczalnych głównych przyczyn przekroczeń stężeń substancji B(a)P należy wymienić:

- stosowanie paliw o wysokiej zawartości popiołu i siarki wraz ze spalaniem śmieci w kotłach o niskiej sprawności cieplnej,
- wysoki udział indywidualnego ogrzewania na paliwa stałe w ogólnym bilansie energetycznym,
- eksploatację instalacji energetycznych o małej mocy,
- oddziaływanie emisji związanej z ruchem pojazdów na drogach,
- niski poziom życia ludności,
- niski poziom wiedzy ekologicznej,

— niedostateczny poziom wydatków budżetowych na realizację programów ochrony powietrza i ograniczenie emisji zanieczyszczeń.

W ramach poprawy jakości powietrza poprzez ograniczenie niskiej emisji Miasto Szklarska Poręba współuczestniczy w realizacji ogólnopolskiego programu rządowego „Czyste Powietrze”, pomagając przyszłym beneficjentom w przygotowaniu i złożeniu wniosków o dofinansowanie do wymiany źródeł ciepła, termomodernizacji domu, a także budowy mikroinstalacji fotowoltaicznej oraz wniosków o płatność.

Spalanie złej jakości paliw powoduje wysoką emisję do powietrza substancji mających negatywny wpływ na zdrowie ludzi, a także stan środowiska naturalnego. Dlatego na obszarze województwa dolnośląskiego wprowadzono uchwałę antysmogową. Uchwała antysmogowa województwa dolnośląskiego określa instalacje, dla których wprowadza się ograniczenia lub zakazy. Uchwałę stosuje się do instalacji, w których następuje spalanie paliw w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy (Dz. U. z 2022 r. poz. 1385 ze zm.).

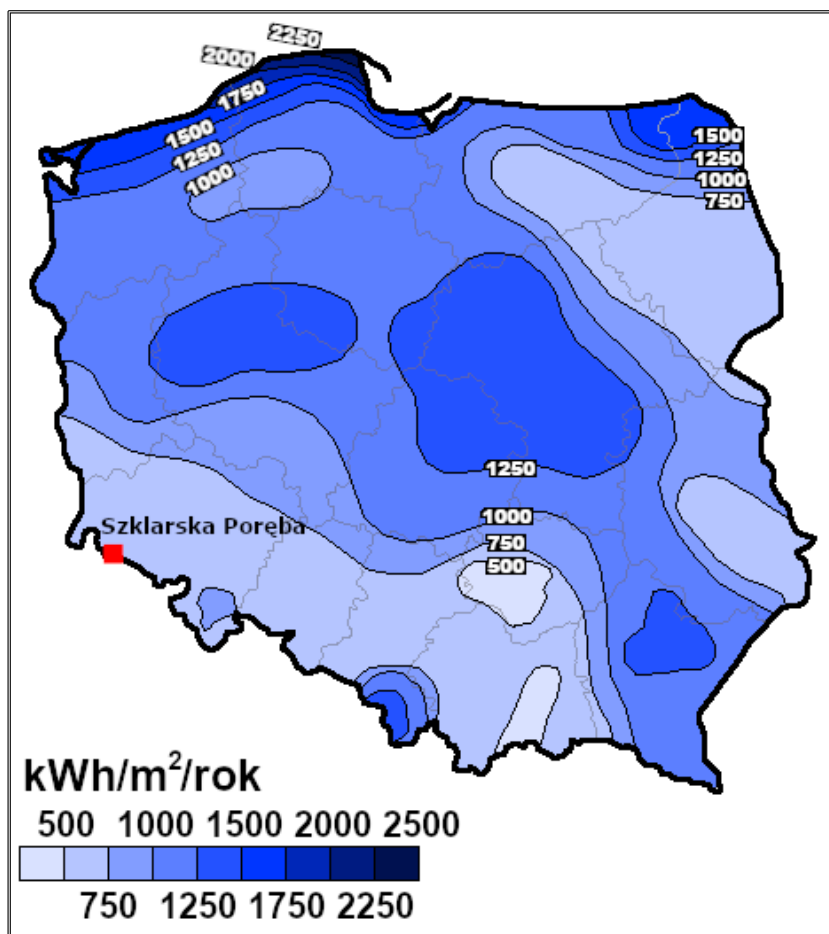
Zmniejszenie emisji zanieczyszczeń z sektora komunalno-bytowego, a w efekcie poprawa jakości powietrza może nastąpić także poprzez montaż instalacji odnawialnych źródeł energii. Odnawialnymi źródłami energii są odnawialne, niekopalne źródła energii obejmujące przede wszystkim energię wiatru, energię promieniowania słonecznego, energię geotermalną, energię wodną oraz energię otrzymywaną z biomasy i biogazu. Efektywność pracy instalacji wykorzystujących energię odnawialną uzależniona jest jednak od potencjału wykorzystania poszczególnych źródeł i uwarunkowań obszaru, na którym zostaną zlokalizowane.

Energia wiatru

Szklarska Poręba charakteryzuje się położeniem w strefie mało korzystnych dla rozwoju energetyki wiatrowej. Poniższy rysunek energii wiatru na wysokości 30 m nad poziomem gruntu wskazuje, iż energia wiatru na obszarze miasta osiąga do 500 kWh/m²/rok.

Szczegółowe dane przedstawiono na rysunku poniżej.

Rysunek 7. Położenie Szklarskiej Poręby na mapie energii wiatru w kWh/m²/rok na wysokości 30 m nad poziomem gruntu

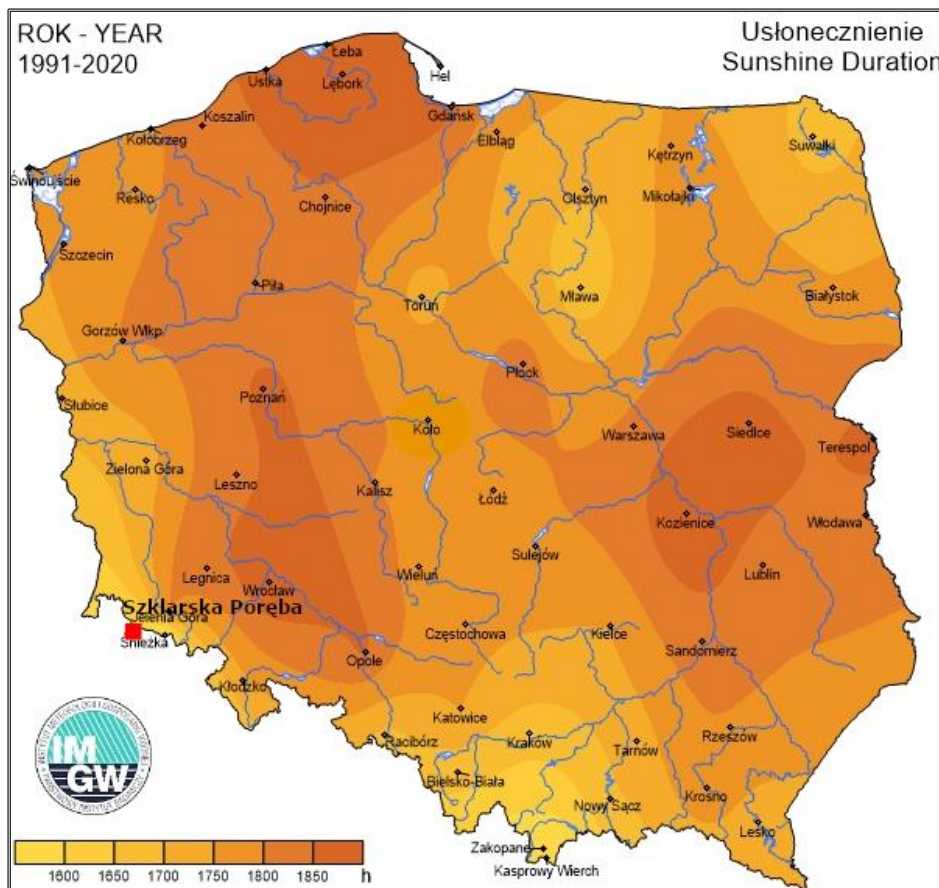
Źródło: Opracowanie własne na podstawie Halina Lorenc, Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej, Opracowanie 2001, Warszawa

Energia słońca

Na rysunku poniżej, przedstawiono usłonecznienie w ciągu roku (czyli liczba godzin z bezpośrednio widoczną tarczą słoneczną), które na obszarze miasta wynosi do 1600 godzin i należy do niższych w warunkach polskich.

Szczegółowe dane przedstawiono na rysunku poniżej.

Rysunek 8. Położenie Szklarskiej Poręby na mapie usłonecznienia na terenie Polski

Źródło: Opracowanie własne na podstawie Instytut Meteorologii i Gospodarki Wodnej - Państwowy Instytut Badawczy, <https://klimat.imgw.pl/>

Na terenie Szklarskiej Poręby funkcjonują indywidualne instalacje wykorzystujące energię słoneczną oraz dwie instalacje fotowoltaiczne na budynkach użyteczności publicznej: na Przedszkolu Samorządowym nr 2 w Szklarskiej Porębie „Kryształek” oraz Liceum Ogólnokształcącym w Szklarskiej Porębie.¹⁰

Energia geotermalna

Energia geotermalna to forma energii pochodząca z wnętrza ziemi, gdzie występują rozległe obszary gorących strumieni ciepłych. W kontekście wykorzystania tej energii, Szklarska Poręba znajduje się w okręgu sudecko-świętokrzyskim. Woda geotermalna, znajdująca się na głębokości 2000 m p.p.t w tym obszarze, osiąga temperaturę ok. 45-50°C, co czyni to miejsce korzystnym źródłem energii geotermalnej

Szczegółowe dane przedstawiają rysunki poniżej.

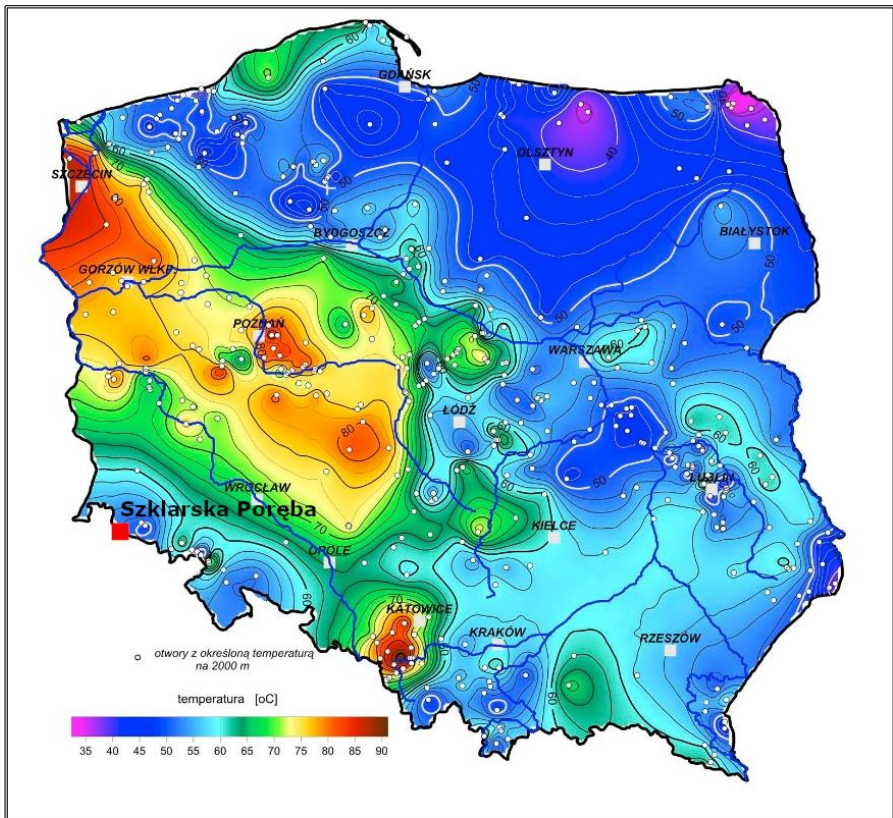
¹⁰ Urząd Miejski w Szklarskiej Porębie.

Rysunek 9. Położenie Szklarskiej Poręby na tle okęgów geotermalnych Polski

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://www.pgi.gov.pl>

Rysunek 10. Położenie Szklarskiej Poręby na mapie temperatury na głębokości 2000 m p.p.t.

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <http://www.pgi.gov.pl/>

Istnieją dwa główne rodzaje geotermii: wysokotemperaturowa i niskotemperaturowa. Pierwsza obejmuje zasoby ciepłone, gdzie temperatura w głębszych warstwach ziemi jest stosunkowo wysoka. Jest to zazwyczaj stosowane w obszarach o intensywnym wulkanizmie lub w miejscach, gdzie gorące płyny i pary mogą być łatwo dostępne. Druga korzysta z niższych temperatur znajdujących się w płytszych warstwach ziemi. Jest to bardziej powszechne na obszarach, gdzie gorące źródła wodne lub gruntowe ciepło są dostępne. Wykorzystywana jest do ogrzewania budynków, produkcji ciepłej wody użytkowej i innych zastosowań ciepłowniczych. Pompy ciepła geotermalne są popularnym rozwiązaniem w geotermii niskotemperaturowej, przenosząc ciepło z ziemi do systemów grzewczych.¹¹

Szklarska Poręba leży w regionie gdzie panują dogodne warunki do geotermii niskotemperaturowej.

Energia wody

Do energii odnawialnej zalicza się również energię wodną. Działanie elektrowni wodnej polega na spiętrzaniu wody za pomocą różnego rodzaju zapór. Tak spiętrzona woda znajduje ujście w postaci rur i z dużą prędkością trafia do turbiny, powodując obrót jej łopat. Energia kinetyczna jest w ten sposób zamieniana w energię mechaniczną.

Na terenie miasta Szklarska Poręba, działają 2 elektrownie wodne o mocach: Szklarska Poręba I – 0,736 MW, Szklarska Poręba II – 0,156 MW na rzeczce Kamienna.¹²

Energia z biomasy i biogazu

Do energii odnawialnej zalicza się również energię otrzymywaną z biomasy i biogazu. Biomasa (np. w formie brykietu czy pelletu) może być wykorzystywana przez indywidualnych właścicieli nieruchomości na cele grzewcze. Staje się również możliwością dla tych, którzy posiadają grunty, gdzie ze względu na niską jakość gleb, nie opłaca się uprawiać roślin, ale można je wykorzystać pod uprawy roślin energetycznych, z których powstaje biomasa. Z kolei źródłem biogazu najczęściej są pozostałości z produkcji rolnej lub z oczyszczalni ścieków. Na terenie miasta nie funkcjonuje biogazownia.¹³ Mieszkańcy w celach grzewczych wykorzystują biomasę jako źródło energii cieplnej.

¹¹ <https://ziemianarozdrozu.pl/odnawiane-zrodlo-energii-geotermia-2/>.

¹² <https://ekoenergia.tauron.pl/elektrownie>.

¹³ <https://polenergia-sprzedaz.pl/blog/czym-sa-odnawialne-zrodla-energii/>

Podsumowanie: analiza SWOT

Tabela 6. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">— udział Miasta w Programie „Czyste Powietrze” w celu pomocy mieszkańcom w pozyskaniu dotacji z programu,— wykorzystanie OZE,— dostępność do sieci gazowej.	<ul style="list-style-type: none">— przekroczenia dopuszczalnych i docelowych poziomów B(a)P oraz ozonu,— wykorzystanie nieekologicznych nośników ciepła przez gospodarstwa domowe,— natężenie ruchu w okresie zimowym i letnim na głównych szlakach komunikacyjnych.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none">— wdrażanie działań adaptacyjnych do zmian klimatu,— edukacja ekologiczna mieszkańców,— rozwój nowych technologii energetycznych, bazujących na odnawialnych źródłach energii,— rosnąca moda na zdrowy styl życia, zwiększenie korzystania z bez emisyjnych środków transportu.	<ul style="list-style-type: none">— wysoki koszt inwestycji w odnawialne źródła energii,— wzrost natężenia ruchu na szlakach komunikacyjnych (szczególnie w okresie wakacyjnym),— zmiany klimatu,— wzrost cen nośników energii wykorzystywanych na cele grzewcze.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.2 Zagrożenia hałasem

Przez hałas rozumie się dźwięki o częstotliwościach od 16 Hz do 16 000 Hz. Hałas jest zanieczyszczeniem środowiska przyrodniczego charakteryzującym się różnorodnością źródeł i powszechnością występowania.

W mieście Szklarska Poręba głównymi źródłami emisji hałasu jest droga krajowa nr 3 oraz droga wojewódzka 358. Hałas komunikacyjny spowodowany jest także ruchem kolejowym na linii kolejowej nr 311.

Zakłady usługowe i przemysłowe na terenie miasta nie stanowią większego zagrożenia na klimat akustyczny. Ich wpływ jest ograniczony i ma charakter lokalny. Zakłady te mogą powodować uciążliwości dla osób zamieszkujących w ich najbliższym sąsiedztwie.

Ochroną akustyczną objęte są określone rodzaje terenów, wskazane w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 14 czerwca 2007 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów hałasu w środowisku (Dz.U. z 2014 r. poz. 112), wyróżnione ze względu na sposób zagospodarowania i pełnione funkcje. Ograniczenie emisji hałasu może nastąpić m.in. poprzez stosowanie środków technicznych, technologicznych lub organizacyjnych zmniejszających natężenie hałasu, ale również poprzez odpowiednie zapisy w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego dotyczące lokalizacji obiektów przemysłowych, zapewnienie odpowiednich odległości terenów przeznaczonych pod nową zabudowę lub

stosowanie odpowiednich barier akustycznych. Istotnym działaniem w zakresie ograniczania natężenia hałasu jest także monitoring.

W ramach Państwowego Monitoringu Środowiska nie prowadzono badań w zakresie monitoringu hałasu komunikacyjnego na terenie miasta Szklarska Poręba.¹⁴

Według danych nt. Średniego Dobowego Ruchu Roczego (SDRR) na podstawie Generalnego Pomiaru Ruchu 2020/2021, średni ruch na odcinkach pomiarowych drogi krajowej na terenie Szklarskiej Poręby był niższy niż SDRR na drogach krajowych w Polsce. Ważne uwagi jest że porównanie dwóch odcinków drogi krajowej znacząco się od siebie różni po względem pojazdów na drogach – 10 806 przy punkcie pomiarowym 30603 do 1 604 przy punkcie pomiarowym nr 30604, co jest związane z położeniem odcinków. Pierwszy jest częściej uczęszczany ze względu na ruch turystyczny, natomiast drugi stanowi połączenie z granicą Państwa, gdzie ruch jest o wiele mniejszy. Przeciw

na sytuacja niż w przypadku drogi krajowej dotyczy odcinka drogi wojewódzkiej, na których odnotowano większy średni dobowy ruch roczny. W tabeli poniżej przedstawiono szczegółowe dane średniego dobowego ruchu rocznego na podstawie Generalnego Pomiaru Ruchu 2020/2021.

Tabela 7. Średni Dobowy Ruch Roczny (SDRR) w punktach pomiarowych w GPR 2020/2021 na drodze krajowej i wojewódzkiej przebiegające przez terenie Szklarskiej Poręby

Numer punktu pomiarowego		30603	30604	Średnia Polski [DK]	02310	Średnia Polski [DW]
Numer drogi		3	3		358	
Pikietaż	Początkowy	480,279	486,480		26,610	
	Końcowy	486,480	495,394		48,780	
Długość [km]		6,201	8,914		22,170	
Nazwa		PIECHOWICE /UL. KRYSZTAŁOWA (DW366)/ - SZKLARSKA POREBA /UL. DWORCOWA (DW358)/	SZKLARSKA POREBA /UL. DWORCOWA (DW358)/ - GR. PAŃSTWA /JAKUSZYCE/	ORŁOWICE /DW361/ - SZKLARSKA POREBA /DK3/		
SDRR pojazdy silnikowe ogółem [pojazdy/dobę]		10 806	1 604	13 574	4 806	4 231
Motocykle		118	50	48	124	49
Samochody osobowe		9 610	1 146	9 804	4 242	3 481
Lekkie samochody ciężarowe (dostawcze)		620	117	1 380	345	369
Samochody ciężarowe bez przyczep		174	61	303	35	94

¹⁴ Dane z GIOŚ.

Samochody ciężarowe z przyczepą	241	221	1 990	11	205
Autobusy	39	8	40	37	21
Ciągniki rolnicze	4	1	9	12	12
Rowery	47	120			

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych GDDKia, <https://www.gov.pl/web/gddkia/generalny-pomiar-ruchu-20202021>

Podsumowanie: analiza SWOT

Tabela 8. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia hałasem

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — średni dobowy ruch roczny na drodze krajowej niższy niż średnia dla kraju, — brak dużych zakładów przemysłowych emitujących ponadnormatywne natężenia hałasu, — duża powierzchnia gruntów zadrzewionych i zalesionych, stanowiących naturalną barierę akustyczną. 	<ul style="list-style-type: none"> — brak prowadzenia badań dotyczących hałasu, — średni dobowy ruch roczny na drodze wojewódzkiej wyższy niż średnia dla kraju, — rozwój turystyki.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — akcje promocyjne zachęcające do wykorzystywania alternatywnych środków transportu, — wykorzystywanie cichych nawierzchni drogowych, — modernizacja i remonty nawierzchni dróg publicznych, — rozwój rozwiązań technicznych wpływających na ograniczenie emisji hałasu. 	<ul style="list-style-type: none"> — wysokie koszty realizacji inwestycji drogowych, — rozwój komunikacji drogowej wraz ze wzrostem liczby pojazdów i natężenia ruchu pojazdów na drogach.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.3 Pola elektromagnetyczne

Zgodnie z art. 3 pkt 18 u.p.o.ś przez pola elektromagnetyczne rozumie się pole elektryczne, magnetyczne oraz elektromagnetyczne o częstotliwościach od 0 Hz do 300 GHz.

Do najważniejszych źródeł promieniowania elektromagnetycznego należą:

- stacje i linie energetyczne,
- nadajniki radiowe i telewizyjne oraz CB-radio i radiostacje amatorskie,
- stacje bazowe telefonii komórkowej,
- urządzenia powszechnego użytku: kuchenki mikrofalowe, monitory, aparaty komórkowe itp.

Promieniowanie elektromagnetyczne uważa się obecnie za jedno z poważniejszych zanieczyszczeń środowiska, ponieważ wytwarzane przez silne źródło niekorzystnie zmienia

warunki bytowania człowieka, wpływa na przebieg procesów życiowych. Może powodować wystąpienie zaburzeń funkcji ośrodkowego układu nerwowego, układów: rozrodczego, hormonalnego, krwionośnego oraz narządów słuchu i wzroku. Obecnie prowadzone są także badania nad wpływem promieniowania elektromagnetycznego na powstawanie nowotworów u człowieka.

Badania poziomów pól elektromagnetycznych na terenie Szklarskiej Poręby w 2021 roku i wykonywano je zgodnie z metodyką określoną w rozporządzeniu Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 15 grudnia 2020 r. (Dz. U. z 2020 r. poz. 2311).¹⁵

Wartość natężenia pola elektromagnetycznego wyrażana jest w woltach na metr (V/m). Wartość dopuszczalna dla zakresu częstotliwości 80 MHz do 40 GHz wynosi 28 V/m.

Średnia arytmetyczna zmierzonych wartości w punkcie zlokalizowanym na terenie Szklarskiej Poręby wyniosła <0,8 V/m, co oznacza, że wartości były mniejsze niż dolna granica czułości sondy pomiarowej. Podsumowując, badania w ww. punkcie pomiarowo-kontrolnym wykazały, że nie stwierdzono przekroczeń poziomów dopuszczalnych pól elektromagnetycznych.

Szczegółowe dane przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 9. Wyniki pomiaru natężenia pola elektromagnetycznego w Szklarskiej Porębie w 2021 r. Średnia arytmetyczna zmierzonych wartości skutecznych natężeń pól elektrycznych.

Lp	Lokalizacja punktu pomiarowego (ppk)	Długość geograficzna	Szerokość geograficzna	Data wykonania pomiaru	Średnia arytmetyczna zmierzonych wartości skutecznych natężeń pól elektrycznych promieniowania elektromagnetycznego dla zakresu 3 MHz-3000 MHz [V/m]
1.	Szklarska Poręba, ul. Franciszkańska	15° 31' 48"	50° 49' 56"	03.09.2021	<0,8*

Legenda:

* - Wartość zmierzona poniżej dolnego progu oznaczalności sondy

Źródło: Dane z GIOŚ

W lipcu 2021 r. Instytut Łączności – Państwowy Instytut Badawczy uruchomił, ogólnodostępny, bezpłatny System Informacyjny o Instalacjach wytwarzających Promieniowanie Elektromagnetyczne – SI2PEM. Dzięki niemu możliwe jest sprawdzenie poziomu pola elektromagnetycznego w dowolnie wybranych miejscu na terenie całego kraju. System ten oparty jest na danych z dziesiątek tysięcy pomiarów pól elektromagnetycznych wspartych zaawansowanymi modelami matematycznymi.

¹⁵ Dane z GIOŚ.

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 10. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Pola elektromagnetyczne

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none">— prowadzenie badań poziomu PEM na terenie Szklarskiej Poręby,— brak przekroczeń poziomu PEM.	<ul style="list-style-type: none">— dość wysoka koncentracja stacji bazowych telefonii komórkowej na terenie miast.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none">— prowadzenie pomiarów promieniowania elektromagnetycznego w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska,— modernizacja napowietrznej sieci energetycznej.	<ul style="list-style-type: none">— wzrastające zapotrzebowanie społeczeństwa na media (radio, telewizję, Internet),— niska świadomość społeczna dotyczące pól elektromagnetycznych.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.4 Gospodarowanie wodami

Wody Powierzchniowe

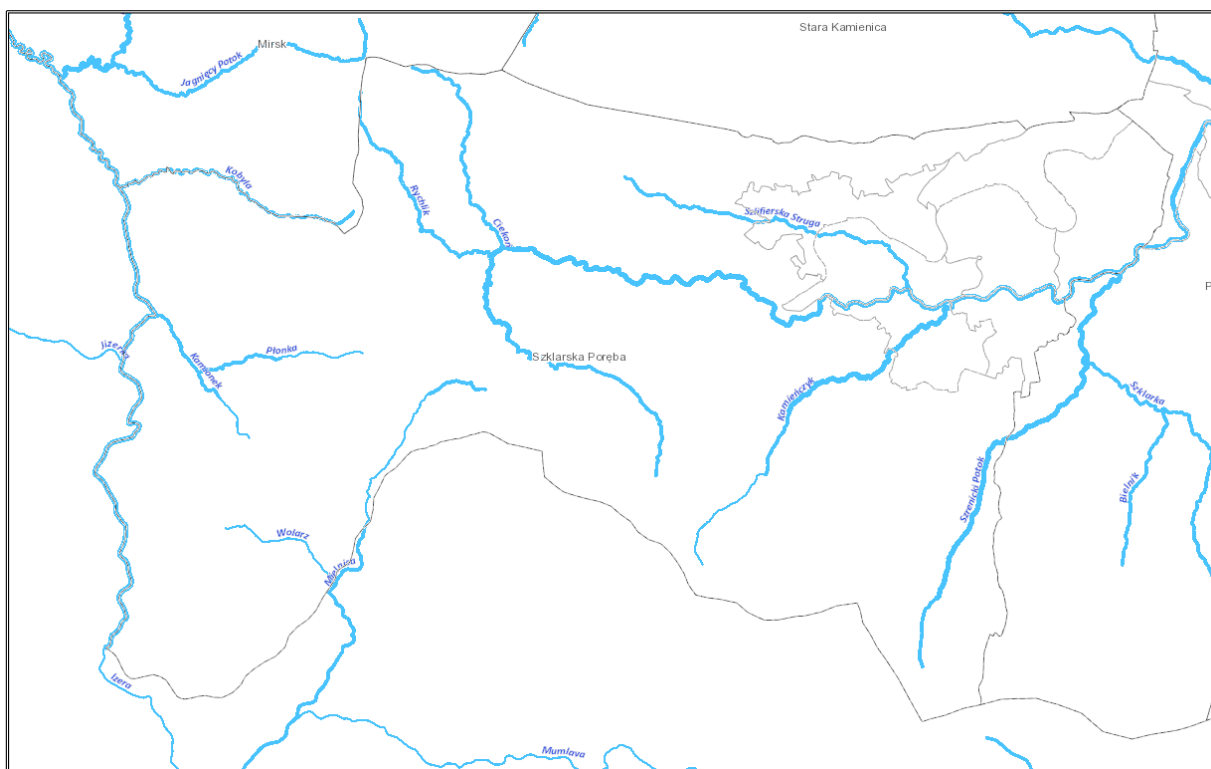
Miasto Szklarska Poręba położone jest w dorzeczu rzeki Kamiennej, która stanowi lewy dopływ Bobru. Rzeka ta wyznacza granicę między Górami Izerskimi, a Karkonoszami. Koryto rzeki jest kamieniste i kręte z licznymi głazami. W jej górnym biegu znajduje się elektrownia wodna.

Zgodnie z II aktualizacją planów gospodarowania wodami, w granicach miasta Szklarska Poręba zlokalizowanych jest 7 zlewni jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP):

- Szklarka od źródła do Szrenickiego Potoku (RW60000216243),
- Kamienna od Kamieńczyka do ujścia (RW60000316299),
- Mielnice (RW50000398821),
- Kwisza do zb. Leśna (RW6000031665159),
- Kamienna od źródła do Kamieńczyka (RW60000216219),
- Izera od źródła do granicy państwa (RW500002987),
- Kamienna Mała (RW6000031626).

Schemat JCWP, których zlewnie znajdują się w granicach administracyjnych Szklarskiej Poręby, zostały przedstawione na poniższym rysunku.

Rysunek 11. Schemat jednolitych części wód powierzchniowych w granicach administracyjnych Szklarskiej Poręby

Źródło: <https://wody.isok.gov.pl/>

Monitoring wód powierzchniowych jest realizowany w odniesieniu do jednolitych części wód powierzchniowych (jcwp), czyli oddzielnych i znaczących elementów wód powierzchniowych, takich jak: jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny; sztuczny zbiornik wodny; struga, strumień, potok, rzeka, kanał lub ich części; morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne. Sporządzane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska oceny wód powierzchniowych bazują na sieci punktów pomiarowo-kontrolnych (ppk) i odnoszą się do jakości całej jcwp. Zgodnie z wymaganiami prawnymi oceniany jest stan/potencjał ekologiczny, stan chemiczny i stan jakości wód. Szczegółowe przepisy dotyczące rodzajów punktów pomiarowo-kontrolnych, wyboru jednolitych części wód do monitorowania, zakresu poszczególnych programów monitoringu, częstotliwości poboru prób oraz sposobu wykonywania oceny zawarte są m.in. w:

- rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 13 lipca 2021 r. w sprawie form i sposobu prowadzenia monitoringu jednolitych części wód powierzchniowych i jednolitych części wód podziemnych (Dz.U. z 2021 r., poz.1576);
- rozporządzeniu Ministra Infrastruktury z dnia 25 czerwca 2021 r. w sprawie klasyfikacji stanu ekologicznego, potencjału ekologicznego i stanu chemicznego oraz sposobu

klasyfikacji stanu jednolitych części wód powierzchniowych, a także środowiskowych norm jakości dla substancji priorytetowych (Dz. U. z 2021 r., poz. 1475).¹⁶

Do 2022 roku obowiązywał podział jednolitych części wód powierzchniowych zgodnie z aktualizacją Planu Gospodarowania Wodami na obszarze dorzecza Odry z 2016 r. Do tego czasu podział JCWP, których zlewnie znajdowały się na terenie miasta przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 11. Wykaz jednolitych części wód powierzchniowych (jcwp) na terenie miasta Szklarska według podziału 2016-2021

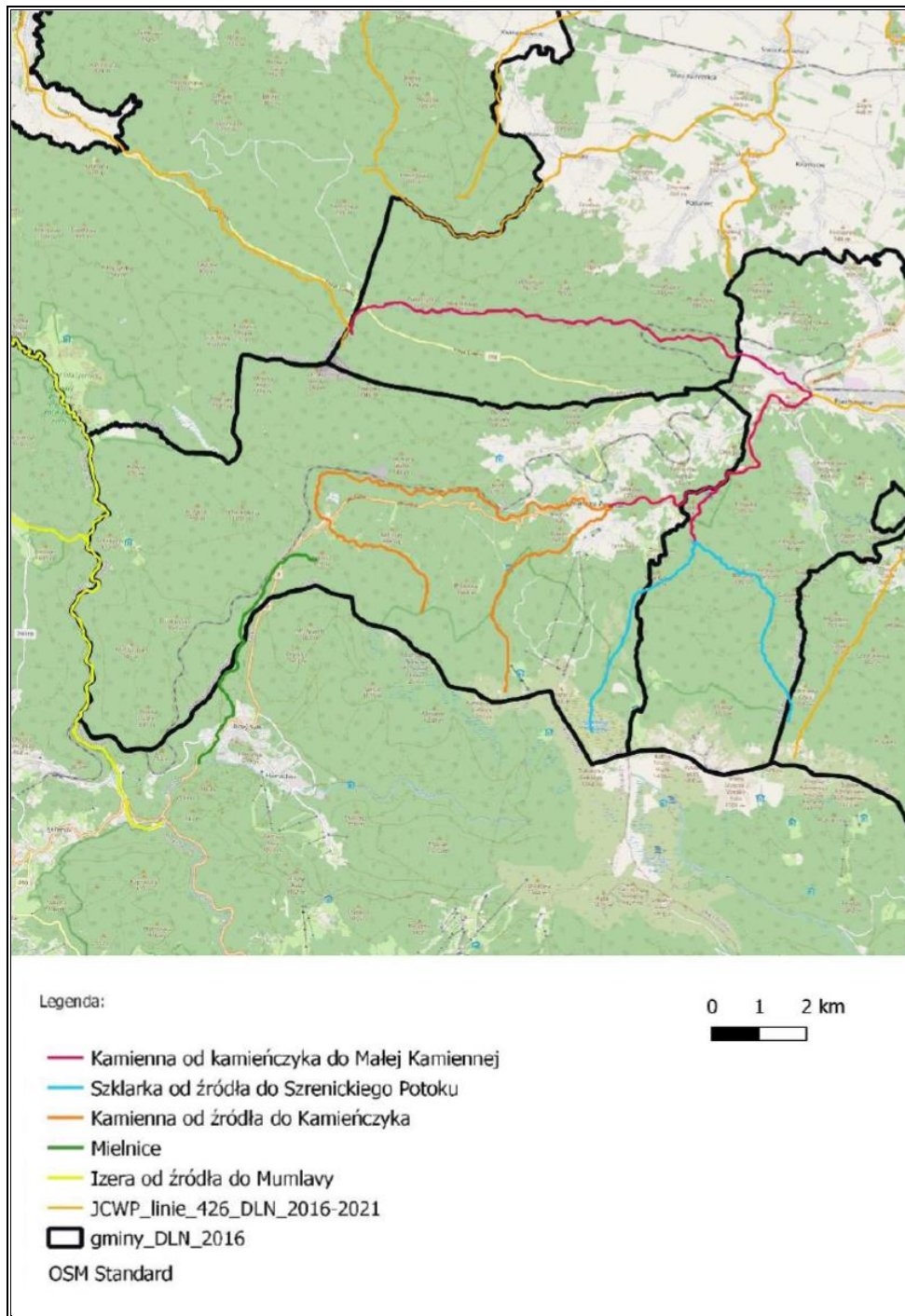
Kod JCWP	Nazwa JCWP	Kod ppk	Nazwa ppk
PLRW50003967	Izera od źródła do Mumlavy	PL06S1401_0001	Izera - poniżej Izerki (m. Harrachov)
PLRW500049889	Mielnice	PL06S1401_0013	Mielnice - punkt graniczny (m. Jakuszyce)
PLRW600031622	Kamienna od źródła do Kamieńczyka	PL02S1401_3130	Kamienna – w m. Szklarska Poręba Górna
PLRW600041626	Kamienna od Kamieńczyka do Małej Kamiennej	PL02S1401_3485	Kamienna - powyżej m. Piechowice
PLRW6000316244	Szklarka od źródła do Szrenickiego Potoku	PL02S1401_0529	Szklarka - ujście do Kamiennej (m. Szklarska Poręba - pon. wodospadu)

Źródło: Dane z GIOŚ.

Położenie JCWP przedstawiono na rysunku poniżej.

¹⁶ Dane z GIOŚ.

Rysunek 12. JCWP na terenie miasta Szklarska Poręba (wg podziału z lat 2016-2021)

Źródło: Dane Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska. Badania i ocena jakości wód powierzchniowych wykonywane są w ramach systemu Państwowego Monitoringu Środowiska w odniesieniu do jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP). Przez JCWP rozumie się oddzielny i znaczący element wód powierzchniowych, taki jak jezioro lub inny naturalny zbiornik wodny, sztuczny zbiornik wodny, struga, strumień, potok, rzeka i kanał lub ich części, morskie wody wewnętrzne, wody przejściowe lub wody przybrzeżne.

Jednorodne obszary wód powierzchniowych podzielić można na dwie kategorie: naturalne, dla których ocenia się zarówno stan ekologiczny, jak i stan chemiczny, oraz sztuczne i silnie zmienione, dla których ustala się potencjał ekologiczny i stan chemiczny. Proces oceny stanu Jednolitych Części Wód Powierzchniowych (JCWP) oparty jest na wynikach klasyfikacji ekologicznego/potencjału ekologicznego oraz klasyfikacji stanu chemicznego. W przypadku oceny stanu ekologicznego/potencjału ekologicznego interpretuje się wyniki badań elementów biologicznych, fizykochemicznych (w tym specyficznych zanieczyszczeń syntetycznych i niesyntetycznych) oraz elementów hydromorfologicznych, porównując je z wartościami granicznymi klas jakości określonymi w przepisach dla poszczególnych wskaźników jakości wód. Natomiast klasyfikacja stanu chemicznego polega na określeniu stężeń substancji priorytetowych i innych substancji zanieczyszczających, porównując je z normami jakości ustalonymi w odpowiednich przepisach dla środowiska wodnego i bioty (ryb i mięczaków).

Badania i oceny stanu wód dokonuje się w 6-letnich cyklach wodnych. W drugim cyklu planistycznym gospodarowania wodami na obszarach dorzeczy, obejmującym lata 2016-2021, na obszarze Szklarskiej Poręby wydzielono 5 jednolitych części wód powierzchniowych (JCWP), których zlewnie w całości lub w części położone są w granicach administracyjnych miasta.

Kamienna od źródła do Kamieńczyka – stan ekologiczny JCWP sklasyfikowano jako umiarkowany, a było to spowodowane umiarkowaną klasą elementów biologicznych, oraz stanem ekologicznym oraz stanem chemicznym poniżej dobrego. Stan wód oceniono jako zły.

Kamienna od Kamieńczyka do Małej Kamiennej - stan ekologiczny JCWP sklasyfikowano jako umiarkowany, a było to spowodowane niską oceną elementów fizykochemicznych oraz stanem umiarkowanym stanem ekologicznym. Stan wód oceniono jako zły.

Izera od źródła do Mumlavy - stan ekologiczny JCWP sklasyfikowano jako umiarkowany, a było to spowodowane przez umiarkowaną klasę elementów fizykochemicznych. Stan chemiczny oceniono na poziomie poniżej dobrego, a stan wód jako zły.

Szklarka od źródła do Szrenickiego Potoku - stan ekologiczny JCWP sklasyfikowano jako umiarkowany, a było to spowodowane umiarkowaną oceną elementów fizykochemicznych. Stan chemiczny poniżej dobrego. Stan wód oceniono jako zły.

Mielnice - stan ekologiczny JCWP sklasyfikowano jako umiarkowany, a było to spowodowane przez umiarkowaną klasę elementów fizykochemicznych. Stan chemiczny oceniono na poziomie poniżej dobrego, a stan wód jako zły.

Szczegółowe wyniki oceny przedstawiono w poniższej tabeli.

Tabela 12. Wyniki oceny badanych w latach 2017-2021 jednolitych części wód powierzchniowych, których zlewnie są w granicach administracyjnych Szklarskiej Poręby

Nazwa ocenianej JCWP		Kamienna od źródła do Kamieńczyka	Kamienna od Kamieńczyka do Małej Kamiennej	Izera od źródła do Mumławy	Szklarka od źródła do Szrenickiego Potoku	Mielnice
Kod JCWP		PLRW6000316 22	PLRW6000416 26	PLRW500039 67	PLRW60003162 44	PLRW5000498 89
Typ monitoringu		MD	MD	MD/MO	MD, MO. MD/MO	MD, MO, MD/MO
Klasyfikacja wskaźników i elementów jakości wód	Klasa elementów biologicznych (Rok ostatnich badań)	3 (2018)	3 (2018)	2 (2018)	1 (2021)	2 (2021)
	Klasa elementów hydromorfologicznych (Rok ostatnich badań)	1 (2018)	>1 (2018)	1 (2018)	1 (2021)	2 (2021)
	Klasa elementów fizykochemicznych (grupy 3.1-3.5) (Rok ostatnich badań)	>2 (2018)	>2 (2018)	>2 (2018)	>2 (2021)	>2 (2021)
	Klasa elementów fizykochemicznych – specyficzne zanieczyszczenia syntetyczne i niesyntetyczne (3.6) (Rok ostatnich badań)	2 (2018)	2 (2018)	2 (2018)	2 (2021)	2 (2021)
STAN / POTENCJAŁ EKOLOGICZNY (Rok ostatnich badań)		3 Umiarkowany stan ekologiczny (2018)	3 Umiarkowany stan ekologiczny (2018)	3 Umiarkowany stan ekologiczny (2018)	3 Umiarkowany stan ekologiczny (2021)	3 Umiarkowany stan ekologiczny (2021)
STAN CHEMICZNY (Rok ostatnich badań)		Poniżej dobrego (2018)	Poniżej dobrego (2018)	Poniżej dobrego (2019)	Poniżej dobrego (2021)	Poniżej dobrego (2021)
OCENA STANU JCWP (Rok ostatnich badań)		Zły stan wód (2018)	Zły stan wód (2018)	Zły stan wód (2019)	Zły stan wód (2021)	Zły stan wód (2021)

Źródło: GIOŚ, Monitoring wód powierzchniowych

W roku 2022 dokonano klasyfikacji wskaźników dla nowego podziału JCWP, poniżej przedstawiono ww. Jcwp, na których odnotowano przekroczenia wartości granicznych dla wskaźników:

- Szklarka od źródła do Szrenickiego Potoku (RW60000216243) – difenloetry bromowane – klasa 1, kadm i jego związki – klasa 1, ołów i jego związki – klasa 1,
- Kamienna od Kamieńczyka do ujścia (RW60000316299) - difenloetry bromowane – klasa 1, kadm i jego związki – klasa 1, ołów i jego związki – klasa 1, nikiel i jego związki – klasa 1, benzo(a)piren – klasa >1,
- Mielnice (RW50000398821) - difenloetry bromowane – klasa 1,

- Kwisa do zb. Leśna (RW6000031665159) – benzo(a)piren – klasa >1,
- Kamienna od źródła do Kamieńczyka (RW60000216219) - difenloetery bromowane – klasa 1, benzo(a)piren – klasa >1,
- Izera od źródła do granicy państwa (RW500002987) – tlen rozpuszczony – klasa 1, BZT5 – klasa 2, ogólny węgiel organiczny – klasa >2, przewodność w 20 °C – klasa 1, azot amonowy – klasa 2, azot azotanowy – klasa 1, fosfor fosforanowy (V) – klasa 1, fosfor ogólny – klasa 1, difenloetery bromowane – klasa 1, kadm i jego związki – klasa 1, ołów i jego związki – klasa 1, nikiel i jego związki – klasa 1, – benzo(a)piren – klasa >1
- Kamienna Mała (RW6000031626) - difenloetery bromowane – klasa 1, benzo(a)piren – klasa >1.¹⁷

Występowanie zagrożenia powodziowego na danym terenie oznacza duże prawdopodobieństwo wystąpienia tam zjawiska powodzi. Ryzyko powodzi natomiast oznacza kombinację prawdopodobieństwa wystąpienia powodzi i prawdopodobieństwa wystąpienia związanych z powodzią potencjalnych negatywnych konsekwencji dla życia i zdrowia ludzkiego, środowiska, dziedzictwa kulturowego i działalności gospodarczej.

Według map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego, w granicach Szklarskiej Poręby występują obszary zagrożenia powodziowego i ryzyka powodzi. Dotyczy to terenów wschodnich miasta, a w szczególności terenów przyległych rzece Kamienna.¹⁸

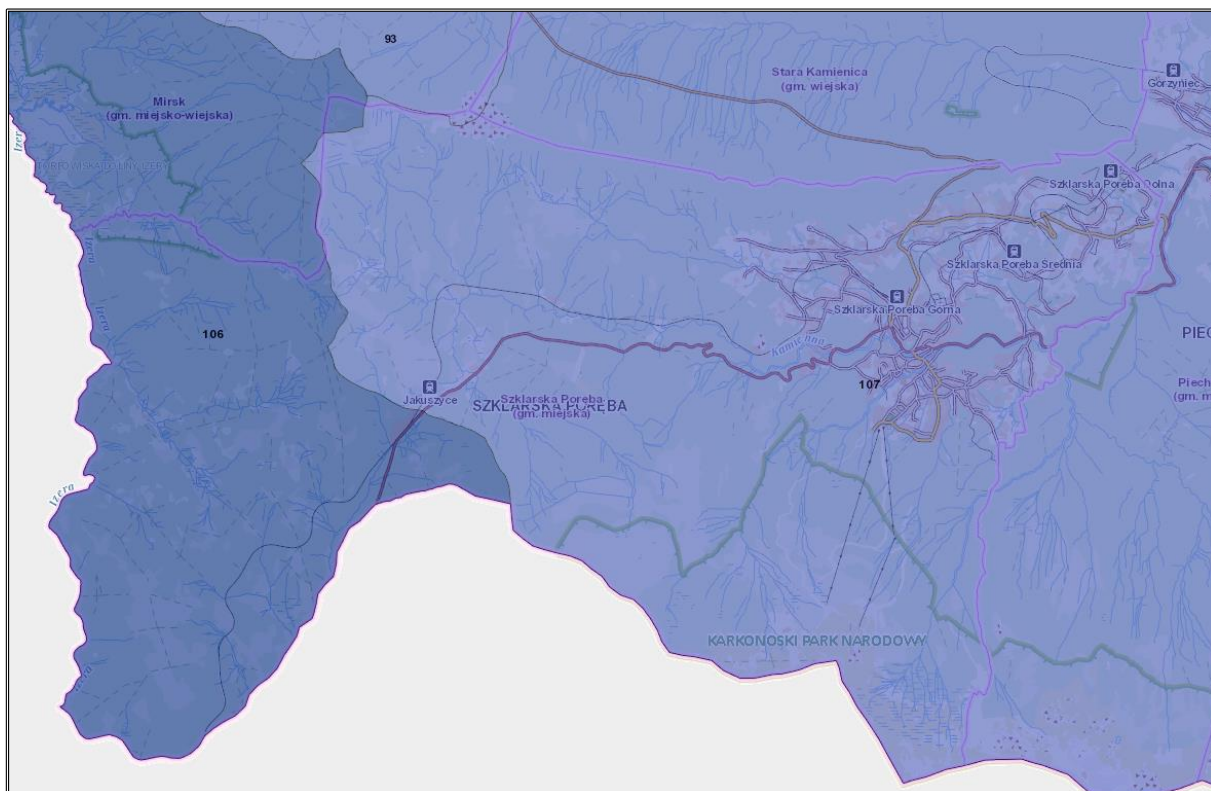
Wody Podziemne

Według podziału Polski na 174 JCWPd, granice administracyjne Miasta Szklarska Poręba położone są na obszarze 3 jednolitych części wód podziemnych (JCWPd) – nr 107, nr 106, nr 93.

¹⁷ <https://wody.gios.gov.pl/>

¹⁸ geoportal.gov.pl

Rysunek 13. JCWPD na obszarze Szklarskiej Poręby

Źródło: Opracowanie własne na podstawie <https://geolog.pgi.gov.pl>

Na podstawie danych Inspekcji Ochrony Środowiska uzyskanych w ramach PMŚ, badania i ocena stanu chemicznego wód podziemnych, wykonywane w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska, prowadzone są w JCWPD. Badania wykonywane są na poziomie krajowym w ramach monitoringu diagnostycznego i operacyjnego. Wykonawcą badań oraz oceny stanu wód w zakresie elementów fizykochemicznych oraz ilościowych jest Państwowy Instytut Geologiczny - Państwowy Instytut Badawczy.

Na terenie miasta Szklarska Poręba nie były prowadzone badania wód podziemnych w sieci regionalnej w ramach Państwowego Monitoringu Środowiska.

Na terenie Szklarskiej Poręby nie znajduje się żadne z Głównych Zbiorników Wód Podziemnych (GZWP).

Zanieczyszczenie zarówno wód powierzchniowych, jak i podziemnych, głównie wynika z działalności człowieka, takiej jak rolnictwo, działalność gospodarcza i stopień urbanizacji obszaru. Potencjalne zagrożenia dla zasobów wodnych i jakości wód na terenie miasta obejmują:

- brak pełnej kanalizacji obszaru miasta, co może prowadzić do niekontrolowanego przedostawania się ścieków komunalnych do środowiska, np. z powodu nieszczelności zbiorników bezodpływowych (szamb) lub awarii oczyszczalni ścieków,

- odprowadzanie nieoczyszczonych lub niewystarczająco oczyszczonych ścieków do środowiska naturalnego, np. w wyniku awarii oczyszczalni ścieków,
- spływ powierzchniowy zanieczyszczeń, głównie związków biogenych (azotu i fosforu) z rolnictwa, zwiększany przez nadmierne stosowanie chemicznych środków ochrony roślin i niewłaściwe praktyki agrotechniczne.

Niedostateczna sanitaryzacja obszarów wiejskich jest istotnym źródłem presji na środowisko wodne. Rozproszenie zabudowy mieszkaniowej na obszarze miasta sprawia, że budowa kanalizacji sanitarnej jest często nieopłacalna ekonomicznie. W rezultacie mieszkańcy obszarów nieskanalizowanych korzystają z szamb, co może prowadzić do skażenia gleby i wody oraz rozprzestrzeniania się zanieczyszczeń chemicznych. Dodatkowym zagrożeniem jest eksploatacja przydomowych oczyszczalni ścieków, skąd niewystarczająco oczyszczone ścieki bytowe mogą bez kontroli przedostawać się do gruntu, zanieczyszczając wody podziemne. Przydomowe oczyszczalnie i szamba są często stosowane w obszarach, gdzie budowa kanalizacji sanitarnej jest ekonomicznie nieuzasadniona. Dodatkowo, spływy powierzchniowe zanieczyszczeń, zwłaszcza związków biogenych z rolnictwa, stanowią zagrożenie dla czystości wód. Niewłaściwe przechowywanie nawozów oraz nadmierne stosowanie środków ochrony roślin i nieprawidłowe praktyki agrotechniczne mogą prowadzić do eutrofizacji, zakwitów, zakwaszenia wód, spadku przezroczystości wody i ogólnego pogorszenia jakości wód. Rolnictwo także przyczynia się do zanieczyszczenia wód poprzez nieodpowiednie składowanie i przechowywanie odchodów zwierzęcych oraz niewłaściwe zagospodarowanie wybiegów dla zwierząt i miejsc spływu wód z terenu gospodarstw.

Susza

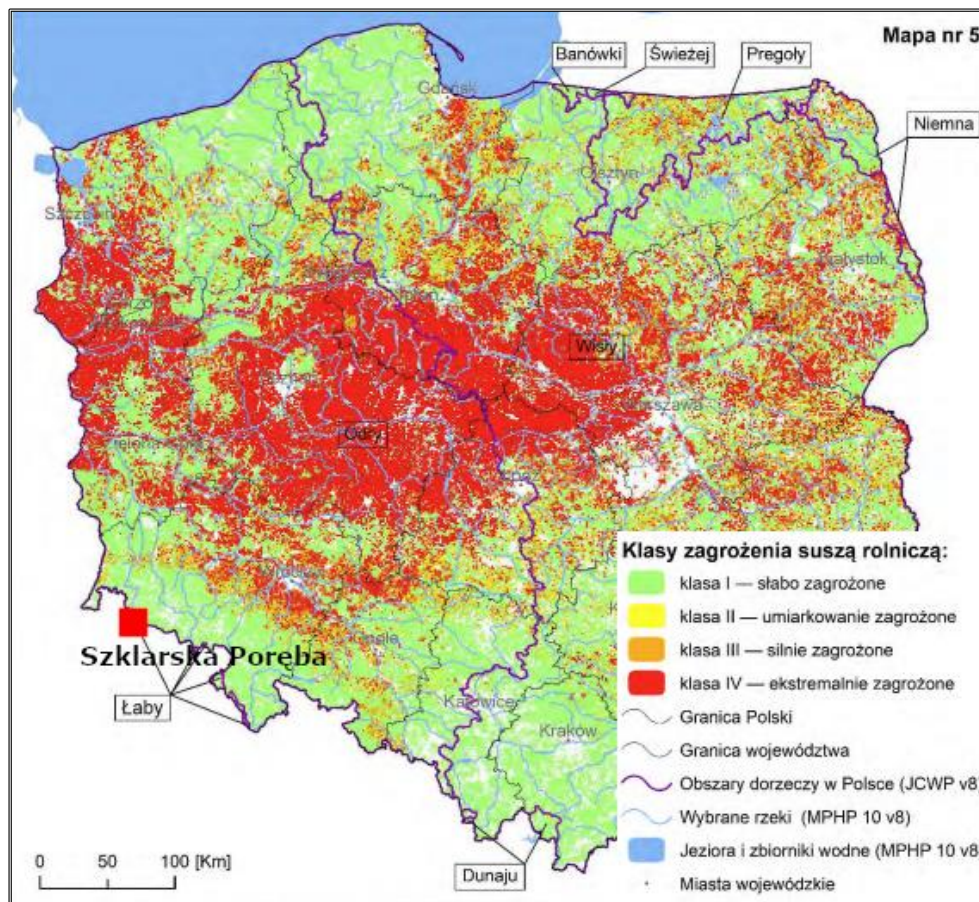
Suszę na danym terenie opisać można według podziału na:

- suszę rolniczą na terenach rolnych i leśnych,
- suszę hydrologiczną,
- suszę hydrogeologiczną.

Susza rolnicza to okres, w którym wilgotność gleby jest niedostateczna do zaspokojenia potrzeb roślin w profilu glebowym i prowadzenia normalnej gospodarki w rolnictwie.¹⁹ Na terenie Miasta Szklarska Poręba oznaczone zostały klasą I (słabo zagrożone). Szczegółowa klasyfikacja przedstawiona została na rysunku poniżej.

¹⁹ Plan przeciwdziałania skutkom suszy. Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r.

Rysunek 14. Klasy zagrożenia suszą rolniczą na terenach rolnych i leśnych w latach 1997-2018

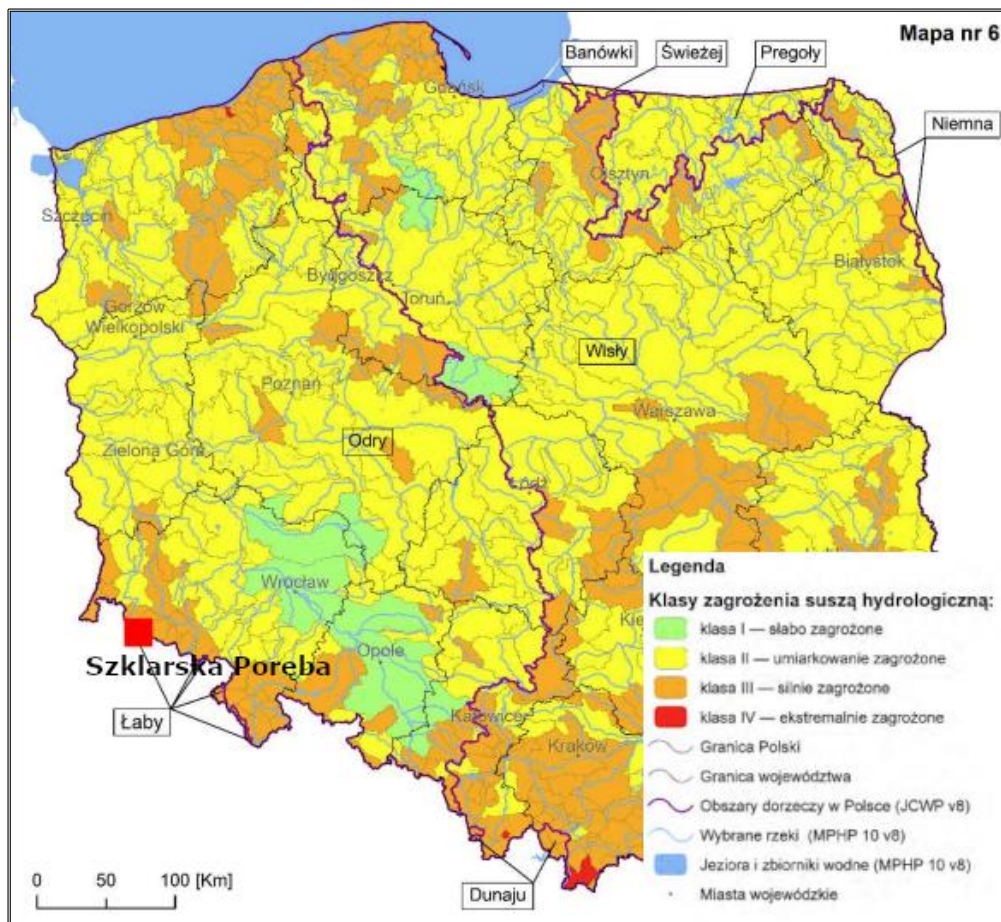

Źródło: Rozporządzeni Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy

Susza hydrologiczna to okres obniżonych zasobów wód powierzchniowych w stosunku do sytuacji przeciętnej w wieloleciu. Susza hydrologiczna jest z reguły kolejnym etapem pogłębiającej się suszy atmosferycznej i rolniczej, ale może również ujawnić się i przebiegać po zakończeniu okresu bezopadowego.²⁰ Większa część Szklarskiej Poręby (środkowa i wschodnia) określona została klasą III (silnie zagrożone), ale fragment terenu (wschodni) określony został z klasą IV (ekstremalnie zagrożone). Szczegółowa klasyfikacja przedstawiona została na rysunku poniżej.

²⁰ Ibidem.

Rysunek 15. Klasy zagrożenia suszą hydrologiczną w latach 1987-2017

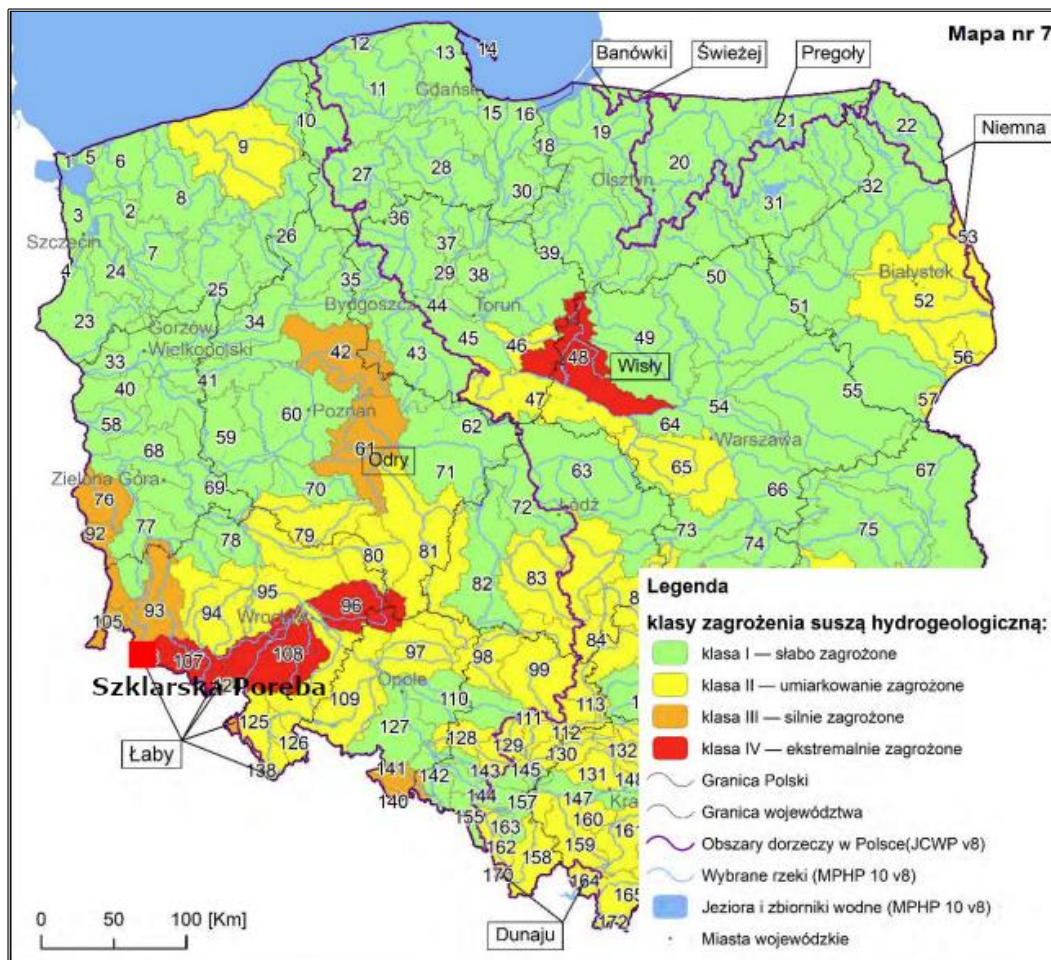

Źródło: Rozporządzeni Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy

Susza hydrogeologiczna, nazywana również niżówką hydrogeologiczną, przejawia się obniżeniem zwierciadła wód podziemnych poniżej stanów niskich ostrzegawczych.²¹ Cały obszar miasta Szklarska Poręba określony został ekstremalnie zagrożoną suszą hydrogeologiczną – klasa IV. Szczegółowa klasyfikacja przedstawiona została na rysunku poniżej.

²¹ Ibidem.

Rysunek 16. Klasy zagrożenia suszą hydrogeologiczną w JCWPd w latach 1987-2018

Źródło: Rozporządzeni Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 13. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarowanie wodami

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — monitoring wód powierzchniowych w ramach państwowego Monitoringu Środowiska prowadzonego przez GIOŚ. 	<ul style="list-style-type: none"> — brak monitoringu wód podziemnych, — zły stan wód powierzchniowych, — występowanie terenów zagrożonych powodzią.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa, — zwiększenie ilości punktów monitoringowych wód, — kontynuacja działań z zakresu ochrony wód, — dofinansowanie na likwidację bezodpływowych i budowę przydomowych oczyszczalni ścieków. 	<ul style="list-style-type: none"> — działalność rolniczo-gospodarcza stanowiąca ryzyko zanieczyszczeń wód, — zjawiska wynikające ze zmian klimatu (np. gwałtowne deszcze, powódzie, susze), — obniżanie się poziomu wód gruntowych; — zjawisko suszy hydrologicznej.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.5 Gospodarka wodno-ściekowa

Obecność sieci wodociągowej i kanalizacyjnej na terenie jednostki samorządu terytorialnego podnosi jakość życia mieszkańców poprzez zapewnienie ciągłości dostaw wody spełniającej wszelkie normy sanitarne oraz efektywnego odbioru i oczyszczania ścieków. Wyposażenie obszaru w podstawową infrastrukturę techniczną zwiększa również atrakcyjność dla potencjalnych mieszkańców oraz inwestorów.

Infrastruktura wodociągowa

Według danych z GUS, długość sieci wodociągowej w latach 2018-2022 uległa rozbudowie o 17,8 km, wzrosła także liczba przyłączy do budynków mieszkalnych – o 31 szt.. W ciągu ostatnich 5 lat, odnotowano znaczący wzrost liczby awarii sieci wodociągowej – z 12 w 2018 r. do 50 w 2022 r. Stanowi to ponad 3-krotny wzrost względem roku bazowego. Pozytywnym zjawiskiem jest odnotowany spadek wody dostarczonej gospodarstwom domowym – o 52,19% tj. 224,3 dm³, a co za tym idzie spadek zużycia wody na jednego mieszkańca – 45,71% tj. 29,3 m³. Szczegółowe dane dotyczące in struktury wodociągowej przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 14. Infrastruktura wodociągowa na terenie Szklarskiej Poręby w latach 2018-2022

Wyszczególnienie	Jedn. miary	2018	2019	2020	2021	2022
Długość sieci wodociągowej	km	69,2	69,2	87,0	87,0	87,0
Liczba przyłączy prowadzących do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	1 132	1 142	1 163	1 163	1 163
Awarie sieci wodociągowej	szt.	12	16	28	39	50
Woda dostarczona gospodarstwom domowym	dm ³	424,0	417,0	408,0	200,6	202,7
Zużycie wody w gospodarstwach domowych ogółem na jednego mieszkańca	m ³	64,1	63,6	69,1	34,0	34,8

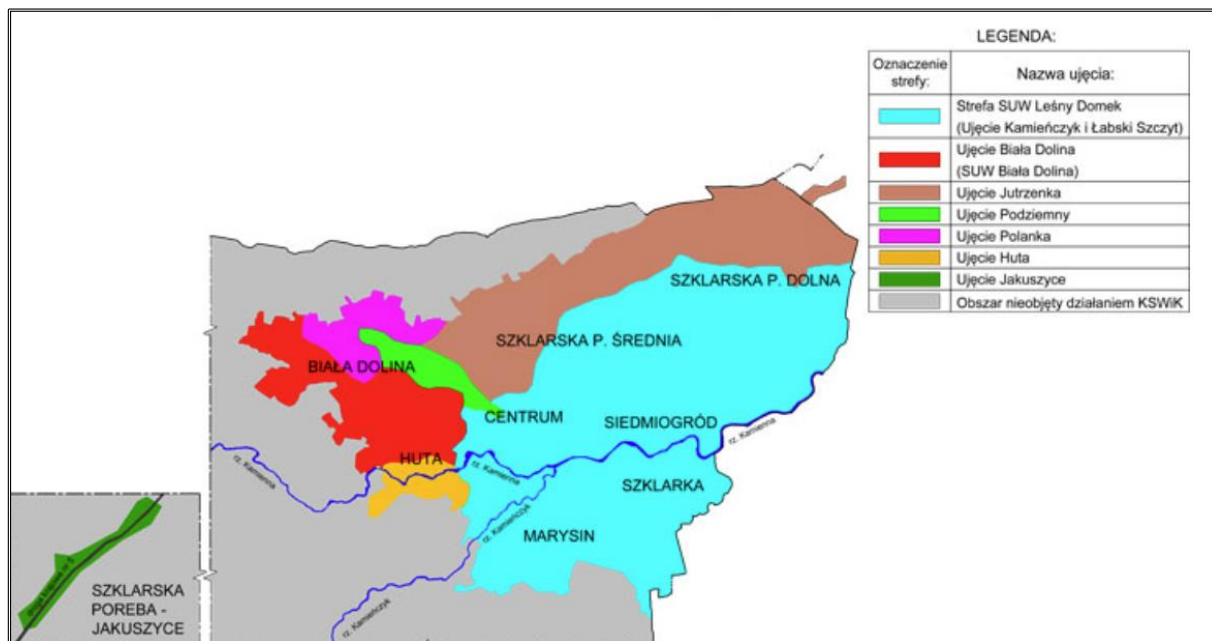
Źródło: Dane z GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl>

Miasto zaopatrywane jest w wodę z następujących ujęć wody²²:

- Stacja Uzdatniania Wody Leśny Domek;
- Stacja Uzdatniania Wody Biała Dolina;
- Ujęcie Jutrzenka;
- Ujęcie Podziemny;
- Ujęcie Polanka;
- Ujęcie Huta Julia;
- Ujęcie Jakuszyce.

²² <https://www.kswik.eu/index.php/oddzialy/szklarska-poreba>.

Rysunek 17. Strefy zasilania w wodę poszczególnych ujęć w Szklarskiej Porębie.

Źródło: <https://www.kswik.eu/index.php/oddzialy/szklarska-poreba/251-strefa-zasilania-w-wode-z-poszczegolnych-ujec-gminy-szklarska-poreba>

Na terenie miasta Szklarska Poręba działa Karkonoski System Wodociągów i Kanalizacji (KSWiK) z siedzibą w Bukowcu, który prowadzi działalność m.in. z zakresu:

- bieżącego i nieprzerwanego zaspokajania potrzeb zaopatrywania w wodę oraz odbioru utrzymania ścieków na terenie miasta współtworzących KSWiK Sp. Z o.o.,
- eksploatacji i utrzymania w stanie sprawności technicznej urządzeń wodociągowych i kanalizacyjnych,
- prawidłowego gospodarowania zasobami wodnymi, eksploatowanymi dla potrzeb wodociągowych w ramach posiadanych pozwoleń wodno prawnych,
- świadczenia usług badań laboratoryjnych.²³

W 2023 r. KSWiK prowadził analizy jakości wody we wszystkich miejscach poboru wody na obszarze Szklarskiej Poręby. Dla każdego z tych punktów wyniki badań wykazały, że nie występują przekroczenia dopuszczalnych poziomów substancji w wodzie. W rezultacie nie zaobserwowano żadnych negatywnych skutków ani szkodliwości związanej z wodą pochodzącą z punktów zaopatrujących miasto Szklarska Poręba.²⁴

Infrastruktura kanalizacyjna

Według danych z GUS, długość sieci kanalizacyjnej wzrosła w latach 2018-2022, zwiększając się tylko o 0,1 km. Wzrosła natomiast liczba przyłączy do budynków – z 820 w 2018 r. do 892

²³ Raport o stanie Miasta Szklarska Poręba za rok 2022.

²⁴ <https://www.kswik.eu/index.php/oddzialy/szklarska-poreba/245-wyniki-badan-wody-i-promieniotworczosci>.

w 2022 r. Negatywnym zjawiskiem jest wzrost awarii sieci kanalizacyjnej w 2022 r. – 146 awarie. Stanowi to ponad 9-krotny wzrost względem roku bazowego. W latach 2018-2022, ilość ścieków bytowych odprowadzonych siecią kanalizacyjną zwiększyła się o 27,77% tj. 109,7 dm³. Szczegółowe dane dotyczące infrastruktury kanalizacyjnej przedstawiono w tabeli poniżej.

Tabela 15. Infrastruktura kanalizacyjna na terenie Szklarskiej Poręby

Wyszczególnienie	Jedn. miary	2018	2019	2020	2021	2022
Długość czynnej sieci kanalizacyjnej	km	70,5	70,6	70,6	70,6	70,6
Przyłącza prowadzące do budynków mieszkalnych i zbiorowego zamieszkania	szt.	820	846	866	86	892
Awarie sieci kanalizacyjnej	szt.	14	12	5	10	146
Ścieki bytowe odprowadzone siecią kanalizacyjną	dm ³	395,0	437,0	417,0	413,0	504,7

Źródło: Dane z GUS, <https://bdl.stat.gov.pl/bdl>

Na terenie Szklarskiej Poręby funkcjonuje jedna oczyszczalnia ścieków, która należy do spółki KSWiK. Przepustowość oczyszczalni nie pozwala na odbiór ścieków od wszystkich mieszkańców i podmiotów z terenu miasta.

Miasto Szklarska Poręba zgodnie z treścią uchwały nr XXII/227/19 Rady Miejskiej w Szklarskiej Porębie z dnia 30 grudnia 2019 r.²⁵, należy do aglomeracji ściekowej „Szklarska Poręba”. Przynależność do aglomeracji daje możliwość pozyskania środków pochodzących z funduszy Unii Europejskiej na działania realizowane w ramach gospodarki wodno-ściekowej.

Na obszarach, gdzie podłączenie do sieci kanalizacyjnej nie jest możliwe ze względu na brak korzyści dla środowiska lub generowanie nadmiernych kosztów wykorzystywane są indywidualne metody gromadzenia ścieków. Według rejestru Urzędu Miejskiego w Szklarskiej Porębie użytkowanych jest 180 zbiorników bezodpływowych oraz 31 przydomowych oczyszczalni ścieków.²⁶

²⁵ W sprawie wyznaczeni aglomeracji Szklarska Poręba.

²⁶ Urząd Miejski w Szklarskiej Porębie.

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 16. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — oczyszczalnia ścieków na terenie miasta, — brak istotnych zagrożeń dla zdrowia konsumentów korzystających z wody z sieci wodociągowej, — przynależność miasta do aglomeracji ściekowej, — zmniejszone zużycie wody przez gospodarstwa domowe. 	<ul style="list-style-type: none"> — wzrost liczby awarii sieci wodociągowej i kanalizacyjnej w ciągu ostatnich 5 lat, — dysproporcja pomiędzy poziomem skanalizowania, a zwodociągowania miasta, — spadek odsetka osób z dostępem do sieci wodociągowej, — brak odpowiedniej dostosowanej przepustowości oczyszczalni ścieków w stosunku do zapotrzebowania.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — pozyskanie środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich na rozbudowanie infrastruktury wodno-ściekowej, — prowadzenie kontroli zbiorników bezodpływowych na nieczystości ciekłe. 	<ul style="list-style-type: none"> — ryzyko niewłaściwego zagospodarowania nieczystości ciekłych przez właścicieli nieruchomości, — awarie infrastruktury wodno-kanalizacyjnej.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.6 Zasoby geologiczne

Obszar miasta położony jest w obrębie karkonosko-izerskiego masywu granitowego. Rozciąga się on po polskiej i czeskiej stronie na długości około 70 km, mając szerokość do 22 km. Od północy sąsiaduje on z blokiem gnejsów izerskich, a od południa ze sfałdowanymi i zmetamorfizowanymi utworami – głównie paleozoicznymi. Obecnie uformowana rzeźba powierzchni terenu przypada na trzeciorzęd. Występujące na terenie miasta skały granitowe cechuje wewnętrzne zróżnicowanie. Dolne partie Karkonoszy buduje granit porfirowaty, charakteryzujący się występowaniem dużych, kilkucentymetrowej średnicy skaleni. Wyższe odcinki zboczy Karkonoszy zbudowane są z granitów porfirowatych o wyraźnie mniejszej średnicy kryształów skaleni. Grzbiet Karkonoszy jest zbudowany z granitów równoziarnistych, z rzadka tylko zawierających duże kryształy skaleni. Inną odmianą granitu jest na obszarze Karkonoszy granit apłitowy (zwany także granitem granofirowym).

Wspomniany wcześniej, długi okres zastygania magmy granitowej oraz towarzyszący kolejnym intruzjom resztkowy zbiornik magmowy, sprzyjały wnikaniu w powstający, zestalony masyw kwaśnych roztworów. Wykryształizowały z nich skały żyłowe: drobnoziarniste i jasnej barwy apłity, a w strefach wzbogacenia roztworów w parę wodną i inne gazy - pegmatyty.

Oprócz wymienionych, w Karkonoszach występują także inne odmiany skał żyłowych, takie jak np.: mikrogranity, lamprofiry oraz żyły kwarcowe. W strefach uskoków tektonicznych występują niekiedy silnie pogruchothane skały, nazywane kataklazytami.

Wzdłuż północnej granicy miasta, w wyżej położonej części pasma górskiego Wysokiego Grzbietu (od okolic Wysokiej Kopy po granicę z gminą Piechowice w okolicy Górzyńca), występują skały wieku prekambryjskiego, tworzące okrywę granitu karkonoskiego.

Znaczna część podszczytowych partii Wysokiej Kopy oraz część jej zboczy południowo-zachodnich i zachodnich zbudowane są ze skał gnejsowych. Południowy fragment części podszczytowej tego wzniesienia zbudowany jest z granitu. Pozostała część przywierzchowinowych partii Wysokiego Grzbietu, leżąca w granicach miasta, zbudowana jest ze skał hornfelsowych.

Wzdłuż strefy uskoków tektonicznych, ciągnących się południowo-wschodnimi zboczami Wysokiej Kopy z południowego zachodu na północny wschód (uskok Rozdroża Izerskiego), występują żyły kwarcowe oraz mylonity kwarcowe.

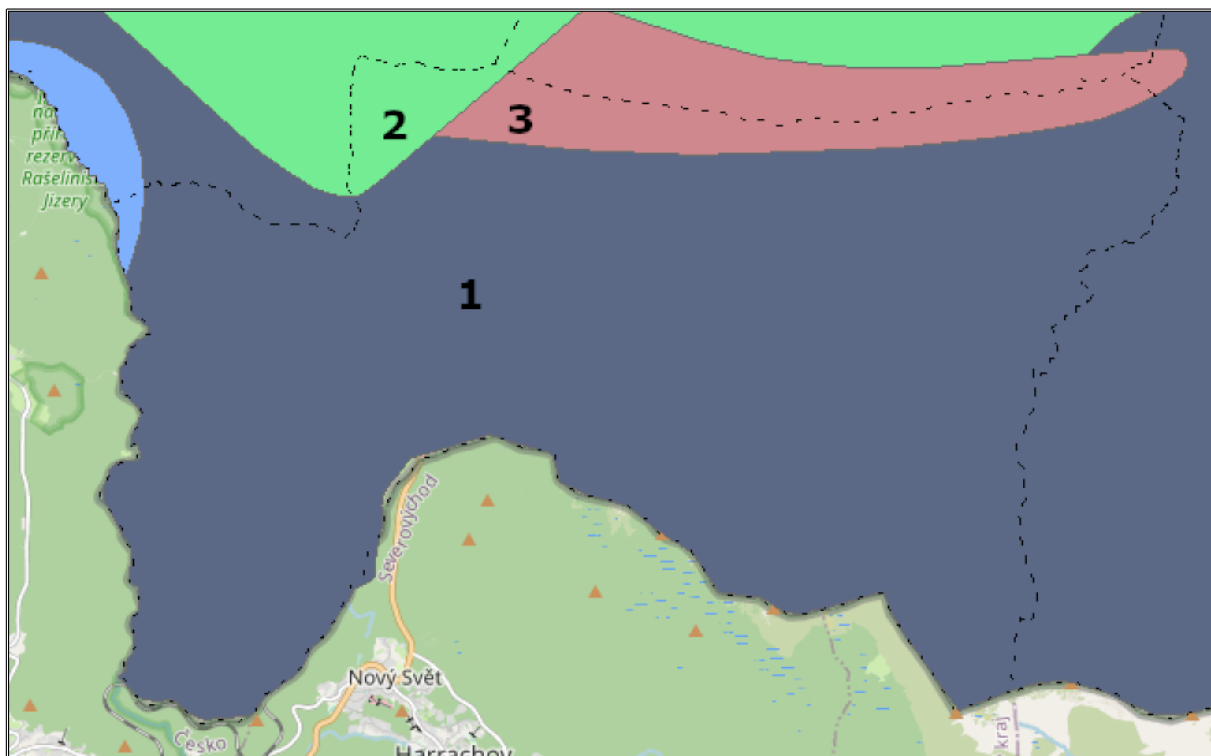
Młodsze osady reprezentowane są na tym obszarze przede wszystkim przez pokrywy zwietrzelinowe. Część z nich, która nie uległa znaczącemu przemieszczeniu grawitacyjnemu na nachylonych powierzchniach stokowych, nazywana jest regolitem.

W dnach dolin występują osady rzeczne (aluwia). Są one wykształcone w formie typowej dla obszarów górskich, a zatem zawierają znaczny udział części grubookruchowych, aż do frakcji głazowej włącznie. Koryta potoków są zazwyczaj usłane bardziej lub mniej zaokrąglonymi głazami, pomiędzy którymi występuje materiał drobniejszy - rzadko jednak z większym udziałem frakcji piasku drobnego i średniego.²⁷

Na poniższej mapie przedstawiono utwory przypowierzchniowe znajdujące się w granicach miasta Szklarska Poręba. Największą część terenu zajmują menzogranity, grandiority i granity. W północnej części obszaru Szklarskiej Poręby znajdują się jeszcze dwa twory geologiczne: łupki krystaliczne, kwarcyty, amfibiolity, marmury i leptynity oraz ortognejsy, amfibolity, granitognejsy, granity, eklogity i granulity. Poniższy rysunek przedstawia szczegółowe położenie tworów przypowierzchniowych.

²⁷ Miasto Szklarska Poręba, Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego, załącznik nr 1 do uchwały nr XXX/344/16 Rady Miejskiej w Szklarskiej Porębie z dnia 24 sierpnia 2016 r.

Rysunek 18. Mapa utworów przypowierzchniowych na obszarze Szklarskiej Poręby

Legenda:

- 1 – Monzogranity, granodioryty i granity,
- 2 – Ortognejsy, amfibolity, granitognejsy, granity, eklogity i granulity,
- 3 – Łupki krystaliczne, kwarcyty, amfibolity, marmury i leptynity,

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych BDL; <http://bdl.lasy.gov.pl/mapy>

Obszar Karkonoszy oraz przyległe tereny stanowią część Polski charakteryzującą się dużym zróżnicowaniem w zakresie występowania minerałów kruszcowych. Obecnie na tym obszarze nie funkcjonują aktywne kopalnie rud, jednak w przeszłości górnictwo podziemne odgrywało istotną rolę w lokalnej gospodarce.²⁸ Pozostałości po tej działalności, takie jak stare sztolnie, szybiki i zwałowiska, są obecnie widoczne.

W obszarze okolic Szklarskiej Poręby, w przeszłości górnictwo było mniej intensywnie rozwinięte niż we wschodniej części Karkonoszy, zwłaszcza w rejonie Kowar. Górnictwo w tym regionie było związane z obecnością minerałów rudnych zarówno w granicie, jak i w pegmatytach. W tych skałach stwierdza się obecność minerałów, takich jak molibden, wanad, uran, tor, oraz pierwiastki rzadkie.²⁹

Na terenie Szklarskiej Poręby, według Państwowego Instytutu Geologicznego znajduje się jeden aktualny obszar górniczy. Jego charakterystykę przedstawiono w tabeli poniżej.

²⁸ Miasto Szklarska Poręba, Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego, załącznik nr 1 do uchwały nr XXX/344/16 Rady Miejskiej w Szklarskiej Porębie z dnia 24 sierpnia 2016 r.

²⁹ Ibidem.

Tabela 17. Aktualny obszar górniczy na terenie miasta Szklarska Poręba

Nr w rejestrze	Nazwa	Status	Data wyznaczenia
10-1/5/388	Stanisław II	aktualny	21.03.2001

Źródło: Serwis MIDAS, PIG-PIB, Centralna Baza Danych Geologicznych

Na terenie miasta znajduje się również 5 złóż kopalni. Cztery z nich położone są w Szklarskiej Porębie, a jedno występuje na terenie trzech miasta jednocześnie: Szklarskiej Poręby, Starej Kamienicy, Mirska. Ich wykaz przedstawiono w tabeli poniżej.

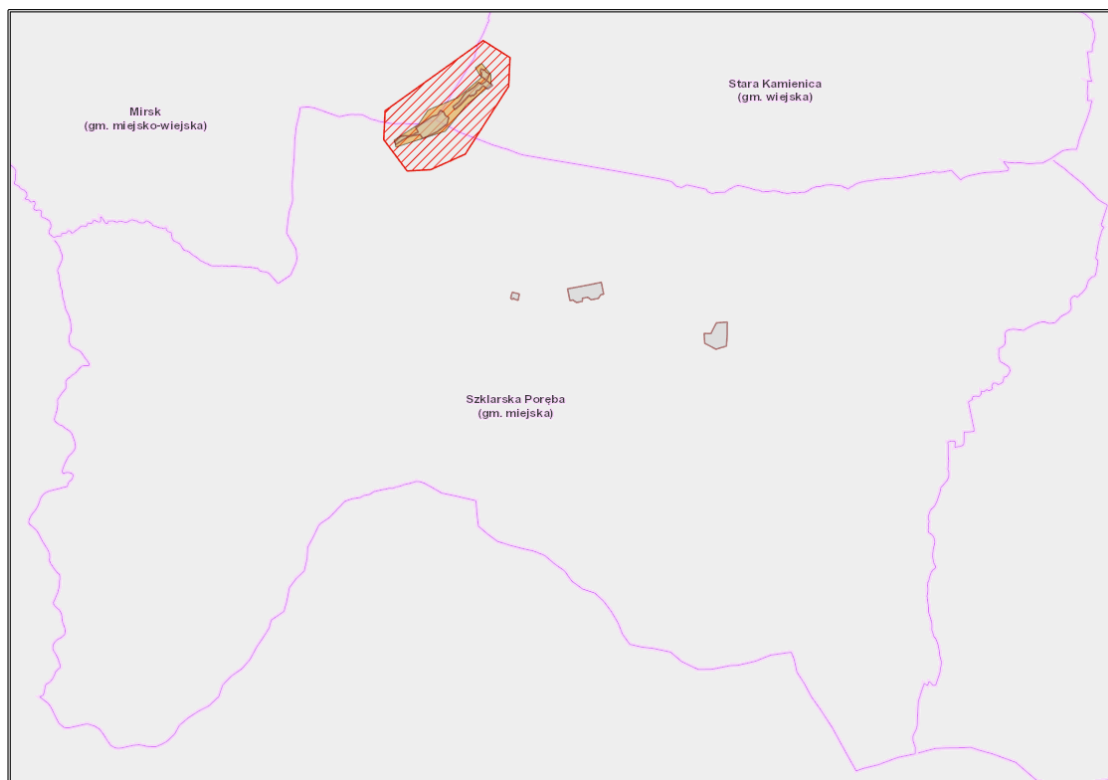
Tabela 18. Charakterystyka złóż kopalni położonych na terenie Szklarskiej Poręby

Nr złoża	Nazwa złoża	Stan zagospodarowania
KD 611	Czerwony Potok	eksploatacja złoża zaniechana
KZ 115	Stanisław	eksploatacja złoża zaniechana
WL 20619	Szklarska Poręba	Wody słabo zmineralizowane
KD 840	Szklarska Poręba-Huta	złożę zagospodarowane
KD 607	Wiciarka	eksploatacja złoża zaniechana

Źródło: Serwis MIDAS, PIG-PIB, Centralna Baza Danych Geologicznych.

Największe nagromadzenie złóż i terenów kopalnianych znajduje się w północnej części miasta. W środkowej części znajduje się Czerwony Potok, Wiciarka, Szklarska Poręba-Huta. Dokładne położenie obszarów przedstawiono na rysunku poniżej.

Rysunek 19. Tereny, obszary górnicze oraz złoża na terenie Szklarskiej Poręby

Źródło: <https://geologia.pgi.gov.pl/>

Na terenie Szklarskiej Poręby działa jedno przedsiębiorstwo IK Granit, które zajmuje się eksploatacją i przeróbką złoża granitu złoża Szklarska Poręba – Huta. Wydobywane są tam kamienie łamane oraz bloczne.³⁰

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 19. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zasoby geologiczne

Mocne strony	Słabe strony
— występowanie złóż surowców mineralnych.	— możliwa degradacja powierzchni ziemi ze względu na eksploatację występujących na terenie miasta zasobów kopalin.
Szanse	Zagrożenia
— ochrona złóż surowców mineralnych w planach zagospodarowania przestrzennego, — pozyskanie środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich na ochronę powierzchni ziemi.	— nielegalna eksploatacja kopalin, — brak rekultywacji terenu po zakończeniu wydobywania źródeł kopalin.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.7 Gleby

Na terenie miasta dominują gleby brunatne wylugowane i kwaśne o niskim poziomie składników odżywczych dla roślin. Gleby te wytworzyły się na podłożu z glin lekkich, głównie zbudowanych ze skał granitowych, z udziałem procesów deluwialnych, czyli spłukiwania drobnych cząstek gleby ze stoków i ich osadzania w niższych miejscach. Gruba warstwa podłoża zwykle sięga płytko, do maksymalnie 50 cm.³¹

Pod względem rolniczym te gleby zazwyczaj są klasyfikowane jako kompleks trwałych użytków zielonych, charakteryzujące się słabą lub bardzo słabą żyznością. Jedynie na północno-wschodnim obszarze miasta, w Szklarskiej Porębie Dolnej, niektóre fragmenty gleb zostały sklasyfikowane jako kompleks owsiano-ziemniaczany górski lub owsiano-pastewny górski, a na niewielkiej powierzchni jako kompleks trwałych użytków zielonych o średniej żyzności.³²

W ostatnich latach nie były prowadzone badania z zakresu jakości gleb na terenie miasta Szklarska Poręba.³³

Na żadnym z terenów w Szklarskiej Porębie nie zostało odnotowane historyczne zanieczyszczenie gleb.

³⁰ <http://geoportal.pgi.gov.pl/>

³¹ Miasto Szklarska Poręba, Zmiana Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego, załącznik nr 1 do uchwały nr XXX/344/16 Rady Miejskiej w Szklarskiej Porębie z dnia 24 sierpnia 2016 r.

³² Ibidem.

³³ Dane z GIOŚ.

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 20. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Gleby

Mocne strony	Słabe strony
— brak prowadzenia działalności szczególnie uciążliwej na środowisko na terenie miasta,	— brak pomiarów monitoringu gleb, — mała przydatność gleb dla rolnictwa.
Szanse	Zagrożenia
— wzrost świadomości ekologicznej społeczeństwa, — możliwość zagospodarowanie gleb słabych na cele zalesień — restrykcyjne normy środowiskowe dla przedsiębiorstw wpływające na zapobieganie skażeniu gleb.	— postępująca urbanizacja i fragmentacja terenu, — erozja wodna i wietrzna, — ryzyko degradacji gleb w związku z działalnością rolniczą i używaniem sztucznych nawozów, — ryzyko zanieczyszczeń gleb w przypadku niewłaściwej gospodarki ściekowej i odpadowej.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.8 Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Gospodarka odpadami jest jednym z ważniejszych zadań w kwestii ochrony środowiska. Niewłaściwe postępowanie z odpadami wywiera negatywny wpływ na otaczającą przyrodę, zdrowie ludzi oraz warunki bytowe. Z tego powodu istotne jest prowadzenie racjonalnej gospodarki odpadami oraz ograniczenie ich powstawania.

Na obszarze miasta Szklarska Poręba obowiązuje regulamin utrzymania czystości i porządku, określony na mocy uchwały nr LXX/757/2023 Rady Miejskiej w Szklarskiej Porębie z dnia 30 marca 2023 r. Określa on szczegółowe zasady w zakresie utrzymania czystości i porządku na terenie miasta.

Według danych z Urzędu Miejskiego w Szklarskiej Porębie, na terenie miasta Szklarska Poręba w 2021 r. odebrano i zebrano 4 492,358 t odpadów komunalnych, co przekłada się na 0,765 t odpadów na jednego mieszkańca. W 2022 r. zebrano natomiast 4 826,091 t zmieszanych odpadów, co przekłada się na 0,822 t odpadów na jednego mieszkańca.

W ciągu dwóch lat ilość odebranych i zebranych odpadów komunalnych zwiększyła się o 333,733 t., tj. 7,43%, co przełożyło się wzrost odpadów na 1 mieszkańca – o 0,057 t.

W Szklarskiej Porębie funkcjonuje Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych, który znajduje się przy ul. 1 Maja 53. W ramach opłaty za gospodarowanie odpadami komunalnymi PSZOK przyjmuje odpady od mieszkańców Miasta nie mających zaległości w jej wnoszeniu.

Na terenie Miasta Szklarska Poręba nie występują składowiska ani miejsca zbierania odpadów (w tym niebezpieczne).³⁴

Do gospodarki odpadami zaliczyć należy również kwestie utylizacji azbestu i wyrobów zawierających azbest. Na terenie Szklarskiej Poręby w 2022 r. realizowane było zadania pn. „Usuwanie wyrobów niebezpiecznych zawierających azbest z terenu Miasta Szklarska Poręba w 2022 r.” Polegało ono na odbiorze i utylizacji wyrobów zawierających azbest, pochodzących z demontażu elementów budynków zawierających azbest.³⁵ Według danych z Bazy Azbestowej, na terenie Szklarskiej Poręby unieszkodliwiono 30 716 kg wyrobów azbestowych, a do usunięcia pozostało 49 585 kg zinwentaryzowanych wyrobów .

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 21. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — PSZOK na terenie miasta, — brak czynnych składowisk odpadów komunalnych, — realizacja zadania dotycząca usuwania azbestu. 	<ul style="list-style-type: none"> — wysokie i rosnące koszty systemu gospodarowania odpadami, — wzrost odebranych i zebranych odpadów na w ostatnich latach na terenie miasta, — wyroby azbestowe pozostałe do usunięcia.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — edukacja z zakresu świadomości ekologicznej mieszkańców, — pozyskanie środków finansowych z funduszy krajowych lub europejskich na rozbudowanie infrastruktury gospodarki odpadami. 	<ul style="list-style-type: none"> — powstawanie dzikich wysypisk, — niedostateczny poziom świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie gospodarowania odpadami, — wzrost ilości odpadów.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.9 Zasoby przyrodnicze

Według danych z GUS, w 2022 r. powierzchnia gruntów leśnych na terenie Szklarskiej Poręby wynosiła 6 184,90 ha, co stanowi wzrost o 2,91 ha względem roku 2018. Lesistość na wskazanym terenie wynosiła 79,6%, przy czym w latach 2018-2021 utrzymywała się na niezmiennym poziomie 79,8. W 2022 r. powierzchnia lasów to 6 007,95 ha, co stanowi wzrost względem ostatnich 5 lat o 5,95 ha. Znacznemu wzrostowi, bo o 12,29%, uległa liczba powierzchnia lasów na 1 mieszkańca – z 91,1 ar w 2018 r. do 102,3 ar w 2022 r.

³⁴ Urząd Miejski w Szklarskiej Porębie.

³⁵ Zarząd Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej we Wrocławiu w dniach 12 i 24 maja 2022 roku zakwalifikował do dofinansowania 107 zadań w ramach przeprowadzonego Konkursu związanego z realizacją gminnych programów usuwania azbestu i wyrobów zawierających azbest na rok 2022r. w tym Szklarską Porębę.

Lasy w krajobrazie miasta pełnią ważną funkcję, stanowiąc stosunkowo dużą powierzchnię. Duża powierzchnia lasów i gruntów leśnych pozytywnie wpływa na środowisko poprzez ochronę bioróżnorodności i stanowiąc ważny element ekosystemu. Należy jednak uwzględnić, że Szklarska Poręba to tereny górskie, dla których charakterystycznym elementem jest duża lesistość terenów. W tabeli poniżej przedstawiono szczegółowe dane na temat lasów i gruntów leśnych w latach 2018-2022.

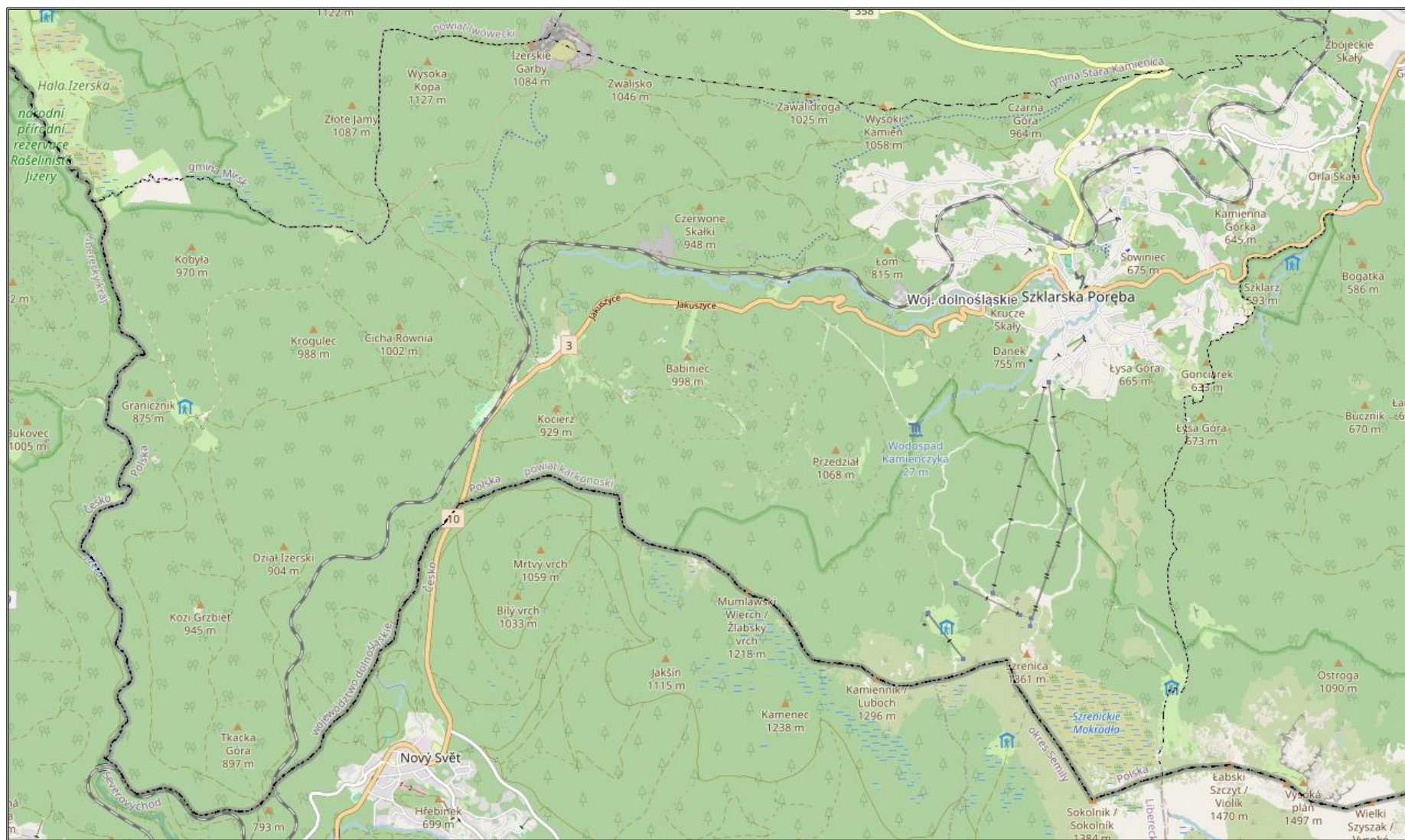
Tabela 22. Lasy i grunty leśne na terenie Szklarskiej Poręby

Wyszczególnienie	Jednostka	2018	2019	2020	2021	2022
Powierzchnia gruntów leśnych						
ogółem	ha	6 181,99	6 185,40	6 185,43	6 184,68	6 184,90
lesistość	%	79,8	79,8	79,8	79,8	79,6
grunty leśne publiczne ogółem	ha	6 132,24	6 134,81	6 134,78	6 134,03	6 134,02
grunty leśne publiczne Skarbu Pastwa	ha	6 087,37	6 086,04	6 086,01	6 085,26	6 085,25
grunty leśne publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	5 313,71	5 312,38	5 312,35	5 311,60	5 311,59
grunty leśne prywatne	ha	49,75	50,59	50,65	50,65	50,88
Powierzchnia lasów						
lasy ogółem	ha	6 002,00	6 023,70	6 023,21	6 022,49	6 007,95
lasy publiczne ogółem	ha	5 972,25	5 973,11	5 972,56	5 971,84	5 957,07
lasy publiczne Skarbu Państwa	ha	5 927,58	5 924,34	5 923,79	5 923,07	5 908,30
lasy publiczne Skarbu Państwa w zarządzie Lasów Państwowych	ha	5 167,23	5 163,99	5 163,44	5 162,72	5 162,68
lasy publiczne Skarbu Państwa - Parki Narodowe	ha	755,10	755,10	755,10	755,10	740,37
lasy prywatne ogółem	ha	76,75	50,59	50,65	50,65	50,88
powierzchnia lasów na 1 mieszkańca	ar	91,1	90,8	100,9	102,5	102,3

Źródło: Opracowanie własne na podstawie danych z GUS

Na rysunku poniżej przedstawiono mapę obszarów leśny w Szklarskiej Porębie.

Rysunek 20. Obszary leśne na terenie Szklarskiej Poręby

Źródło: <https://www.bdl.lasy.gov.pl>

Zadrzewienia i obszary leśne są ważnym czynnikiem retencji i stabilizacji warunków wodnych, zmniejszają zagrożenie powodziowe, łagodzą niedobory wód, chronią gleby przed erozją oraz poprawiają warunki aerosanitarne.

Formami ochrony przyrody w Polsce, w myśl ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody są: parki narodowe, rezerваты przyrody, parki krajobrazowe, obszary chronionego krajobrazu, obszary Natura 2000, pomniki przyrody, stanowiska dokumentacyjne, użytki ekologiczne, zespoły przyrodniczo-krajobrazowe, ochrona gatunkowa roślin, zwierząt i grzybów.

Formami ochrony przyrody na obszarze Miasta Szklarska Poręba są:

- Karkonoski Park Narodowy;
- Rezerwat przyrody Torfowiska Doliny Izery;
- Obszar NATURA 2000 Karkonosze (PLB020007);
- Obszar NATURA 2000 Karkonosze (PLC020001);
- Obszar NATURA 2000 Torfowiska Gór Izerskich (PLH020047);
- Obszar NATURA 2000 Góry Izerskie (PLB020009),
- pomniki przyrody.

Poniżej dokonano charakterystyki każdej z ww. form ochrony przyrody.³⁶

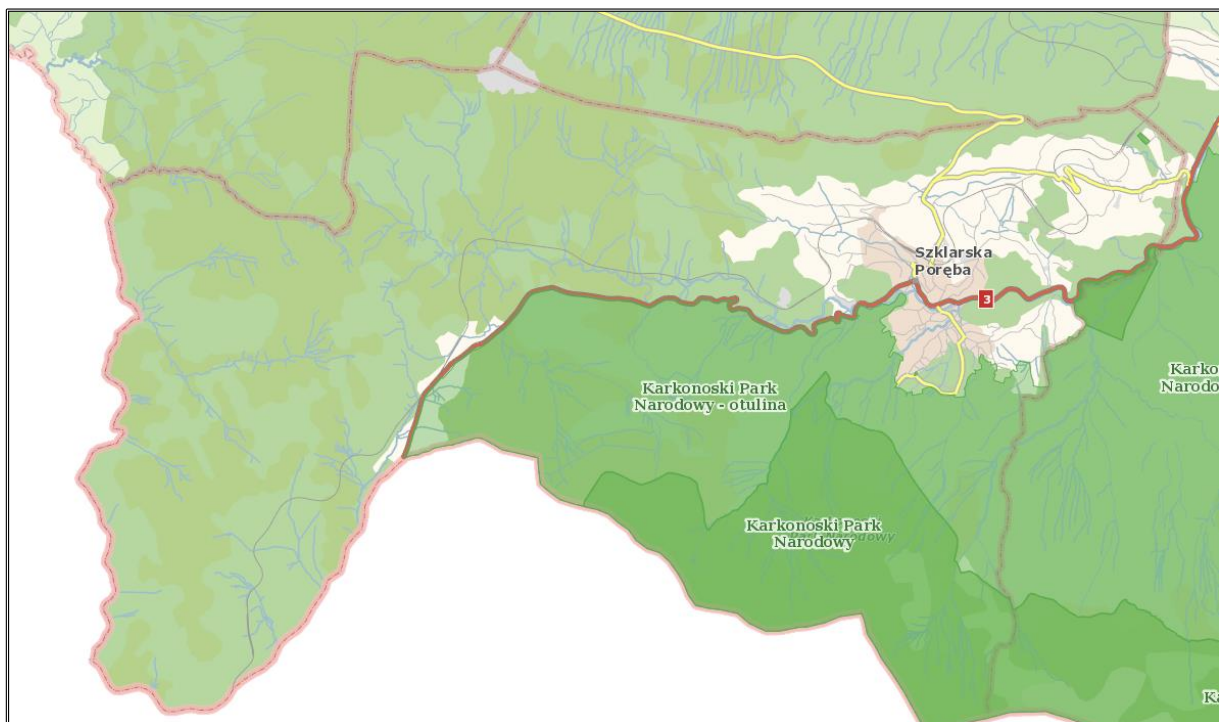
Karkonoski Park Narodowy – zajmuje powierzchnię 5951,4236 ha, a wyznaczony został na mocy Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 16 stycznia 1959 r. w sprawie utworzenia Karkonoskiego Parku Narodowego. Jest jednym z najstarszych parków narodowych w Polsce. Obszar parku liczy 5 951,4236 ha i obejmuje Główny Grzbiet Karkonoszy, Wodospad Szklarki oraz Górę Chojnik. Wysokie tereny Karkonoskiego Parku Narodowego obejmują piętro alpejskie i subalpejskie ścisłą ochroną, a tereny położone niżej stanowią w większości lasy, które objęte są częściową ochroną.³⁷

Położenie parku przedstawiono na rysunku poniżej.

³⁶ Dana z Centralnego Rejestru Form Ochrony Przyrody, <https://crfop.gdos.gov.pl/>.

³⁷ <https://crfop.gdos.gov.pl/>.

Rysunek 21. Obszary Karkonoskiego Parku Narodowego na terenie Szklarskiej Poręby

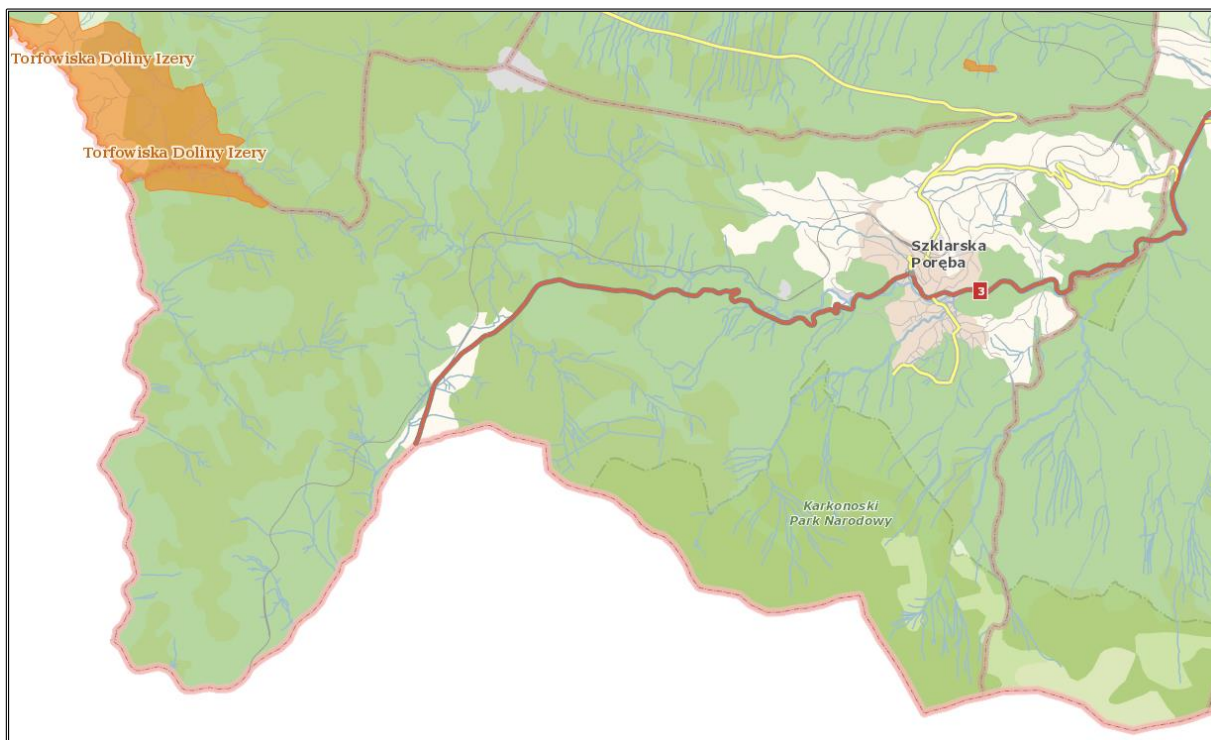
Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/>

Rezerwat Przyrody Torfowiska Doliny Izery – zajmuje powierzchnię 529,36 ha, a wyznaczony został na mocy Zarządzenia Ministra Leśnictwa i Przemysłu Drzewnego z dnia 20 listopada 1969 r. w sprawie uznania za rezerwat przyrody. Celem ochrony jest zachowanie ze względów naukowych i dydaktycznych kompleksów torfowisk typu wysokiego i przejściowego wraz z całą różnorodnością flory i fauny występującej na tym obszarze.³⁸

Położenie rezerwatu przedstawiono na rysunku poniżej.

³⁸ Ibidem.

Rysunek 22. Obszary Rezerwatu przyrody na terenie Szklarskiej Poręby

Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/>

Obszar NATURA 2000 Karkonosze – specjalny obszar ochrony siedlisk szczególnie ważny dla zachowania bioróżnorodności o powierzchni 18 578,42 ha. Występuje tu duża liczba siedlisk z Załącznika I Dyrektywy Rady 92/43/EWG. Dobrze zachowały się tutaj subalpejskie i reglowe torfowiska górskie. Szczególnie cenne są także bory górnoreglowe, które pokrywają znaczne powierzchnie obszaru. Stwierdzono tu występowanie 11 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG oraz licznych stanowisk rzadkich i zagrożonych gatunków roślin naczyniowych, w tym endemicznych: dzwonek karkonoski i skalnica bazaltowa oraz rzadkich gatunków mszaków. Należy podkreślić obecność na tym terenie reliktywów tundrowych w faunie i wielu rzadkich bezkręgowców. Na obszarze odnaleziono 9 gatunków z Załącznika II Dyrektywy Rady 92/43/EWG: podkowca małego, mapka, nocka łydkowłosego, nocka Bachsteina, nocka dużego, wydrę europejską, kumapa nizinnego, głowacza białołetwego, modraszka nausithous.³⁹

Obszar NATURA 2000 Torfowiska Gór Izerskich – zajmuje powierzchnię 18 660,74 ha, a wyznaczony został na mocy Decyzji Komisji z dnia 13 listopada 2007 r. przyjmująca, na mocy dyrektywy Rady 92/43/EWG, pierwszy zaktualizowany wykaz terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, składających się na kontynentalny region biogeograficzny. Jest to obszar ochrony siedliskowej. Obecności torfowisk w górach sprzyja łagodna rzeźba terenu. Wskutek prowadzonej gospodarki leśnej tereny zatorfione uległy znacznemu zmniejszeniu. Mimo to nie

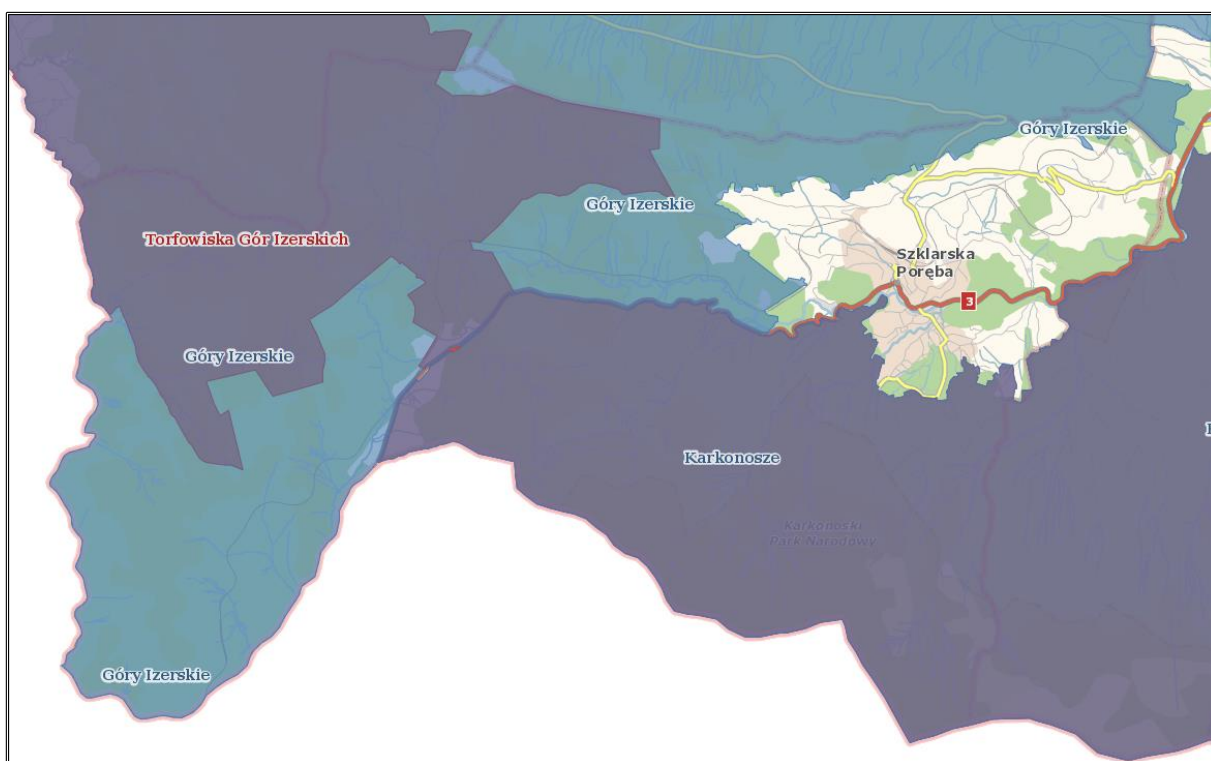
³⁹ Ibidem.

zostały one odizolowane od innych roślin, tylko łączą się w kompleksy roślinne. Najcenniejszymi elementami ostoi są bory bagienne oraz torfowiska wysokie pokryte sosną.⁴⁰

Obszar NATURA 2000 Góry Izerskie – zajmuje powierzchnię 20 346,50 ha, a powstał na mocy Rozporządzenia Ministra Środowiska z dnia 12 stycznia 2011 r. w sprawie obszarów specjalnej ochrony ptaków. Jest to obszar specjalnej ochrony ptaków. Są to m.in.: bocian czarny, trzmielojad, bielik oraz jarząbek.⁴¹

Położenie ww. obszarów przedstawiono na rysunku poniżej.

Rysunek 23. Obszary NATURA 2000 na terenie Szklarskiej Poręby

Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/>

Kolejną z form ochrony przyrody występującą w granicach Szklarskiej Poręby są pomniki przyrody. Są to pojedyncze twory przyrody żywej i nieożywionej lub ich skupiska o szczególnej wartości przyrodniczej, naukowej, kulturowej, historycznej lub krajobrazowej oraz odznaczające się indywidualnymi cechami, wyróżniającymi je wśród innych tworów, np. okazałych rozmiarów drzewa, krzewy gatunków rodzimych lub obcych, źródła, wodospady, wywierzyska, skałki, jary, głazy narzutowe czy jaskinie.

Na terenie Szklarskiej Poręby znajduje się 11 pomników przyrody. Są to: zespół drzew, jodły greckie, świerki pospolite, żywotniki olbrzymie, buk pospolity, lipy drobnolistne.

⁴⁰ Ibidem.

⁴¹ Ibidem.

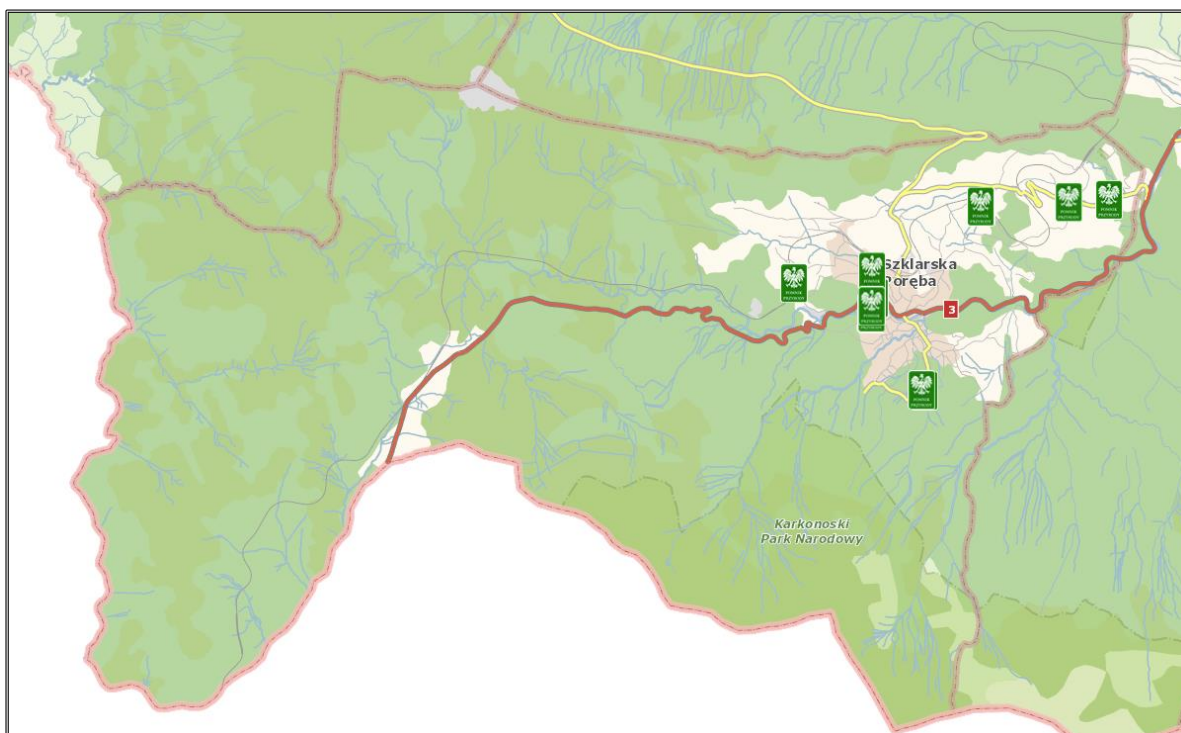
Tabela 23. Pomniki Przyrody na terenie Szklarskiej Poręby

Nazwa pomnika	Data utworzenia	Opis lokalizacji	Dane aktu prawnego o utworzeniu
Lipa szerokolistna, Lipa szerokolistna	09.06.1994	Szklarska Poręba Dolna Dz. 24a. Rosną przy budynku zlokalizowanym na ul. 11 Listopada 24A	Rozporządzenie nr 20/94 Wojewody Jeleniogórskiego z dnia 13 maja 1994 r. w sprawie ustanowienia pomników przyrody
Jodła grecka	30.05.1991	Rośnie na południowym wschodzie od budynku mieszkalnego wielorodzinnego, za ogródkiem (ul. Krasickiego 2)	Rozporządzenie nr 4/91 Wojewody Jeleniogórskiego z dnia 10 maja 1991 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody obiektów znajdujących się na terenie województwa jeleniogórskiego
Jodła grecka	30.05.1991	Rośnie ok. 40 m za ogrodzeniem posesji ul. Kilińskiego 2A	Rozporządzenie nr 4/91 Wojewody Jeleniogórskiego z dnia 10 maja 1991 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody obiektów znajdujących się na terenie województwa jeleniogórskiego
Świerk pospolity	30.05.1991	Rośnie przy budynku Nadleśnictwa, po jego północnej stronie	Rozporządzenie nr 4/91 Wojewody Jeleniogórskiego z dnia 10 maja 1991 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody obiektów znajdujących się na terenie województwa jeleniogórskiego
Świerk pospolity	30.05.1991	Rośnie przy ul. M. Konopnickiej, po prawej stronie za skrzyżowaniem z ul. Żeromskiego	Rozporządzenie nr 4/91 Wojewody Jeleniogórskiego z dnia 10 maja 1991 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody obiektów znajdujących się na terenie województwa jeleniogórskiego
Świerk pospolity	30.05.1991	Rośnie przy ul. Demokratów, po prawej stronie przed mostkiem, nad potokiem	Rozporządzenie nr 4/91 Wojewody Jeleniogórskiego z dnia 10 maja 1991 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody obiektów znajdujących się na terenie województwa jeleniogórskiego
Żywotnik olbrzymi	30.05.1991	Rośnie przy budynku Nadleśnictwa, po jego północnej stronie	Rozporządzenie nr 4/91 Wojewody Jeleniogórskiego z dnia 10 maja 1991 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody obiektów znajdujących się na terenie województwa jeleniogórskiego
Żywotnik olbrzymi	30.05.1991	Rośnie przy budynku Nadleśnictwa, po jego północnej stronie	Rozporządzenie nr 4/91 Wojewody Jeleniogórskiego z dnia 10 maja 1991 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody obiektów znajdujących się na terenie województwa jeleniogórskiego
Buk pospolity (Buk zwyczajny)	30.05.1991	Rośnie przy ogrodzeniu posesji ul. Kilińskiego nr 2A od strony ul.	Rozporządzenie nr 4/91 Wojewody Jeleniogórskiego z dnia 10 maja 1991 r. w sprawie uznania za

Nazwa pomnika	Data utworzenia	Opis lokalizacji	Dane aktu prawnego o utworzeniu
			pomniki przyrody obiektów znajdujących się na terenie województwa jeleniogórskiego
Lipa drobnolistna	30.05.1991	Rośnie na skrzyżowaniu ul. Piastowskiej i ul. Orła Skąpa	Rozporządzenie nr 4/91 Wojewody Jeleniogórskiego z dnia 10 maja 1991 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody obiektów znajdujących się na terenie województwa jeleniogórskiego
Lipa drobnolistna	30.05.1991	Rośnie przy ul. Piastowskiej nr 20	Rozporządzenie nr 4/91 Wojewody Jeleniogórskiego z dnia 10 maja 1991 r. w sprawie uznania za pomniki przyrody obiektów znajdujących się na terenie województwa jeleniogórskiego

Źródło: Dane z CRFOP, <https://crfop.gdos.gov.pl/>

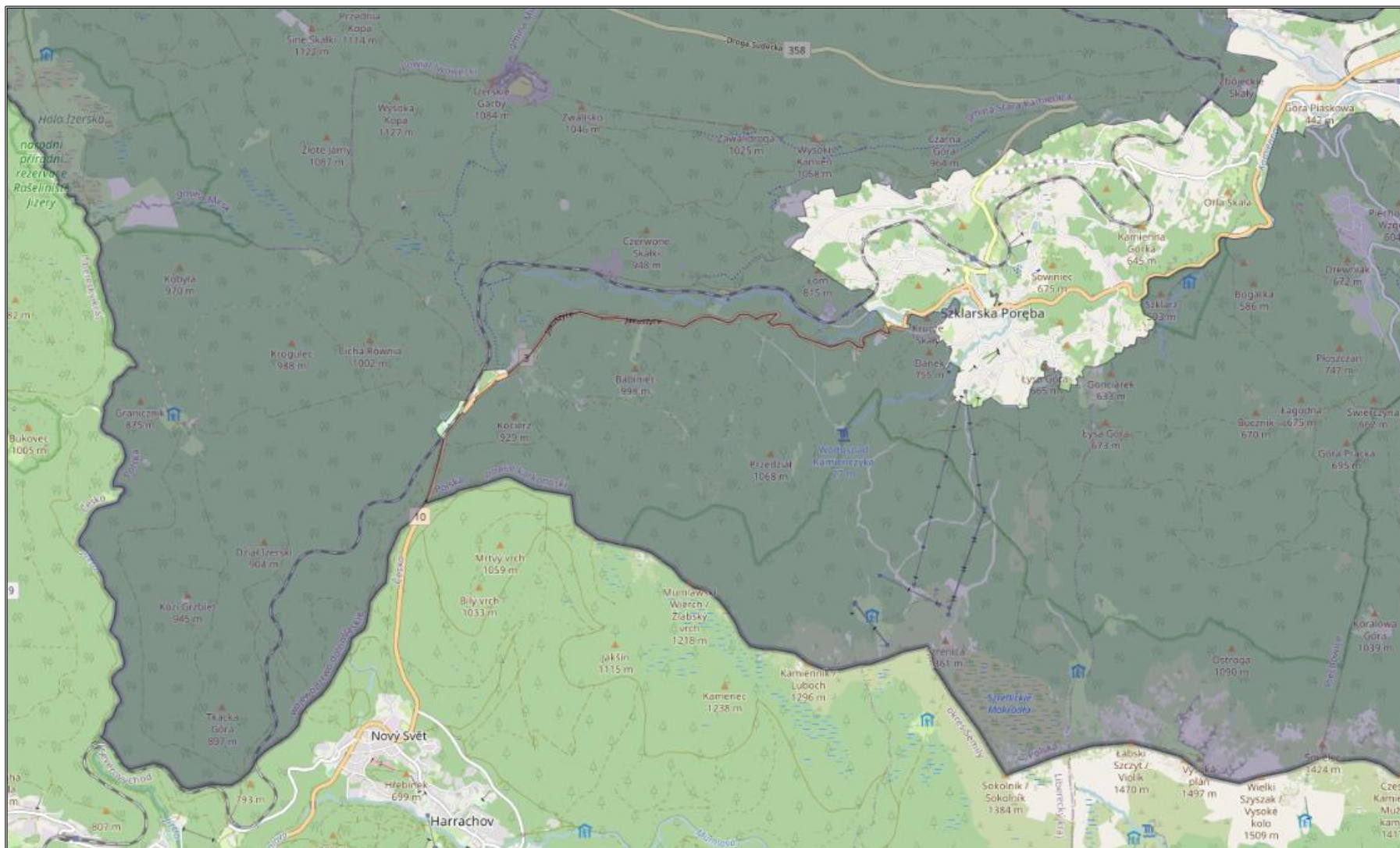
Rysunek 24. Pomniki przyrody na terenie Szklarskiej Poręby

Źródło: <https://geoserwis.gdos.gov.pl/>

Według Mapy korytarzy ekologicznych 2012 na terytorium Miasta Szklarska Poręba znajdują się dwa korytarze ekologiczne: Góry Izerskie (GKZ-6A) – zajmujący północno-zachodnią część miasta oraz Karkonosze (GKZ-6B) – zajmujący południowo-wschodnią część miasta. Linia dzieląca dwa korytarze jest droga krajowa nr 3. Na poniższym rysunku przedstawiono położenie obszarów ujętych jako korytarze ekologiczne na ww. obszarze.

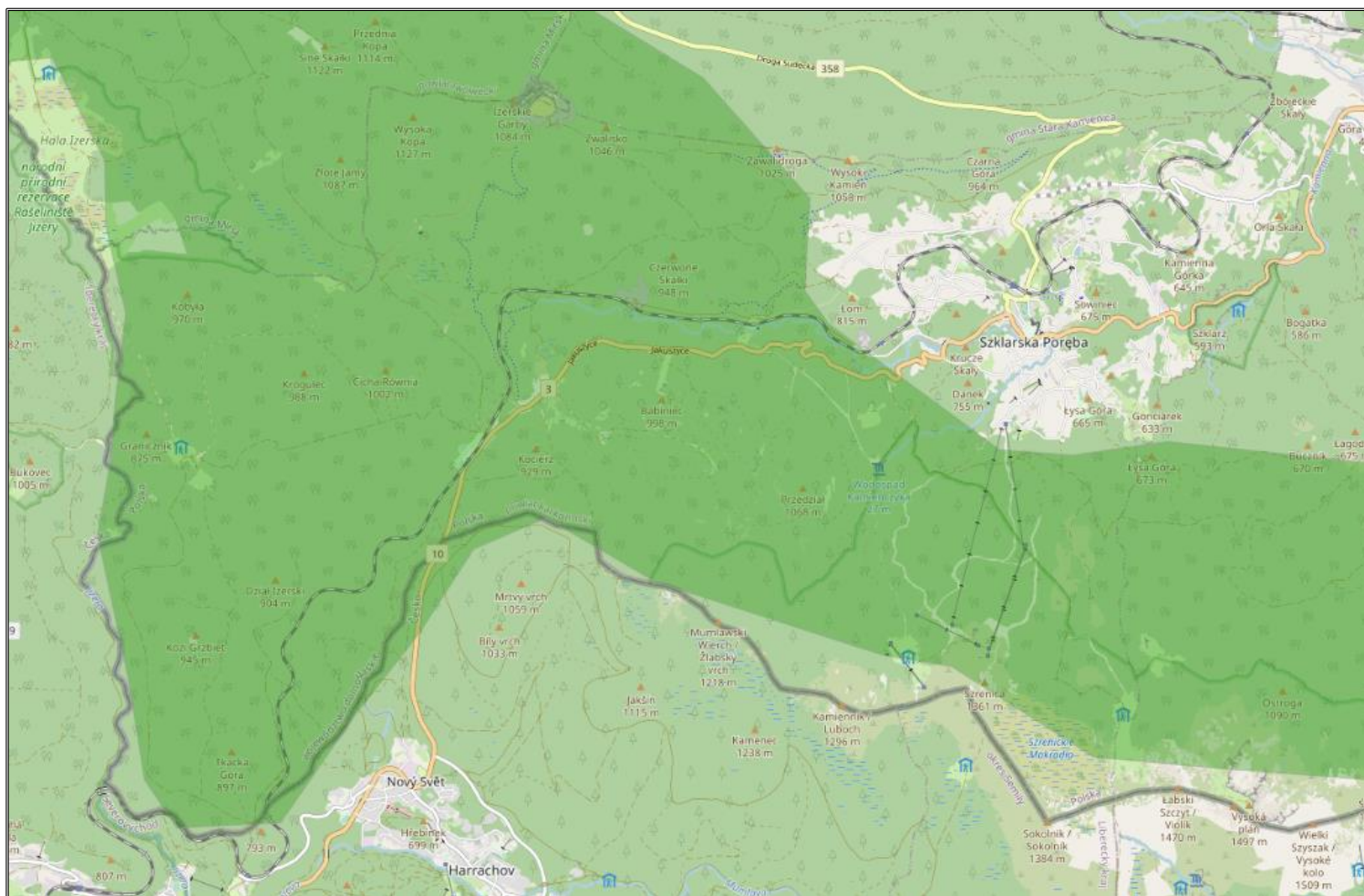
Rysunek 25. Korytarze ekologiczne 2012 na terenie Szklarskiej Poręby

Źródło: <https://mapa.korytarze.pl/>

Według Mapy korytarzy ekologicznych 2005 na terytorium Miasta Szklarska Poręba znajduje się jeden korytarz ekologiczny: Góry Stołowe zachód - (KZ-4A). Na rysunku poniżej przedstawiono ww. korytarz ekologiczny.

Rysunek 26. Korytarze ekologiczne 2005 na terenie Szklarskiej Poręby

Źródło: <https://mapa.korytarze.pl/>

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 24. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Zasoby przyrodnicze

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — walory przyrodniczo-krajobrazowe, — występowanie wielu form ochrony przyrody, — występowanie korytarzy ekologicznych, — brak dużych zakładów przemysłowych emitujących szkodliwe zanieczyszczenia do środowiska. 	<ul style="list-style-type: none"> — presja turystyczna.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — zrównoważony rozwój turystyki, — partnerstwa i współpraca z organizacjami ekologicznymi, — programy i akcje edukacyjno-informacyjne o potrzebie ochrony przyrody, — zapewnienie bezpieczeństwa pożarowego obszarów leśnych. 	<ul style="list-style-type: none"> — zmiany klimatyczne, — gwałtowny wzrost urbanizacji, — zanieczyszczenia i degradacja środowiska, — pożar lasów, — ograniczone fundusze zewnętrzne na inwestycyjne zmierzające do poprawy stanu fauny i fory.

Źródło: Opracowanie własne

3.2.10 Zagrożenia poważnymi awariami

Zagadnienia związane z poważnymi awariami zostały uregulowane przede wszystkim w ustawie Prawo ochrony środowiska (IV „Poważne awarie”). Definicja ustawowa określa poważną awarię jako „zdarzenie, w szczególności emisję, pożar lub eksplozję, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, prowadzące do natychmiastowego powstania zagrożenia życia lub zdrowia ludzi lub środowiska lub powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem” (art. 3, ust. 23).

Zakładem stwarzającym zagrożenie awarią przemysłową jest każdy zakład, na którego terenie znajdują się substancje niebezpieczne, mogące spowodować zagrożenie życia lub zdrowia ludzi lub środowiska. Ze względu na rodzaj i ilość substancji niebezpiecznych zakłady dzielimy, zgodnie z art. 248, ust. 1 u.p.o.ś., na:

- zakłady o zwiększonym ryzyku;
- zakłady o dużym ryzyku.

Zgodnie z opublikowanym przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska wykazem zakładów o dużym oraz zwiększonym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej na obszarze Szklarskiej Poręby nie funkcjonują takie zakłady.

Poważne zagrożenie dla miasta stanowić może transport substancji niebezpiecznych w ruchu drogowym. Obecność na jej terenie ważnych szlaków komunikacyjnych stanowi nie tylko

potencjał rozwojowy jednostki samorządowej, ale także zwiększa możliwość wystąpienia zagrożeń związanych z transportem substancji niebezpiecznych. Główny ruch samochodowy na terenie miasta skupiony jest na drodze krajowej nr 3 oraz drodze wojewódzkiej nr 358. Zagrożenie może stanowić również przewóz substancji niebezpiecznych linią kolejową 311. Główny ruch samochodowy koncentrujący się na wymienionych drogach sprawia, że centrum miasta może być narażone na problemy związane z bezpieczeństwem komunikacyjnym. Wysoki poziom ruchu może prowadzić do zwiększonego ryzyka wypadków drogowych oraz utrudniać bezpieczne poruszanie się pieszych. Konieczność przemieszczania substancji niebezpiecznych linią kolejową dodatkowo podnosi poziom potencjalnych zagrożeń dla bezpieczeństwa publicznego. Dlatego też powinno się podejmować działania mające na celu zminimalizować wszelkie zagrożenia komunikacyjne, np. sygnalizacja świetlna, rozbudowa infrastruktury drogowej, monitoring substancji niebezpiecznych na linii kolejowej.

Wśród innych zagrożeń, które mogą wystąpić na terenie miasta, można wyróżnić: zagrożenia radiacyjne (skażenia promieniotwórcze), chemiczne (zagrożenie toksycznymi środkami przemysłowymi i innymi substancjami chemicznymi), biologiczne: epidemie, epizootie (plagi zwierzęce), epifitozje (choroby populacji roślinnej), awarie urządzeń infrastruktury technicznej (gazowe, energetyczne, wodociągowe), terrorystyczne (z wykorzystaniem broni, bomb, materiałów wybuchowych, środków chemicznych oraz biologicznych).

Podsumowanie analiza SWOT

Tabela 25. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami

Mocne strony	Słabe strony
<ul style="list-style-type: none"> — brak zdarzeń o charakterze poważnych awarii, — bram zakładów ZDR oraz ZZR. 	<ul style="list-style-type: none"> — transport drogowy i kolejowy ładunków niebezpiecznych, — natężenie ruchu na drodze krajowej i wojewódzkiej.
Szanse	Zagrożenia
<ul style="list-style-type: none"> — edukacja społeczeństwa na temat postępowania podczas wystąpienia poważnej awarii, — doposażenie służb odpowiadających za bezpieczeństwo na terenie miasta, — rozwój systemów powiadamiania o zagrożeniach. 	<ul style="list-style-type: none"> — zdarzenia losowe w zakładach pracy, — małe prawdopodobieństwo przewidzenia możliwości wystąpienia poważnej.

Źródło: Opracowanie własne

3.3 Zagadnienia horyzontalne

Zgodnie z wytycznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska, w ramach każdego obszaru interwencji należy uwzględnić zagadnienia horyzontalne: adaptację do zmian klimatu, nadzwyczajne zagrożenia środowiska, działania edukacyjne oraz monitoring środowiska.

3.3.1 Adaptacja do zmian klimatu

Występujące w ostatnich kilku dekadach skutki zmieniającego się klimatu, zwłaszcza wzrostu temperatury, częstotliwości i nasilania zjawisk ekstremalnych, systematycznie się pogłębiają. Stanowią tym samym zagrożenie dla społecznego i gospodarczego rozwoju wielu krajów na świecie, w tym także dla Polski. Konieczne jest zatem podjęcie działań na rzecz dostosowania się (adaptacji) do prognozowanych skutków zmian klimatu, które powinny być realizowane jednocześnie z działaniami ograniczającymi emisję gazów cieplarnianych (mitygacja).

Dokument pn. „Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030” stanowi odpowiedź na walkę ze zmianami klimatu, a jego głównym celem jest zapewnienie zrównoważonego rozwoju oraz efektywnego funkcjonowania gospodarki i społeczeństwa w warunkach zmieniającego się klimatu. Ponadto uruchomiona została strona internetowa klimada2.ios.gov.pl⁴², na której znajdują się informacje dotyczące adaptacji do zmian klimatu.

Według SPA2020 do najważniejszych negatywnych skutków zmian klimatu w skali regionalnej zaliczyć należy niekorzystne zmiany warunków hydrologicznych, zwiększenie częstotliwości występowania ekstremalnych zjawisk pogodowych i katastrof (silne wiatry, incydentalne trąby powietrzne, wyładowania atmosferyczne, ulewne deszcze, wzrost okresów upalnych).

W związku z postępującymi zmianami klimatu nie można wykluczyć pojawienia się w przyszłości niekorzystnych skutków w postaci: wichur, ulewnych deszczy, mrozów, susz itp., które powodują duże szkody i ograniczenia w środowisku, a które są częstym zjawiskiem w terenach górskich. Gwałtowne i negatywne zjawiska wynikające ze zmian klimatu występują coraz częściej, dlatego istotne jest przygotowanie miasta i jej infrastruktury na zmiany klimatu.

Prowadzenie działań mitygacyjnych i adaptacyjnych do zachodzących zmian klimatu przez samorządy lokalne zależy od działań podejmowanych w skali międzynarodowej, które następnie wytyczają kierunki zmian w zakresie prawa krajowego oraz miejscowego. Miasto może również inicjować i wprowadzać własne rozwiązania.

⁴² Dawniej klimada.mos.gov.pl

Gminy posiadają uprawnienia do kształtowania i tworzenia polityki ekologicznej za pomocą obowiązujących przepisów. Podstawą podejmowania działań proekologicznych w gminach są przepisy m.in.:

- ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym,
- ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska,
- ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody,
- ustawy z dnia 13 września 1996 r. o utrzymaniu czystości i porządku w gminach,
- ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. Prawo wodne.

Poza obowiązkowymi działaniami wynikającymi z przepisów prawa, gminy mogą wprowadzać dodatkowe inicjatywy. Wśród przykładowych działań mających pozytywny wpływ na środowisko można wskazać:

- angażowanie mieszkańców, m.in. poprzez prowadzenie działań edukacyjnych na terenie miasta – organizacja warsztatów oraz konkursów o tematyce proekologicznej,
- wyodrębnienie w budżecie miasta środków finansowych na realizację projektów klimatyczno-środowiskowych,
- prowadzenie mobilnych punktów odbioru odpadów, np. elektroodpadów,
- prowadzenie bezpłatnych punktów doradztwa energetycznego,
- wykorzystywanie energii odnawialnej do zasilania infrastruktury gminnej,
- ograniczanie strat ciepła poprzez termomodernizację budynków gminnych, modernizację lub wymianę indywidualnych źródeł ciepła,
- zwiększenie udziału powierzchni biologicznie czynnej,
- wprowadzanie zielonej infrastruktury w mieście (np. zielone dachy, ogrody deszczowe),
- stworzenie systemu ostrzegania i informowania o zagrożeniach związanych ze zmianami klimatu.

W celu adaptacji do zmian klimatu i ograniczenia negatywnych skutków związanych wystąpieniem ulewnych deszczy czy roztopów po dużych opadach śniegu, a także dla zabezpieczenia przeciwpowodziowego i przeciwdziałania suszy należy zwiększać pojemność retencyjną zlewni, w tym m.in. poprzez budowanie zbiorników retencyjnych. Istotna jest także systematyczna konserwacja rowów melioracyjnych oraz działania z zakresu małej retencji obejmujące np. budowę niewielkich zbiorników, oczek wodnych i stawów, ale również zadrzewianie.

Zaplanowane w Programie Ochrony Środowiska zadania mają na celu mitygację oraz adaptację do zmian klimatu oraz ograniczenie negatywnych skutków tych zmian.

3.3.2 Działania edukacyjne w zakresie ochrony środowiska

Zgodnie z przepisem art. 77 z ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 roku Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2022 poz. 2556 ze zm.) problematykę ochrony środowiska uwzględnia się w podstawach programowych kształcenia ogólnego dla wszystkich typów szkół. Obowiązkiem tym ustawodawca objął również organizatorów kursów prowadzących do uzyskania kwalifikacji zawodowych i środki masowego przekazu, które są obowiązane kształtować pozytywny stosunek społeczeństwa do ochrony środowiska oraz popularyzować zasady tej ochrony w publikacjach i audycjach. Konstytucyjnych podstaw dla realizacji edukacji ekologicznej należy upatrywać w zasadzie zrównoważonego rozwoju (art. 5 Konstytucji Rzeczypospolitej Polski z dnia 2 kwietnia 1997 r., Dz.U. z 1997 r. nr 78 poz. 483) oraz w generalnym obowiązku każdego obywatela do dbałości o stan środowiska oraz odpowiedzialności za spowodowane przez siebie jego pogorszenie określonym w art. 86 Konstytucji RP.

W szkołach na terenie miasta Szklarska Poręba przeprowadzane są m.in.: konkursy ekologiczne, przekazywane są informacje z zakresu ochrony środowiska, zbiórki i utylizacji odpadów czy zajęcia plenerowe. Ponadto, na stronach internetowych zamieszczane są informacje w celu podnoszenia świadomości ekologicznej mieszkańców.

Proponowane zadania w zakresie edukacji ekologicznej to:

- kontynuacja konkursów i organizowanie warsztatów edukacyjnych w szkołach w celu zwiększania świadomości ekologicznej mieszkańców,
- kontynuacja akcji informacyjno-edukacyjnych w zakresie właściwego postępowania z odpadami oraz ograniczenia ich powstawania,
- tworzenie ścieżek edukacyjnych na terenie miasta i organizowanie zajęć plenerowych dla dzieci i młodzieży w celu ochrony zasobów przyrodniczych,
- prowadzenie kampanii informacyjno-edukacyjnych z zakresu gospodarki niskoemisyjnej, odnawialnych źródeł energii oraz walki ze smogiem podczas imprez plenerowych,
- promowanie transportu zbiorowego i rowerowego.

3.3.3 Nadzwyczajne zagrożenia środowiskowe

Nadzwyczajne zagrożenia środowiska są pojęciem, które zostało zdefiniowane w art. 104 ust. 2 w byłej ustawie z dnia 31 stycznia 1980 r. o ochronie i kształtowaniu środowiska jako zagrożenie spowodowane gwałtownym zdarzeniem, które nie jest klęską żywiołową, które może wywołać znaczne zniszczenie środowiska lub pogorszenie jego stanu, stwarzające powszechne niebezpieczeństwo dla ludzi i środowiska.

Obecnie pojęcie to nie jest definiowane, chociaż powszechnie w środowisku twierdzi się, że zastąpiło je pojęcie poważnej awarii, zdefiniowane w ustawie z dnia 27 kwietnia 2001 r.

Prawo ochrony środowiska (Dz.U. z 2022 poz. 2556 ze zm.). Wobec powyższego, rozumiane jest jako zdarzenie, np. emisja, pożar lub eksplozja, powstałe w trakcie procesu przemysłowego, magazynowania lub transportu, w których występuje jedna lub więcej niebezpiecznych substancji, których dostanie się do środowiska prowadzi do natychmiastowego powstania zagrożenia życia, zdrowia ludzi lub środowiska, a także powstania takiego zagrożenia z opóźnieniem.

Jako nadzwyczajne zagrożenie dla środowiska, a także poważną awarię, należy traktować zdarzenia takie jak: pęknięcie i rozszczelnienie instalacji rurociągów transportowych, wybuch, awarię zbiornika, katastrofę autocysterny lub cysterny kolejowej przewożącej substancję niebezpieczną, awarię obiektów hydrotechnicznych, itp.

Kolejnym aktem prawnym definiującym pojęcie nadzwyczajnych zagrożeń jest ustawa z dnia 24 sierpnia 1991 r. o ochronie przeciwpożarowej (Dz.U. z 2022 r. poz. 2057 ze zm.) i jest definiowane jako inne niż pożar i klęska żywiołowa zdarzenie wynikające z rozwoju cywilizacyjnego i naturalnych praw przyrody stanowiące zagrożenie dla życia, zdrowia, mienia lub środowiska, któremu zapobieżenie lub którego usunięcie skutków nie wymaga zastosowania nadzwyczajnych środków. W świetle tej ustawy ochrona przeciwpożarowa polega m.in. na realizacji przedsięwzięć mających na celu ochronę życia, zdrowia, mienia lub środowiska przed pożarem, klęską żywiołową lub innym miejscowym zagrożeniem. Zdarzeniem miejscowym nazywane są skażenia obszaru substancjami radioaktywnymi, skażenia niebezpiecznymi substancjami chemicznymi, skażenia chemiczne i biologiczne w wyniku katastrof obiektów hydrotechnicznych.

Poważne zdarzenia mogą również mieć miejsce podczas transportu drogowego i kolejowego substancji niebezpiecznych przez teren miasta, niewłaściwego postępowania z odpadami niebezpiecznymi, magazynowania substancji niebezpiecznych oraz zagrożenia pożarowego. W związku z powyższym, na terenie miasta potencjalne zagrożenia dotyczą zanieczyszczenia powietrza, gruntu oraz wody, co może stanowić poważne zagrożenia dla środowiska i życia ludzi.

Konieczne jest rozwijanie systemów ostrzegania mieszkańców, konserwacja urządzeń infrastruktury energetycznej, modernizacja i budowa infrastruktury uwzględniającej dynamiczne zmiany pogodowe.

3.3.4 Monitoring środowiska

Państwowy monitoring środowiska został powołany ustawą z dnia 10 lipca 1991 roku o Inspekcji Ochrony Środowiska (Dz.U. z 2023 r. poz. 824 ze zm.) w celu zapewnienia wiarygodnych informacji o stanie środowiska. Stanowi on system pomiarów, ocen i prognoz stanu środowiska oraz zbierania, analizowania, udostępniania wyników badań i oceny

elementów środowiska. Jego celem jest systematyczne informowanie organów administracji i społeczeństwa o:

- jakości elementów przyrodniczych, dotrzymywaniu standardów jakości środowiska określonych przepisami oraz obszarach występowania przekroczeń tych standardów,
- występujących zmian jakości elementów przyrodniczych i przyczynach tych zmian, w tym powiązaniach przyczynowo skutkowych występujących pomiędzy emisjami i stanem elementów przyrodniczych.

Zakres zadań państwowego monitoringu środowiska jest określany w wieloletnich strategicznych programach PMŚ opracowywanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska i zatwierdzanych przez Ministra Klimatu oraz w wykonawczych programach PMŚ opracowywanych przez Głównego Inspektora Ochrony Środowiska.

Obecnie obowiązujący Strategiczny Program PMŚ na lata 2020-2025 powstał na podstawie art. 4a ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 10 lipca 1991 r. o Inspekcji Ochrony Środowiska i obejmuje zadania wynikające z odrębnych ustaw, zobowiązań międzynarodowych oraz innych potrzeb wynikających ze strategii rozwoju oraz innych programów i dokumentów programowych.

„Program Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2028-2031” wykorzystuje i będzie wykorzystywał informacje wytworzone w ramach PMŚ w celu monitorowania skuteczności działań i strategicznego planowania w zakresie ochrony środowiska i zrównoważonego rozwoju.

Wyniki monitoringu publikowane są w wydawanych co roku raportach o stanie środowiska w województwie dolnośląskim oraz w rocznych ocenach jakości powietrza w województwie dolnośląskim.

4. Cele programu ochrony środowiska, zadania i ich finansowanie

4.1 Kierunki interwencji, cele oraz zadania wynikające z oceny stanu środowiska

Na podstawie diagnozy stanu istniejącego oraz zagrożeń środowiska przyrodniczego Miasta Szklarska Poręba, zachowując spójność z dokumentami strategicznymi i planistycznymi na szczeblu krajowym, wojewódzkim oraz powiatowym, dla każdego z obszarów interwencji określono kierunki interwencji oraz wyznaczono cele i zadania do realizacji.

W ramach poszczególnych obszarów interwencji wyznaczono cele operacyjne i działania ekologiczne, które zostały zaprezentowane w formie tabelarycznej. Harmonogram rzeczowo-finansowy, zaplanowanych w przedmiotowym dokumencie zadań został przedstawiony, zgodnie z Wytycznymi do opracowania wojewódzkich, powiatowych i gminnych programów ochrony środowiska (MŚ, Warszawa, 2 września 2015 r.)

Zaplanowane zadania mają na celu poprawę jakości środowiska na terenie miasta Szklarska Poręba. Ich realizacja nie wpłynie negatywnie na obszary chronione w tym Obszary Natura 2000. Zarówno na etapie realizacji, jak i eksploatacji powstałej infrastruktury nie będą podejmowane działania, których skutkiem byłoby naruszenie katalogu czynności zabronionych w odniesieniu do poszczególnych form ochrony przyrody, występujących na tym obszarze. Zadania nie wpłyną w sposób znaczący na populacje siedlisk i gatunków chronionych. Realizacja *Programu Ochrony Środowiska* nie wpłynie negatywnie na realizację celów ochrony obszarów chronionych. Przedsięwzięcia prowadzone będą na terenach głównie zurbanizowanych. Spodziewane są jedynie krótkoterminowe oddziaływania lub uciążliwości związane z prowadzonymi robotami budowlanymi, które ustaną po ich zakończeniu.

Należy zaznaczyć, że podmioty realizujące poszczególne działania powinni każdorazowo rozpatrywać kwestie ich wpływu na środowisko na kolejnych etapach procesu planistycznego i inwestycyjnego, po doprecyzowaniu lokalizacji, rodzaju i zakresu danego przedsięwzięcia, wpisującego się w założenia niniejszego dokumentu.

Tabela 26. Cele i kierunki interwencji oraz zadania Programu Ochrony Środowiska dla Szklarskiej Poręby

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ⁴³	Wartość docelowa				
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	POPRAWA JAKOŚCI POWIETRZA ATMOSFERYCZNEGO	Liczba wymienionych źródeł ciepła [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Szklarskiej Porębie		Według potrzeb	Ograniczenie niskiej emisji	Wsparcie finansowe dla wymiany indywidualnych źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych	Miasto Szklarska Poręba	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia;
		Liczba wymienionych systemów [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Szklarskiej Porębie		Według potrzeb	Ograniczenie niskiej emisji	Wymiana / modernizacja systemów grzewczych w budynkach miejskich	Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej w Szklarskiej Porębie	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia;
		Liczba zmodernizowanych urządzeń [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Szklarskiej Porębie		Według potrzeb	Poprawa efektywności energetycznej	Modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego	Miasto Szklarska Poręba	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia;
		Liczba zamontowanych instalacji [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Szklarskiej Porębie		Według potrzeb	Wzrost wykorzystania OZE	Montaż instalacji odnawialnych źródeł energii	Miasto Szklarska Poręba	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia;

⁴³ Nie określono wartości bazowej zadań, gdzie wartość docelowa nie została określona wskaźnikiem ilościowym tylko jakościowym

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2028-2031

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ⁴³	Wartość docelowa				
		Liczba przeprowadzonych termomodernizacji [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Szklarskiej Porębie		Według potrzeb	Ograniczenie niskiej emisji Poprawa efektywności energetycznej	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej	Miasto Szklarska Poręba	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia;
		Liczba przeprowadzonych działań [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Szklarskiej Porębie		Według potrzeb	Prowadzenie działań edukacyjnych z zakresu ochrony powietrza	Działania edukacyjno – promocyjne dot. gosp. niskoemisyjnej	Miasto Szklarska Poręba	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia;
ZAGROŻENIA HAŁASEM	POPRAWA KLIMATU AKUSTYCZNEGO	Długość naprawionej nawierzchni [km] Źródło: Urząd Miejski w Szklarskiej Porębie		Według potrzeb	Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych	Modernizacja i naprawa nawierzchni dróg	Miasto Szklarska Poręba	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia;
		Długość przebudowanych dróg [km] Źródło: Urząd Miejski w Szklarskiej Porębie		Według potrzeb		Przebudowa dróg	Miasto Szklarska Poręba	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia;
		Długość wyremontowanych dróg [km] Źródło: Urząd Miejski w Szklarskiej Porębie		Według potrzeb		Remont dróg	Miasto Szklarska Poręba	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia;

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2028-2031

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ⁴³	Wartość docelowa				
GODPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	ROZBUDOWA I MODERNIZACJA INFRASTRUKTURY WODNO-ŚCIEKOWEJ	Długość sieci wodociągowej[km] Źródło: Urząd Miejski w Szklarskiej Porębie	87,0	>87,0 Wzrost wartości	Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej	Budowa/ rozbudowa/ modernizacja sieci wodociągowej	KSWiK Sp. z o.o.	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia;
		Długość sieci kanalizacyjnej [km] Źródło: Urząd Miejski w Szklarskiej Porębie	70,6	>70,6 Wzrost wartości		Budowa/ rozbudowa/ modernizacja kanalizacyjnej	KSWiK Sp. z o.o.	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia;
		Liczba przeprowadzonych modernizacji [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Szklarskiej Porębie	0	1		Modernizacja stacji uzdatniania wody	KSWiK Sp. z o.o.	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia;
		Liczba przeprowadzonych modernizacji [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Szklarskiej Porębie	0	1		Modernizacja oczyszczalni ścieków	KSWiK Sp. z o.o.	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia;
		Liczba przeprowadzonych kontroli [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Szklarskiej Porębie		Według potrzeb		Kontrola nieruchomości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na obszarach nieskanalizowanych	Miasto Szklarska Poręba	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia;

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2028-2031

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ⁴³	Wartość docelowa				
GLEBY	OCHRONA POWIERZCHNI ZIEMI I GLEB PRZED DEGRADACJĄ	Liczba zdarzeń powodujących zanieczyszczenie gleb ściekami komunalnymi [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Szklarskiej Porębie	0	0	Ograniczenie negatywnego oddziaływania procesów komunalnych na gleby	Zapobieganie zanieczyszczeniom gleb ściekami komunalnymi	Miasto Szklarska Poręba	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia;
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	ZRÓWNOWAŻONY ROZWÓJ SYSTEMU GOSPODAROWANIA ODPADAMI	Masa odpadów zawierających azbest [Mg] Źródło: Urząd Miejski w Szklarskiej Porębie	49,56	<49,56 Spadek wartości	Usuwanie wyrobów zawierających azbest	Realizacja programu usuwania z budynków pokryć dachowych i ściennych zawierających azbest	Miasto Szklarska Poręba Powiat Karkonoski	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia;
		Ilość odebranych odpadów komunalnych [t] Źródło: Urząd Miejski w Szklarskiej Porębie	4 826,09	<4 826,09 Spadek wartości	Zapobieganie degradacji środowiska naturalnego oraz powstawaniu odpadów	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych	Miasto Szklarska Poręba	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia;

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2028-2031

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ⁴³	Wartość docelowa				
		Liczba przeprowadzonych działań edukacyjnych [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Szklarskiej Porębie		Według potrzeb	Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie gospodarki odpadami	Działania edukacyjne - Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie racjonalnej gospodarki odpadami (np. w zakresie ograniczenia ilości powstających odpadów, segregacji odpadów) – przekazywanie informacji na stronie internetowej miasta, tablicach ogłoszeń, na zebraniach, ulotki, plakaty, itp.	Miasto Szklarska Poręba	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia;
ZASOBY PRZYRODNICZE	ZACHOWANIE I OCHRONA WALORÓW PRZYRODNICZYCH	Powierzchnia terenów zielonych należących do miasta [ha] Źródło: Urząd Miejski w Szklarskiej Porębie	7,73	>7,73 Wzrost wartości	Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących	Nasadzenia roślinności	Miasto Szklarska Poręba	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia;
						Rewaloryzacja terenów zieleni	Miasto Szklarska Poręba	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia;

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2028-2031

Obszar interwencji	Cel	Wskaźnik			Kierunek interwencji	Zadania	Podmiot odpowiedzialny	Ryzyka
		Nazwa wraz ze źródłem danych	Wartość bazowa ⁴³	Wartość docelowa				
		Liczba przeprowadzonych działań [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Szklarskiej Porębie		Według potrzeb	Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie zasobów przyrodniczych	Prowadzenie działań edukacyjnych mających na celu podnoszenie świadomości w zakresie prawnych i przyrodniczych podstaw funkcjonowania obszarów chronionych oraz w zakresie ochrony dziedzictwa ekologicznego	Miasto Szklarska Poręba	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia;
		Liczba form ochrony przyrody [szt.] Liczba pomników przyrody [szt.] Źródło: Urząd Miejski w Szklarskiej Porębie	7 11	7 >11 Wzrost wartości	Ochrona obszarów i obiektów o szczególnych walorach przyrodniczych	Tworzenie nowych form ochrony przyrody na podstawie wyników inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej	Miasto Szklarska Poręba	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia;
ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	OCHRONA PRZED POWAŻNYMI AWARIAMI I ZAGROŻENIAMI NATURALNYMI	Liczba wspartych OSP na terenie miasta [szt.]	-	1	Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa	Wsparcie OSP na terenie miasta	Miasto Szklarska Poręba	Brak środków finansowych; Nagle, nieprzewidziane zdarzenia;

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 27. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Razem	
OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	Wsparcie finansowe dla wymiany indywidualnych źródeł ciepła w budynkach mieszkalnych	Miasto Szklarska Poręba	30 000 zł	30 000 zł	30 000 zł	30 000 zł	-	-	-	-	120 000 zł	Środki własne Miasta Szklarska Poręba
	Wymiana / modernizacja systemów grzewczych w budynkach miejskich	MZGK	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	MZGK
	Modernizacja i rozbudowa oświetlenia ulicznego	Miasto Szklarska Poręba	100 000 zł	100 000 zł	100 000 zł	100 000 zł	-	-	-	-	400 000 zł	Środki własne Miasta Szklarska Poręba
	Montaż instalacji odnawialnych źródeł energii	Miasto Szklarska Poręba	200 000 zł	200 000 zł	200 000 zł	200 000 zł	-	-	-	-	800 000 zł	Środki własne Miasta Szklarska Poręba
	Termomodernizacja obiektów użyteczności publicznej	Miasto Szklarska Poręba	500 000 zł	500 000 zł	500 000 zł	500 000 zł	-	-	-	-	2 000 000 zł	Środki własne Miasta Szklarska Poręba
	Działania edukacyjno – promocyjne dot. gosp. niskoemisyjnej	Miasto Szklarska Poręba	5 000 zł	5 000 zł	5 000 zł	5 000 zł	-	-	-	-	20 000 zł	Środki własne Miasta Szklarska Poręba

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2028-2031

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Razem	
ZAGROŻENIA HAŁASEM	Modernizacja i naprawa nawierzchni dróg	Miasto Szklarka Poręba	100 000 zł	100 000 zł	100 000 zł	100 000 zł	-	-	-	-	400 000 zł	Środki własne Miasta Szklarska Poręba
	Przebudowa dróg	Miasto Szklarka Poręba	10 000 000 zł	10 000 000 zł	10 000 000 zł	10 000 000 zł	-	-	-	-	40 000 000 zł	Środki własne Miasta Szklarska Poręba
	Remont dróg	Miasto Szklarska Poręba	1 500 000 zł	1 500 000 zł	1 500 000 zł	1 500 000 zł	-	-	-	-	6 000 000 zł	Środki własne Miasta Szklarska Poręba
GODPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	Budowa/rozbudowa/modernizacja sieci wodociągowej	KSWiK Sp. z o.o.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Środki własne KSWiK Źródła zewnętrzne
	Budowa/rozbudowa/modernizacja kanalizacyjnej	KSWiK Sp. z o.o.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Środki własne KSWiK Źródła zewnętrzne
	Modernizacja stacji uzdatniania wody	KSWiK Sp. z o.o.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Środki własne KSWiK Źródła zewnętrzne
	Modernizacja oczyszczalni ścieków	KSWiK Sp. z o.o.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Środki własne KSWiK Źródła zewnętrzne

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2028-2031

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Razem	
	Kontrola nieruchomości w zakresie gospodarki wodno-ściekowej na obszarach nieskanalizowanych	Miasto Szklarska Poręba	Koszty w ramach prac administracyjnych									Środki własne Miasta Szklarska Poręba
GLEBY	Zapobieganie zanieczyszczeniom gleb ściekami komunalnymi	Miasto Szklarska Poręba	Koszty w ramach prac administracyjnych									Środki własne Miasta Szklarska Poręba
GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	Realizacja programu usuwania z budynków pokryć dachowych i ściennych zawierających azbest	Miasto Szklarska Poręba Powiat Karkonoski	10 000 zł	10 000 zł	10 000 zł	10 000 zł	10 000 zł	-	-	-	50 000 zł	Środki własne Miasta Szklarska Poręba / Budżet Starostwa Karkonoskiego
	Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych	Miasto Szklarska Poręba	4 200 000 zł	4 700 000 zł	5 000 000 zł	5 300 000 zł	-	-	-	-	19 200 000 zł	Środki własne Miasta Szklarska Poręba

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2028-2031

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Razem	
	Działania edukacyjne - Podnoszenie świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie racjonalnej gospodarki odpadami (np. w zakresie ograniczenia ilości powstających odpadów, segregacji odpadów) – przekazywanie informacji na stronie internetowej miasta, tablicach ogłoszeń, na zebraniach, ulotki, plakaty, itp.	Miasto Szklarska Poręba	5 000 zł	5 000 zł	5 000 zł	5 000 zł	-	-	-	-	20 000 zł	Środki własne Miasta Szklarska Poręba
ZASOBY PRZYRODNICZE	Nasadzenia roślinności	Miasto Szklarska Poręba	20 000 zł	30 000 zł	30 000 zł	30 000 zł	-	-	-	-	110 000 zł	Środki własne Miasta Szklarska Poręba
	Rewaloryzacja terenów zieleni	Miasto Szklarska Poręba	600 000 zł	300 000 zł	200 000 zł	200 000 zł	-	-	-	-	1 300 000 zł	Środki własne Miasta Szklarska Poręba

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2028-2031

Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania [zł]									Źródła finansowania
			2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	Razem	
	Prowadzenie działań edukacyjnych mających na celu podnoszenie świadomości w zakresie prawnych i przyrodniczych podstaw funkcjonowania obszarów chronionych oraz w zakresie ochrony dziedzictwa ekologicznego	Miasto Szklarska Poręba	5 000 zł	5 000 zł	5 000 zł	5 000 zł	-	-	-	-	20 000 zł	Miasto Szklarska Poręba
	Tworzenie nowych form ochrony przyrody na podstawie wyników inwentaryzacji i waloryzacji przyrodniczej	Miasto Szklarska Poręba	80 000 zł	20 000 zł	20 000 zł	20 000 zł	-	-	-	-	140 000 zł	Miasto Szklarska Poręba
ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	Wsparcie OSP na terenie miasta	Miasto Szklarska Poręba	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Bd.	Miasto Szklarska Poręba Środki zewnętrzne

Źródło: Opracowanie własne

Tabela 28. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem

Lp.	Obszar interwencji	Zadanie	Podmiot odpowiedzialny za realizację wraz z jednostkami włączonymi w realizację	Szacunkowe koszty realizacji zadania	Źródła finansowania
1.	OCHRONA KLIMATU I JAKOŚCI POWIETRZA	Prowadzenie systemu monitoringu powietrza oraz kontrola dotrzymania standardów emisyjnych	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ
2.	ZAGROŻENIA HAŁASEM	Prowadzenie monitoringu poziomu hałasu w środowisku	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ
3.	POLA ELEKTROMAGNETYCZNE	Prowadzenie monitoring natężenia pól elektromagnetycznych	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ
4.	GOSPODAROWANIE WODAMI	Prowadzenie monitoringu jakości wód powierzchniowych i podziemnych	GIOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ
5.	GOSPODARKA WODNO-ŚCIEKOWA	Kontrola pozwoleń wodno-prawnych	Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Środki własne jednostek realizujących
6.	ZASOBY GEOLOGICZNE	Kontrola i ograniczenie nielegalnej eksploatacji kopalni	Okręgowy Urząd Górniczy (OUG)	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, Środki własne OUG
7.	GLEBY	Zapobieganie zanieczyszczeniom gleb, zwłaszcza środkami ochrony roślin i metalami ciężkimi	Urząd Marszałkowski, Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza, Właściciele gospodarstw rolnych	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Środki własne jednostek realizujących
8.	GOSPODARKA ODPADAMI I ZAPOBIEGANIE POWSTAWANIU ODPADÓW	Prowadzenie i monitorowanie bazy danych azbestu i PCB	Urząd Marszałkowski	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, fundusze zewnętrzne
9.	ZASOBY PRZYRODNICZE	Monitorowanie i kontrolowanie podmiotów korzystających ze środowiska	GIOŚ, RDOŚ	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ
10.	ZAGROŻENIA POWAŻNYMI AWARIAMI	Prowadzenie kontroli na terenach zakładów przemysłowych	GIOŚ, Powiatowa Państwowa Straż Pożarna	Zgodnie z planem budżetu jednostek realizujących zadanie	Budżet Państwa, GIOŚ

Źródło: Opracowanie własne

4.2 Instrumenty realizacji programu

Realizacja zagadnień ochrony środowiska przyrodniczego w polskim porządku prawnym opiera się na bogatym zasobie aktów prawnych regulujących tę materię, wśród których kluczowymi są: prawo ochrony środowiska, prawo wodne, ustawa o zagospodarowaniu przestrzennym, ustawa o ochronie przyrody, ustawa o odpadach, prawo geologiczne i górnictwo oraz prawo budowlane.

„Program Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2028-2031” będzie realizowany w oparciu o instrumenty, które można podzielić na prawne, finansowe, społeczne i strukturalne.

Do instrumentów prawnych zalicza się przede wszystkim wydawane decyzje i pozwolenia. Do kompetencji burmistrza należy m.in. wydawanie decyzji o ustaleniu lokalizacji inwestycji celu publicznego czy decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach. Działania przewidziane do realizacji w ramach przedmiotowego Programu mogą wymagać również uzyskania innych decyzji lub pozwoleń, np. pozwolenia na budowę, które wydaje starosta czy pozwolenia wodnoprawnego, które w zależności od rodzaju inwestycji wydaje: dyrektor zarządu zlewni Wód Polskich, dyrektor regionalnego zarządu gospodarki wodnej Wód Polskich lub minister właściwy do spraw gospodarki wodnej.

Do instrumentów finansowych, poza opłatami i administracyjnymi karami pieniężnymi, należy zaliczyć środki finansowe na realizację poszczególnych działań określonych w Programie. Planowane działania będą wdrażane z wykorzystaniem środków własnych Miasta Szklarska Poręba), środków własnych podmiotów odpowiedzialnych za realizację zadania, ale również w oparciu o środki zewnętrzne, w tym dotacje i pożyczki z funduszy krajowych, europejskich czy norweskich. Ponadto w Programie uwzględnione zostały zadania monitorowane, za których realizację odpowiadają organy zewnętrzne, które będą pokrywać koszty zadań zgodnie z planem swoich budżetów.

Najważniejszym instrumentem społecznym realizacji Programu jest edukacja ekologiczna, w tym organizowanie warsztatów czy kampanii informacyjno-edukacyjnych dla mieszkańców. Innym instrumentem społecznym są również postępowania prowadzone z udziałem społeczeństwa oraz konsultacje społeczne, w ramach których można zgłaszać uwagi i sugestie do projektów dokumentów strategicznych i programów, jak również planowanych inwestycji.

Do kolejnych instrumentów – strukturalnych zalicza się strategie i programy realizowane na szczeblu miejskim, w ramach których określone są kierunki działań z zakresu zrównoważonego rozwoju i ochrony środowiska.

5. System realizacji programu ochrony środowiska

5.1 Zarządzanie ochroną środowiska w mieście

Dla każdego z zaplanowanych zadań określono podmiot odpowiedzialny za jego realizację. W Programie określone zostały również zadania monitorowane, za których realizację odpowiadają organy zewnętrzne.

Z punktu widzenia realizacji poszczególnych zadań we wdrażaniu Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2028-2031 będą brały:

- podmioty odpowiedzialne za realizację planowanych w ramach Programu zadań (Miasto Szklarska Poręba, Miejski Zakład Gospodarki Komunalnej w Szklarskiej Porębie, KSWiK Sp. z o.o., Powiat Karkonoski),
- podmioty odpowiedzialne za realizację zadań monitorowanych (GIOŚ, WIOŚ, Państwowe Gospodarstwo Wodne Wody Polskie, Urząd Marszałkowski, Okręgowa Stacja Chemiczno-Rolnicza, RDOŚ i Powiatowa Państwowa Straż Pożarna).

Ponadto do grupy podmiotów kształtujących społeczne wsparcie wdrażania Programu Ochrony Środowiska należą:

- lokalne media (w zakresie informowania i promocji działań prośrodowiskowych),
- szkoły (w zakresie edukacji ekologicznej),
- organizacje pozarządowe (współdział w realizacji zadań i kształtowania postaw ekologicznych).

Bezpośrednio organem odpowiedzialnym za realizację zapisów Programu jest Burmistrz Miasta Szklarska Poręba.

5.2 Monitoring programu ochrony środowiska

Zgodnie z art. 18 ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. z 2022 poz. 2556 ze zm.), organ wykonawczy miasta jest zobowiązany sporządzać, co dwa lata raporty z wykonania programów ochrony środowiska, które przedstawia na posiedzeniach rady miasta, a następnie przekazuje organowi wykonawczemu powiatu. Wskazane jest, by ewentualne korekty programu ochrony środowiska były wprowadzane w drodze uchwały.

Pierwszy raport z wykonania przedmiotowego „Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2028-2031” powinien zostać przygotowany z lat 2024-2026, następny z lat 2027-2028, itd.

W związku z powyższym, podstawowe działania mające na celu kontrolę wdrażania programu obejmują sporządzanie co dwa lata raportu oceniającego postęp wdrażania tegoż programu, którego przykładowa formuła powinna zawierać:

- ocenę efektywności wykonania zadań,
- ocenę aktualności zidentyfikowanych problemów ekologicznych oraz adekwatności podjętych działań,
- ocenę stopnia realizacji Programu w odniesieniu do stopnia realizacji założonych działań i przyjętych celów,
- ocenę rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- ocenę przyczyn ewentualnych rozbieżności pomiędzy założonymi celami i działaniami, a ich wykonaniem,
- ocenę niezbędnych modyfikacji programu.

Po sporządzeniu raportu z realizacji Programu Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2028-2031, Burmistrz Szklarskiej Poręby przedstawi efekty podjętych działań Radzie Miejskiej w Szklarskiej Porębie, a następnie przekaże do informacji raport Zarządowi Powiatu Karkonoskiego.

6. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi

W niniejszej tabeli została opisana zgodność z dokumentami strategicznymi i programowymi. Przedstawiono akty prawne przyjmujące dane dokumenty czy programy, wyznaczone w nich kierunki działań/ działania odnoszące się do ochrony środowiska oraz wykazana została zgodność Programu ochrony środowiska dla Miasta Szklarska Poręba z tymi dokumentami/programami poprzez przedstawienie celów środowiskowych/ kierunków działań, które są spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym, czy programie.

Tabela 29. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
Strategia na rzecz odpowiedzialnego rozwoju do roku 2020 (z perspektywą do 2030 r.)	Uchwała nr 8 Rady Ministrów z dnia 14 lutego 2017 r. (M.P. z 2017 r. poz. 260)	<p>Cel szczegółowy II – Rozwój społecznie wrażliwy i terytorialnie zrównoważony</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji – Rozwój obszarów wiejskich, <p>Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii – Energia</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji – Poprawa bezpieczeństwa energetycznego kraju, — Kierunek interwencji – Poprawa efektywności energetycznej. <p>Obszar wpływający na osiągnięcie celów Strategii – Środowisko</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji – Zwiększenie dyspozycyjnych zasobów wodnych i osiągnięcie wysokiej jakości wód, — Kierunek interwencji – Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania, — Kierunek interwencji – Zarządzanie zasobami dziedzictwa przyrodniczego, — Kierunek interwencji – Gospodarka odpadami — Kierunek interwencji – Oddziaływanie na jakość, życia w zakresie klimatu akustycznego i oddziaływania pól elektromagnetycznych. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie niskiej emisji, — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania OZE — Kierunek interwencji: Prowadzenie działań edukacyjnych z zakresu ochrony powietrza <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno – ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej <p>Cel: Ochrona powierzchni ziemi i gleb przed degradacją</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie negatywnego oddziaływania procesów komunalnych na gleby <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Usuwanie wyrobów zawierających azbest — Kierunek interwencji: Zapobieganie degradacji środowiska naturalnego oraz powstawaniu odpadów, — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie gospodarki odpadami <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie zasobów przyrodniczych — Kierunek interwencji: Ochrona obszarów i obiektów o szczególnych walorach przyrodniczych

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			<p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa
<p>Strategiczny Plan Adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030 (spa 2020)</p>	<p>Rada Ministrów przyjęła Strategiczny plan adaptacji dla sektorów i obszarów wrażliwych na zmiany klimatu do roku 2020 z perspektywą do roku 2030, tzw.SPA2020 w dniu 29.10.2013 r.</p>	<p>Cel 1. Zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego i dobrego stanu środowiska:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek działań 1.1 – dostosowanie sektora gospodarki wodnej do zmian klimatu; — Kierunek działań 1.3 – dostosowanie sektora energetycznego do zmian klimatu; — Kierunek działań 1.5 – adaptacja do zmian klimatu w gospodarce przestrzennej i budownictwie. <p>Cel 2. Skuteczna adaptacja do zmian klimatu na obszarach wiejskich:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek działań 2.2 – organizacyjne i techniczne dostosowanie działalności rolniczej i rybackiej do zmian klimatu; <p>Cel 4. Zapewnienie zrównoważonego rozwoju regionalnego i lokalnego z uwzględnieniem zmian klimatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek działań 4.1 – monitoring stanu środowiska i systemy wczesnego ostrzegania i reagowania w kontekście zmian klimatu (miasta i obszary wiejskie); <p>Cel 6. Kształtowanie postaw społecznych sprzyjających adaptacji do zmian klimatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek działań 6.1 – zwiększenie świadomości odnośnie ryzyk związanych ze zjawiskami ekstremalnymi i metodami ograniczenia ich wpływu 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie niskiej emisji, — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania OZE — Kierunek interwencji: Prowadzenie działań edukacyjnych z zakresu ochrony powietrza <p>Cel: Ochrona powierzchni ziemi i gleb przed degradacją</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie negatywnego oddziaływania procesów komunalnych na gleby
<p>Ramy polityki klimatyczno-energetycznej do roku 2030</p>	<p>Konkluzje Rady Europejskiej z dn. 23-24 października 2014 r.</p>	<p>Cel: Ograniczenie o co najmniej 40% emisji gazów cieplarnianych względem roku 1990;</p> <p>Cel: Zapewnienie co najmniej 32% udziału energii ze źródeł odnawialnych w całkowitym zużyciu energii;</p> <p>Cel: Poprawa efektywności energetycznej o co najmniej 32,5%.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie niskiej emisji, — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania OZE — Kierunek interwencji: Prowadzenie działań edukacyjnych z zakresu ochrony powietrza
<p>Polityka ekologiczna państwa 2030 – strategia rozwoju w</p>	<p>Uchwała nr 67 Rady Ministrów z dnia 16 lipca 2019 r.</p>	<p>Cel szczegółowy: Środowisko i zdrowie. Poprawa jakości środowiska i bezpieczeństwa ekologicznego:</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie niskiej emisji,

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
obszarze środowiska i gospodarki wodnej		<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Zrównoważone gospodarowanie wodami, w tym zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki oraz osiągnięcie dobrego stanu wód; — Kierunek interwencji: Likwidacja źródeł emisji zanieczyszczeń do powietrza lub istotne zmniejszenie ich oddziaływania; — Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zagrożeniom środowiska oraz zapewnienie bezpieczeństwa biologicznego, jądrowego i ochrony radiologicznej; <p>Cel szczegółowy: Środowisko i gospodarka. Zrównoważone gospodarowanie zasobami środowiska:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Gospodarka odpadami w kierunku gospodarki o obiegu zamkniętym; <p>Cel szczegółowy: Środowisko i klimat. Łagodzenie zmian klimatu i adaptacja do nich oraz zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych;</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Przeciwdziałanie zmianom klimatu; — Kierunek interwencji: Adaptacja do zmian klimatu i zarządzanie ryzykiem klęsk żywiołowych; <p>Cel szczegółowy: Środowisko i edukacja. Rozwijanie kompetencji (wiedzy, umiejętności i postaw) ekologicznych społeczeństwa;</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Edukacja ekologiczna, w tym kształtowanie wzorców zrównoważonej konsumpcji; <p>Cel szczegółowy: Środowisko i administracja. Poprawa efektywności funkcjonowania instrumentów ochrony środowiska;</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Usprawnienie systemu kontroli i zarządzania ochroną środowiska oraz doskonalenie systemu finansowania. 	<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania OZE — Kierunek interwencji: Prowadzenie działań edukacyjnych z zakresu ochrony powietrza <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno – ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej <p>Cel: Ochrona powierzchni ziemi i gleb przed degradacją</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie negatywnego oddziaływania procesów komunalnych na gleby <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Usuwanie wyrobów zawierających azbest — Kierunek interwencji: Zapobieganie degradacji środowiska naturalnego oraz powstawaniu odpadów, — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie gospodarki odpadami <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie zasobów przyrodniczych — Kierunek interwencji: Ochrona obszarów i obiektów o szczególnych walorach przyrodniczych <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa
Polityka energetyczna Polski do 2030 roku	Uchwała nr 202/2009 (Obwieszczenie Ministra	Cel: dążenie do utrzymania zeroenergetycznego wzrostu gospodarczego, tj. rozwoju gospodarki następującego bez wzrostu zapotrzebowania na energię pierwotną;	Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie niskiej emisji,

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
	Gospodarki z dnia 21 grudnia 2009 r.)	<p>Cel: konsekwentne zmniejszanie energochłonności polskiej gospodarki do poziomu UE-15,</p> <p>Cel: zapewnienie bezpieczeństwa energetycznego kraju poprzez dywersyfikację źródeł i kierunków dostaw gazu ziemnego,</p> <p>Cel: zapewnienie ciągłego pokrycia zapotrzebowania na energię przy uwzględnieniu maksymalnego możliwego wykorzystania krajowych zasobów oraz przyjaznych środowisku technologii,</p> <p>Cel: wzrost udziału odnawialnych źródeł energii w finalnym zużyciu energii co najmniej do poziomu 15% w 2020 roku oraz dalszy wzrost tego wskaźnika w latach następnych,</p> <p>Cel: ograniczenie emisji CO₂ do 2020 roku przy zachowaniu wysokiego poziomu bezpieczeństwa energetycznego,</p> <p>Cel: ograniczenie emisji SO₂ i NO_x oraz pyłów (w tym PM₁₀ i PM_{2,5}) do poziomów wynikających z obecnych i projektowanych regulacji unijnych,</p> <p>Cel: ograniczanie negatywnego oddziaływania energetyki na stan wód powierzchniowych i podziemnych,</p> <p>Cel: minimalizacja składowania odpadów poprzez jak najszerze wykorzystanie ich w gospodarce,</p> <p>Cel: zmiana struktury wytwarzania energii w kierunku technologii niskoemisyjnych.</p>	<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania OZE — Kierunek interwencji: Prowadzenie działań edukacyjnych z zakresu ochrony powietrza
Polityka energetyczna Polski do 2040 roku	Uchwała nr 22/2021 (Obwieszczenie Ministra Klimatu i Środowiska z dnia 2 marca 2021 r. w sprawie polityki energetycznej państwa do 2040 r. M.P. z 2021 r. poz. 264)	<p>Cel szczegółowy: Optymalne wykorzystanie własnych surowców energetycznych;</p> <p>Cel szczegółowy: Rozbudowa infrastruktury wytwórczej i sieciowej energii elektrycznej;</p> <p>Cel szczegółowy: Rozwój odnawialnych źródeł energii;</p> <p>Cel szczegółowy: Rozwój ciepłownictwa i kogeneracji;</p> <p>Cel szczegółowy: Poprawa efektywności energetycznej.</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie niskiej emisji, — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania OZE — Kierunek interwencji: Prowadzenie działań edukacyjnych z zakresu ochrony powietrza
Krajowa strategia rozwoju regionalnego 2030	Uchwała nr 102 Rady Ministrów z dnia 17 września 2019 r. w sprawie przyjęcia "Krajowej Strategii Rozwoju Regionalnego 2030"	<p>Cel 1. Zwiększenie spójności rozwoju kraju w wymiarze społecznym, gospodarczym, środowiskowym i przestrzennym:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji 1.5. Rozwój infrastruktury wspierającej dostarczanie usług publicznych i podnoszącej atrakcyjność inwestycyjną obszarów. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie niskiej emisji, — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania OZE <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p>

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno – ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej
Strategia rozwoju kapitału ludzkiego 2030	Uchwała Rady Ministrów nr 184/2020 z dnia 14 grudnia 2020 r. (M.P. 2020 poz. 1060)	<p>Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i stanu środowiska:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: II.4. Zrównoważone gospodarowanie i ochrona zasobów środowiska; — Kierunek interwencji: II.5. Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie niskiej emisji, — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania OZE — Kierunek interwencji: Prowadzenie działań edukacyjnych z zakresu ochrony powietrza <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno – ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej <p>Cel: Ochrona powierzchni ziemi i gleb przed degradacją</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie negatywnego oddziaływania procesów komunalnych na gleby <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Usuwanie wyrobów zawierających azbest — Kierunek interwencji: Zapobieganie degradacji środowiska naturalnego oraz powstawaniu odpadów, — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie gospodarki odpadami <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie zasobów przyrodniczych

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ochrona obszarów i obiektów o szczególnych walorach przyrodniczych Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi: — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa
Strategia zrównoważonego rozwoju wsi, rolnictwa i rybactwa na lata 2030	Uchwała nr 123 Rady Ministrów z dnia 15 października 2019 r.	<p>Cel szczegółowy II. Poprawa jakości życia, infrastruktury i środowiska</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: II.1. Rozwój liniowej infrastruktury technicznej — Kierunek interwencji: II.2. Dostępność wysokiej jakości usług publicznych — Kierunek interwencji: II.3. Rozwój infrastruktury społecznej i rewitalizacja wsi i małych miast — Kierunek interwencji: II.4. Zrównoważone gospodarowanie i ochrona zasobów środowiska — Kierunek interwencji: II.5. Adaptacja do zmian klimatu i przeciwdziałanie tym zmianom 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie niskiej emisji, — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania OZE — Kierunek interwencji: Prowadzenie działań edukacyjnych z zakresu ochrony powietrza Cel: Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno – ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej Cel: Ochrona powierzchni ziemi i gleb przed degradacją — Kierunek interwencji: Ograniczenie negatywnego oddziaływania procesów komunalnych na gleby Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami — Kierunek interwencji: Usuwanie wyrobów zawierających azbest — Kierunek interwencji: Zapobieganie degradacji środowiska naturalnego oraz powstawaniu odpadów, — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie gospodarki odpadami Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych: — Kierunek interwencji: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie zasobów przyrodniczych

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ochrona obszarów i obiektów o szczególnych walorach przyrodniczych Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi: — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa
Strategia Rozwoju Kapitału społecznego (współdziałanie, kultura, kreatywność) 2030	Uchwała nr 155 Rady Ministrów z dnia 27 października 2020 r. (M.P. z 2020 r. poz. 1060)	<p>Cel szczegółowy 1. Zwiększenie zaangażowania obywateli w życie publiczne:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji 1.2. – rozwój i wzmacnianie zorganizowanych form aktywności obywatelskiej. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie niskiej emisji, — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania OZE — Kierunek interwencji: Prowadzenie działań edukacyjnych z zakresu ochrony powietrza
Strategia Zrównoważonego Rozwoju Transportu do 2030 roku	Uchwała nr 105 z dnia 24 września 2019 r. (M.P. z 2019 r. poz. 1054)	Kierunek interwencji: ograniczanie negatywnego wpływu transportu na środowisko.	<p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych
Krajowy Program Ochrony Powietrza do roku 2020 (z perspektywą do 2030)	Komunikat Ministra Środowiska z dnia 17 września 2015 r. w sprawie Krajowego Programu Ochrony Powietrza	<p>Cele szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Osiągnięcie w możliwie krótkim czasie poziomów dopuszczalnych i docelowych niektórych substancji, określonych w dyrektywie 2008/50/WE i 2004/107/WE, oraz utrzymanie ich na tych obszarach, na których są dotrzymywane, a w przypadku pyłu PM_{2,5} także pułapu stężenia ekspozycji oraz Krajowego Celu Redukcji Narażenia; — Osiągnięcie w perspektywie do roku 2030 stężeń niektórych substancji w powietrzu na poziomach wskazanych przez WHO oraz nowych wymagań wynikających z regulacji prawnych projektowanych przepisami prawa unijnego. 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie niskiej emisji, — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania OZE — Kierunek interwencji: Prowadzenie działań edukacyjnych z zakresu ochrony powietrza
Strategia rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022	Uchwała Nr 67 Rady Ministrów z dnia 9 kwietnia 2013 r. w sprawie przyjęcia "Strategii rozwoju systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej 2022"	Celem jest ochrona środowiska poprzez zapewnienie bezpieczeństwa zewnętrznego państwa zobowiązane są do przestrzegania i realizacji zadań oraz obowiązków wynikających z ogólnokrajowych regulacji prawnych związanych z ochroną środowiska przyrodniczego.	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie niskiej emisji, — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania OZE — Kierunek interwencji: Prowadzenie działań edukacyjnych z zakresu ochrony powietrza <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p>

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno – ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej Cel: Ochrona powierzchni ziemi i gleb przed degradacją — Kierunek interwencji: Ograniczenie negatywnego oddziaływania procesów komunalnych na gleby Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami — Kierunek interwencji: Usuwanie wyrobów zawierających azbest — Kierunek interwencji: Zapobieganie degradacji środowiska naturalnego oraz powstawaniu odpadów, — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie gospodarki odpadami Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych: — Kierunek interwencji: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie zasobów przyrodniczych — Kierunek interwencji: Ochrona obszarów i obiektów o szczególnych walorach przyrodniczych Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi: — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa
Krajowy Plan Gospodarki Odpadami 2022	Uchwała Nr 96 Rady Ministrów z dnia 12 czerwca 2023 r. w sprawie Krajowego planu gospodarki odpadami 2028	Cele: <ul style="list-style-type: none"> — założenie wdrażania ZPO oraz umniejszenie ilość powstających odpadów, — zwiększanie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat ZPO, w tym w zakresie ZPO żywności; — osiągnięcie określonych poziomów przygotowania do ponownego użycia i recyklingu odpadów komunalnych, — minimalizacja ilości składowanych odpadów, 	Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Usuwanie wyrobów zawierających azbest — Kierunek interwencji: Zapobieganie degradacji środowiska naturalnego oraz powstawaniu odpadów, — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie gospodarki odpadami

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> — zwiększenie recyklingu organicznego przez propagowanie kompostowania przez mieszkańców bioodpadów „u źródła”; — zapewnienie selektywnego zbierania bioodpadów od mieszkańców oraz zakładów zbiorowego żywienia; — zwiększanie świadomości i wiedzy społeczeństwa na temat postępowania z odpadami, w tym w zakresie selektywnego zbierania odpadów oraz zagrożeń związanych z nielegalnym postępowaniem z odpadami; — zmniejszenie udziału niesegregowanych (zmieszanych) odpadów komunalnych w strumieniu odbieranych i zbieranych odpadów; — zapewnienie jak najwyższej jakości zbieranych selektywnie odpadów, aby mogły one zostać skierowane do procesu recyklingu; — utrzymanie występującego trendu w zakresie celu dotyczącego zmniejszenia ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska, aby składowanych nie było więcej niż 35% masy tych odpadów w stosunku do masy odpadów wytworzonych w 1995 r.; — ograniczenie powstawania tzw. dzikich wysypisk. 	
Program Oczyszczania Kraju z Azbestu na lata 2009 – 2032	Uchwała nr 39/2010 Rady Ministrów z dnia 15 marca 2010 r.	<p>Cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> — usunięcie i unieszkodliwienie wyrobów zawierających azbest, — minimalizacja negatywnych skutków zdrowotnych spowodowanych obecnością azbestu na terytorium kraju, — likwidacja szkodliwego oddziaływania azbestu na środowisko. 	<p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Usuwanie wyrobów zawierających azbest
Krajowy Program Zapobiegania Powstawaniu Odpadów	Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/98/WE z dnia 19 listopada 2008 r. w sprawie odpadów oraz uchylającą niektóre dyrektywy	<p>Cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> — rozwój zrównoważonej gospodarki opartej na efektywniejszym wykorzystaniu zasobów, poszanowaniu środowiska i osiągnięciu wyższej konkurencyjności, dzięki wykorzystaniu technologii o niższym zapotrzebowaniu na surowce i energię oraz umożliwiającej wykorzystanie surowców wtórnych i odnawialnych źródeł energii; — budowa świadomego i odpowiedzialnego społeczeństwa na rzecz zrównoważonego rozwoju poprzez edukację ekologiczną opartą na propagowaniu działań o 	<p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Usuwanie wyrobów zawierających azbest — Kierunek interwencji: Zapobieganie degradacji środowiska naturalnego oraz powstawaniu odpadów, — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie gospodarki odpadami

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		charakterze niematerialnym np. propagowanie inwestycji w rozwój kompetencji, naukę, rozpowszechnianie kultury, turystyki zamiast dóbr materialnych, ograniczenia zbędnej konsumpcji, uczenia podejmowania świadomych wyborów i wsparciu dobrych praktyk oraz inicjatyw społecznych; — zmniejszenie ilości zbieranych zmieszanych odpadów komunalnych.	
Aktualizacja „Krajowego Programu Oczyszczania Ścieków Komunalnych”	Rada Ministrów 5 maja 2022 r. przyjęła szóstą aktualizację KPOSK.	Celem Programu, przez realizację ujętych w nim inwestycji, jest ograniczenie zrzutów niedostatecznie oczyszczanych ścieków, a co za tym idzie – ochrona środowiska wodnego przed ich niekorzystnymi skutkami.	Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno – ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej
Program wodno– środowiskowy kraju	Artykuł 4 Dyrektywy 2000/60/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 23 października 2000 r. (RDW)	Cele: — nie pogarszanie stanu części wód, — osiągnięcie dobrego stanu wód: dobry stan ekologiczny i chemiczny dla wód powierzchniowych, dobry stan chemiczny i ilościowy dla wód podziemnych, — spełnienie wymagań specjalnych, zawartych w innych unijnych aktach prawnych i polskim prawie, w odniesieniu do obszarów chronionych (w tym wrażliwych na eutrofizację wywołaną zanieczyszczeniami pochodzącymi ze źródeł komunalnych, narażonych na zanieczyszczenia związkami azotu pochodzącymi ze źródeł rolniczych, przeznaczonych do celów rekreacyjnych, do poboru wody dla zaopatrzenia ludności w wodę przeznaczoną do spożycia, przeznaczonych do ochrony gatunków zwierząt wodnych o znaczeniu gospodarczym, do ochrony siedlisk lub gatunków, dla których utrzymanie stanu wód jest ważnym czynnikiem w ich ochronie), — zaprzestanie lub stopniowe wyeliminowanie zrzutu substancji priorytetowych do środowiska lub ograniczone zrzuty tych substancji.	Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno – ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej
Plan gospodarowania wodami na obszarze dorzecza Odry	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 16 listopada 2022 r.	Priorytetem IIaPGW na obszarze dorzecza Odry jest stworzenie w ekosystemach wodnych i od wód zależnych warunków, określonych w RDW, sprzyjających osiągnięciu celów środowiskowych wyznaczonych dla poszczególnych jcw oraz dla obszarów chronionych. Efekt procesu osiągania celów	Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno – ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		środowiskowych nie został dotychczas w pełni uzyskany.	
Plany zarządzania ryzykiem powodziowym	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 18 października 2022 r. w sprawie przyjęcia Planu zarządzania ryzykiem powodziowym dla obszaru dorzecza Wisły	<p>Cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> — zahamowanie wzrostu ryzyka powodziowego, — obniżenie istniejącego ryzyka powodziowego, — poprawa systemu zarządzania ryzykiem powodziowym. 	<p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno – ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej
Plan przeciwdziałania skutkom suszy	Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 15 lipca 2021 r. w sprawie przyjęcia Planu przeciwdziałania skutkom suszy (Dz.U. 2021 poz. 1615)	<p>Cele szczegółowe:</p> <ul style="list-style-type: none"> — skuteczne zarządzanie zasobami wodnymi dla zwiększenia dyspozycyjnych zasobów wodnych na obszarach dorzeczy, — zwiększanie retencji na obszarach dorzeczy, — edukacja i zarządzanie ryzykiem suszy, — formalizacja i zaplanowanie finansowania działań służących przeciwdziałaniu skutkom suszy 	<p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno – ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej
Strategia rozwoju województwa Dolnośląskiego 2030	Uchwała Sejmiku Województwa Dolnośląskiego w dniu 20 września 2018 r.	<p>Cel strategiczny 4. Odpowiedzialne wykorzystanie zasobów i ochrona walorów środowiska naturalnego i dziedzictwa kulturowego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Priorytet 4.1 Poprawa stanu środowiska — Priorytet 4.2 Racjonalne wykorzystanie walorów i zasobów środowiska — Priorytet 4.4. Wspieranie produkcji energii ze źródeł odnawialnych oraz wspieranie bezpieczeństwa energetycznego 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie niskiej emisji, — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania OZE — Kierunek interwencji: Prowadzenie działań edukacyjnych z zakresu ochrony powietrza <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno – ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej <p>Cel: Ochrona powierzchni ziemi i gleb przed degradacją</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie negatywnego oddziaływania procesów komunalnych na gleby <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Usuwanie wyrobów zawierających azbest — Kierunek interwencji: Zapobieganie degradacji środowiska naturalnego oraz powstawaniu odpadów,

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie gospodarki odpadami <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie zasobów przyrodniczych — Kierunek interwencji: Ochrona obszarów i obiektów o szczególnych walorach przyrodniczych <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa
Plan zagospodarowania przestrzennego województwa Dolnośląskiego	Uchwała nr XIX/482/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego w sprawie uchwalenia Planu zagospodarowania przestrzennego województwa dolnośląskiego	<p>Cel 2. Racjonalny i zrównoważony sposób wykorzystania zasobów środowiska przyrodniczego, kulturowego i krajobrazu:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek 2.1.: Stworzenie spójnego regionalnego systemu ochrony przyrody, funkcjonującego w ramach struktur krajowych i europejskich — Kierunek 2.2.: Wykorzystanie zasobów dziedzictwa kulturowego i krajobrazu — Kierunek 2.3.: Ochrona i racjonalne wykorzystanie zasobów środowiska <p>Cel 3. Zapewnienie bezpieczeństwa mieszkańcom przez struktury przestrzenne odporne na zmiany klimatu, zagrożenia naturalne i pochodzące z działalności człowieka</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek 3.1. Zapewnienie warunków dla rozwoju infrastruktury energetycznej oraz racjonalnego rozwoju energetyki opartej na odnawialnych źródłach energii przy wykorzystaniu naturalnych uwarunkowań regionu — Kierunek 3.2. Zapewnienie warunków dla wyposażenia terenów zurbanizowanych w urządzenia i systemy umożliwiające dostarczanie wody i odbiór ścieków oraz zagospodarowanie odpadów 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie niskiej emisji, — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania OZE — Kierunek interwencji: Prowadzenie działań edukacyjnych z zakresu ochrony powietrza <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno – ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej <p>Cel: Ochrona powierzchni ziemi i gleb przed degradacją</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie negatywnego oddziaływania procesów komunalnych na gleby <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Usuwanie wyrobów zawierających azbest — Kierunek interwencji: Zapobieganie degradacji środowiska naturalnego oraz powstawaniu odpadów,

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie gospodarki odpadami <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie zasobów przyrodniczych — Kierunek interwencji: Ochrona obszarów i obiektów o szczególnych walorach przyrodniczych <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa
<p>Program ochrony środowiska dla województwa Dolnośląskiego na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029</p>	<p>Uchwała nr XLVII/939/22 z dnia 14 lipca 2022 r.</p>	<p>Celem nadrzędnym programu jest poprawa jakości środowiska i zapewnienie bezpieczeństwa ekologicznego:</p> <p>Cel: Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: zmniejszenie emisji gazów cieplarnianych i innych zanieczyszczeń emitowanych do powietrza min. Poprzez przejście na gospodarkę niskoemisyjną we wszystkich sektorach — Kierunek: Realizacja racjonalnej gospodarki energetycznej łączącej efektywność energetyczną z nowoczesnymi technologiami — Kierunek: Rozbudowa energooszczędnych systemów oświetlenia budynków i dróg publicznych — Kierunek: Rozwój odnawialnych źródeł energii <p>Cel: Zmniejszenie zagrożenia mieszkańców województwa ponadnormatywnym hałasem, zwłaszcza emitowanym przez środki transportu drogowego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: ochrona społeczeństwa przed ponadnormatywnym poziomem hałasu — Kierunek: Zmniejszenie uciążliwości wynikających z nadmiernego poziomu hałasu <p>Cel: Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej,</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zapewnienie dostępu do czystej wody dla społeczeństwa i gospodarki 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie niskiej emisji, — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania OZE — Kierunek interwencji: Prowadzenie działań edukacyjnych z zakresu ochrony powietrza <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno – ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej <p>Cel: Ochrona powierzchni ziemi i gleb przed degradacją</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie negatywnego oddziaływania procesów komunalnych na gleby <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Usuwanie wyrobów zawierających azbest — Kierunek interwencji: Zapobieganie degradacji środowiska naturalnego oraz powstawaniu odpadów,

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Rozwój i dostosowanie instalacji i urządzeń służących zrównoważonej i racjonalnej gospodarce ściekowej dla potrzeb ludności i przemysłu <p>Cel: Ochrona gleb przed negatywnym działaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu oraz kontynuacja badań gleb na terenach bezpośrednio zagrożonych zanieczyszczeniami w województwie</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: ochrona i zapewnienie właściwego sposobu użytkowania powierzchni ziemi <p>Cel: Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa,</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Racjonalna gospodarka odpadami komunalnymi — Kierunek: Gospodarka odpadami zawierającymi azbest <p>Cel: Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Ochrona krajobrazu, różnorodności biologicznej i funkcji ekosystemów — Kierunek: Tworzenie i zachowanie zielonej infrastruktury <p>Cel: Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków,</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Zmniejszenie zagrożenia oraz minimalizacja skutków w wypadku wystąpienia awarii <p>Cel: Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców województwa.</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek: Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców województwa 	<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie gospodarki odpadami <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie zasobów przyrodniczych — Kierunek interwencji: Ochrona obszarów i obiektów o szczególnych walorach przyrodniczych <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa
Program ochrony środowiska przed hałasem	Uchwała XLVI/551/22 Sejmiku Województwa z 22 czerwca 2023	Celem jest wsparcie merytoryczne organów zobowiązanych do sporządzenia programów ochrony środowiska przed hałasem oraz uregulowanie i uszczegółowienie wymagań odnośnie sposobu wykonywania i przekazywania informacji z tych programów w celu zapewnienia jednolitego standardu ich wykonywania oraz zgodności z wymaganiami KE.	<p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych
Program ochrony powietrza dla strefy dolnośląskiej, w których w 2018 r. zostały przekroczone poziomy	Uchwała nr XXI/505/20 Sejmiku Województwa Dolnośląskiego z dnia 16 lipca 2020 r.	Program ochrony powietrza jest dokumentem, który wskazuje istotne powody (źródła) wystąpienia przekroczeń norm jakości powietrza w odniesieniu do ww. zanieczyszczeń w strefach województwa dolnośląskiego oraz określa skuteczne i możliwe	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie niskiej emisji,

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
dopuszczalne i docelowe substancji w powietrzu wraz z planem działań krótkoterminowych		do zrealizowania działania, których wdrożenie spowoduje poprawę jakości powietrza i dotrzymanie norm określonych w rozporządzeniu Ministra Środowiska z dnia 24 sierpnia 2012 r. w sprawie poziomów niektórych substancji w powietrzu	<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania OZE — Kierunek interwencji: Prowadzenie działań edukacyjnych z zakresu ochrony powietrza
Plan Gospodarki Odpadami Województwa Dolnośląskiego na lata 2023-2028 z perspektywą do 2032 - projekt	-	<p>Cele:</p> <ul style="list-style-type: none"> — zredukowanie ilości wytwarzania odpadów, w tym odpadów komunalnych, — zwiększenie udziału odpadów przekazywanych do recyklingu, w tym odzysku energii, — zmniejszenie masy składowanych odpadów na składowiskach, — podniesienie świadomości ekologicznej społeczeństwa w zakresie zapobiegania powstawaniu odpadów oraz właściwego postępowania z odpadami. 	<p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Usuwanie wyrobów zawierających azbest — Kierunek interwencji: Zapobieganie degradacji środowiska naturalnego oraz powstawaniu odpadów, — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie gospodarki odpadami
Strategia rozwoju Powiatu Karkonoskiego na lata 2021-2027	Uchwała Nr LVI/395/2023 Rady Powiatu Karkonoskiego z dnia 26 kwietnia 2023 r.	<p>CEL STRATEGICZNY 3. POPRAWA JAKOŚCI ŚRODOWISKA:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Cel operacyjny 3.1. Wzrost świadomości ekologicznej społeczności Powiatu Karkonoskiego — Cel operacyjny 3.2. Poprawa jakości powietrza — Cel operacyjny 3.3. Uporządkowanie gospodarki wodno-ściekowej — Cel operacyjny 3.4. Ochrona powierzchni ziemi i gleby — Cel operacyjny 3.5. Przeciwdziałanie zmianom klimatu i ich skutkom — Cel operacyjny 3.6. Obniżenie ryzyka powodziowego — Cel operacyjny 3.7. Wzmocnienie systemu ochrony przyrody i krajobrazu w powiecie 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie niskiej emisji, — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania OZE — Kierunek interwencji: Prowadzenie działań edukacyjnych z zakresu ochrony powietrza <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno – ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej <p>Cel: Ochrona powierzchni ziemi i gleb przed degradacją</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie negatywnego oddziaływania procesów komunalnych na gleby <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Usuwanie wyrobów zawierających azbest — Kierunek interwencji: Zapobieganie degradacji środowiska naturalnego oraz powstawaniu odpadów,

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie gospodarki odpadami <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie zasobów przyrodniczych — Kierunek interwencji: Ochrona obszarów i obiektów o szczególnych walorach przyrodniczych <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa
<p>Program ochrony środowiska dla powiatu Karkonoskiego na lata 2022-2025 z perspektywą do roku 2029</p>	<p>Uchwała Nr LI/337/2022 Rady Powiatu Karkonoskiego z dnia 7 grudnia 2022 r.</p>	<p>CEL: Poprawa jakości powietrza przy zapewnieniu bezpieczeństwa energetycznego w kontekście zmian klimatu.</p> <p>CEL: Zmniejszenie zagrożenia mieszkańców województwa ponadnormatywnym hałasem, zwłaszcza emitowanym przez środki transportu drogowego</p> <p>CEL: Prowadzenie racjonalnej gospodarki wodno-ściekowej</p> <p>CEL: Ochrona gleb przed negatywnym działaniem antropogenicznym, erozją oraz niekorzystnymi zmianami klimatu</p> <p>CEL: Gospodarowanie odpadami zgodnie z hierarchią sposobów postępowania z odpadami, uwzględniając zrównoważony rozwój województwa</p> <p>CEL: Zachowanie, odtworzenie i zrównoważone użytkowanie bioróżnorodności i georóżnorodności oraz ochrona krajobrazu</p> <p>CEL: Ograniczenie ryzyka wystąpienia poważnych awarii przemysłowych oraz minimalizacja ich skutków</p> <p>CEL: Podniesienie świadomości ekologicznej mieszkańców województwa</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie niskiej emisji, — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania OZE — Kierunek interwencji: Prowadzenie działań edukacyjnych z zakresu ochrony powietrza <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno – ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej <p>Cel: Ochrona powierzchni ziemi i gleb przed degradacją</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie negatywnego oddziaływania procesów komunalnych na gleby <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Usuwanie wyrobów zawierających azbest — Kierunek interwencji: Zapobieganie degradacji środowiska naturalnego oraz powstawaniu odpadów,

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie gospodarki odpadami Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych: — Kierunek interwencji: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie zasobów przyrodniczych — Kierunek interwencji: Ochrona obszarów i obiektów o szczególnych walorach przyrodniczych Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi: — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa
<p>Plan adaptacji do zmian klimatu Aglomeracji Jeleniogórskiej, miasta Jeleniej Góry oraz powiatów i gmin Aglomeracji jeleniogórskiej (PAAJ) wraz z jego prognozą oddziaływania na środowisko</p>	<p>Uchwała Nr LXXVI/821/23 Rady Miejskiej w Szklarskiej Porębie z dnia 28 września 2023 r.</p>	<p>CEL 1. Rozpoznanie zasobów aglomeracji jeleniogórskiej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Wykonanie inwentaryzacji przyrodniczych gmin — Inwentaryzacja i kontrola stanu drzew na terenie gminy — Zinwentaryzowanie systemu odwodnienia i sieci hydrograficznej gminy — Analiza możliwości rozwoju energetyki z OZE na terenie Aglomeracji Jeleniogórskiej <p>CEL 2. Stymulowanie pro-adaptacyjnego rozwoju:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Plan nasadzeń drzew na terenach gminnych i powiatowych — Plan ochrony i renaturyzacji terenów podmokłych i dolin rzecznych — Plan bezpieczeństwa wody dla ujęć wód — Program gospodarowania wodami opadowymi i retencji gminnej — Aktualizacja dokumentów planistycznych — Aktualizacja planów zaopatrzenia w ciepło, energię elektryczną i paliwa gazowe — Egzekwowanie od inwestorów konieczności podłączenia się do sieci wodociągowej z istniejącego przyłącza — Weryfikacja lokalizacji indywidualnych rozwiązań oczyszczania ścieków w kontekście zagrożeń dla wód — Wprowadzenie wymogu zapewnienia rozwiązań retencyjnych w nowych inwestycjach 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie niskiej emisji, — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania OZE — Kierunek interwencji: Prowadzenie działań edukacyjnych z zakresu ochrony powietrza Cel: Poprawa klimatu akustycznego: — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno – ściekowej: — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej Cel: Ochrona powierzchni ziemi i gleb przed degradacją — Kierunek interwencji: Ograniczenie negatywnego oddziaływania procesów komunalnych na gleby Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami — Kierunek interwencji: Usuwanie wyrobów zawierających azbest — Kierunek interwencji: Zapobieganie degradacji środowiska naturalnego oraz powstawaniu odpadów,

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> — Współpraca w zakresie gospodarowania wodami – utworzenie ciała doradczego — Zachęty dla mieszkańców do podejmowania działań pro-adaptacyjnych na swoich posesjach <p>CEL 3. Zapewnienie komfortu i bezpieczeństwa mieszkańców w warunkach zmieniającego się klimatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Zwiększenie potencjału adaptacyjnego rynków i przestrzeni publicznych — Zacienianie terenów rekreacyjnych — Budowa rozwiązań błękitno-zielonej infrastruktury na terenach gminnych i powiatowych — Rozwój zieleni urządzonej na terenach zabudowanych — Wyposażanie budynków użyteczności publicznej w wydajne systemy klimatyzacji i wentylacji — Scenariusze postępowania w przypadku wystąpienia zdarzeń ekstremalnych <p>CEL 4. Ochrona oraz podnoszenie zdolności adaptacyjnych terenów otwartych i przyrodniczo cennych, wrażliwych na negatywne skutki zmian klimatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Zwiększanie powierzchni zalesionej — Zwiększanie różnorodności biologicznej drzewostanów i ich struktury — Monitoring stanu sanitarnego lasów i usuwanie drzew opanowanych przez szkodniki — Ustanawianie nowych form ochrony przyrody — Zrównoważony rozwój turystyki — Wprowadzanie nasadzeń śródpolnych — Odtwarzanie i budowa zbiorników śródpolnych — Ochrona oraz poprawa funkcjonalności korytarzy ekologicznych lądowych i wodnych <p>CEL 5. Zapewnienie dostępu do wód dobrej jakości oraz ochrona jej zasobów w obliczu zagrożeń związanych ze zmianami klimatu:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Ustanawianie stref ochronnych ujęć wód — Poszukiwanie nowych zasobów wód podziemnych do spożycia i budowa nowych ujęć — Ograniczanie poboru wód podziemnych w okresach suszy — Budowa zbiorników retencyjnych 	<ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie gospodarki odpadami <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie zasobów przyrodniczych — Kierunek interwencji: Ochrona obszarów i obiektów o szczególnych walorach przyrodniczych <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		<ul style="list-style-type: none"> — Utrzymywanie i modernizacja krytycznej infrastruktury wodociągowo-kanalizacyjnej — Budowa infrastruktury gospodarowania ściekami na obszarach aglomeracji — Modernizacja i utrzymanie systemu rowów melioracyjnych <p>CEL 6. Budowa bezpieczeństwa energetycznego AJ w oparciu o gospodarkę niskoemisyjną:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Rozwój systemu zrównoważonego transportu publicznego — Budowa stacji ładowania samochodów elektrycznych — Stworzenie systemu tras rowerowych — Wsparcie rozwoju energetyki z OZE — Poprawa efektywności oraz autonomii energetycznej budynków publicznych <p>CEL 7. Ochrona dziedzictwa aglomeracji jeleniogórskiej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Adaptacja terenów zabytkowych do zmian klimatu — Ochrona zabytków przed zjawiskami ekstremalnymi — Działania na rzecz wpisania Doliny Pałaców i Ogrodów oraz Geoparku Krainy Wygasłych — Wulkanów na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO <p>CEL 8. Kreowanie świadomego społeczeństwa:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Prowadzenie akcji edukacyjnych dla rolników — Organizacja szkoleń dla urzędników — Kampanie promujące postawy pro-środowiskowe — Kampanie informujące o zdrowotnych skutkach zmian klimatu i profilaktyce — Zajęcia edukacyjne w szkołach 	
Strategia zrównoważonego rozwoju miasta Szklarska Poręba na lata 2020-2026 z perspektywą do 2030 r.	Uchwała nr LXXII/788/23 Rady Miejskiej w Szklarskiej Porębie z dnia 25 maja 2023 r.	<p>Cel strategiczny 4 – Poprawa jakości środowiska naturalnego</p> <ul style="list-style-type: none"> — Cel operacyjny 4.1. Dbalność o walory przyrodniczo-krajobrazowe — Cel operacyjny 4.2. Realizacja programu ochrony środowiska na lata 2016-2019 z perspektywą do 2023 r. — Cel operacyjny 4.3. Realizacja regulaminu utrzymania czystości i porządku — Cel operacyjny 4.6. Poprawa jakości powietrza — Cel operacyjny 4.7. Gospodarka odpadami 	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie niskiej emisji, — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania OZE — Kierunek interwencji: Prowadzenie działań edukacyjnych z zakresu ochrony powietrza <p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
			<p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno – ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej <p>Cel: Ochrona powierzchni ziemi i gleb przed degradacją</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie negatywnego oddziaływania procesów komunalnych na gleby <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Usuwanie wyrobów zawierających azbest — Kierunek interwencji: Zapobieganie degradacji środowiska naturalnego oraz powstawaniu odpadów, — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie gospodarki odpadami <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie zasobów przyrodniczych — Kierunek interwencji: Ochrona obszarów i obiektów o szczególnych walorach przyrodniczych
<p>Program usuwania wyrobów zawierających azbest z terenu miasta Szklarska Poręba</p>	<p>Uchwała nr XIX/221/15 Rady Miejskiej w Szklarskiej Porębie z dnia 30 grudnia 2015 r.</p>	<p>Głównym Celem Programu jest doprowadzenie do stopniowej eliminacji wyrobów zawierających azbest z otoczenia człowieka oraz ich bezpieczne i prawidłowe unieszkodliwienie</p>	<p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Usuwanie wyrobów zawierających azbest
<p>Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Miasta Szklarska Poręba</p>	<p>Uchwała Nr XXX/344/16 Rady Miejskiej w Szklarskiej Porębie z dnia 24 sierpnia 2016 r.</p>	<p>Celem Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego Szklarskiej Poręby jest kształtowanie zrównoważonej struktury przestrzennej, pozwalającej na realizację wielokierunkowych potrzeb rozwojowych, w szczególności jej „zadań własnych” i zobowiązań w zakresie „zadań ponadlokalnych”, z uwzględnieniem przestrzennych możliwości i ograniczeń rozwoju gminy, wynikających z obowiązku ochrony środowiska kulturowego i przyrodniczego na podstawie uwarunkowań fizjograficznych, przyrodniczych,</p>	<p>Cel: Poprawa jakości powietrza atmosferycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie niskiej emisji, — Kierunek interwencji: Poprawa efektywności energetycznej — Kierunek interwencji: Wzrost wykorzystania OZE — Kierunek interwencji: Prowadzenie działań edukacyjnych z zakresu ochrony powietrza

Program Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba na lata 2024-2027 z perspektywą do roku 2028-2031

Nazwa dokumentu strategicznego/ programu	Akt przyjmujący dokument strategiczny/ program	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w dokumencie strategicznym/ programie odnoszące się do ochrony środowiska	Cele środowiskowe/ kierunki działań/ działania wyznaczone w Programie Ochrony Środowiska dla Miasta Szklarska Poręba spójne z celami/ kierunkami działań/ działaniami w dokumencie strategicznym
		kulturowych oraz zainwestowania i sytuacji demograficzno-gospodarczej gminy.	<p>Cel: Poprawa klimatu akustycznego:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie natężenia hałasu wzdłuż ciągów komunikacyjnych <p>Cel: Rozbudowa i modernizacja infrastruktury wodno – ściekowej:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Poprawa funkcjonowania systemu gospodarki wodnej i kanalizacyjnej <p>Cel: Ochrona powierzchni ziemi i gleb przed degradacją</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Ograniczenie negatywnego oddziaływania procesów komunalnych na gleby <p>Cel: Zrównoważony rozwój systemu gospodarowania odpadami</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Usuwanie wyrobów zawierających azbest — Kierunek interwencji: Zapobieganie degradacji środowiska naturalnego oraz powstawaniu odpadów, — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie gospodarki odpadami <p>Cel: Zachowanie i ochrona walorów przyrodniczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Rozwój obszarów zieleni oraz utrzymanie terenów już istniejących — Kierunek interwencji: Wzrost świadomości ekologicznej mieszkańców w zakresie zasobów przyrodniczych — Kierunek interwencji: Ochrona obszarów i obiektów o szczególnych walorach przyrodniczych <p>Cel: Ochrona przed poważnymi awariami i zagrożeniami naturalnymi:</p> <ul style="list-style-type: none"> — Kierunek interwencji: Wsparcie jednostek odpowiedzialnych za poziom bezpieczeństwa

Źródło: Opracowanie własne

7. Streszczenie w języku niespecjalistycznym

Opracowanie miejskiego programu ochrony środowiska wynika z ustawy Prawo ochrony środowiska z dnia 27 kwietnia 2001 r. (Dz.U. z 2022 poz. 2556 ze zm.).

Program ochrony środowiska jest dokumentem strategicznym odnoszącym się do aspektów środowiskowych. Dokument ten określa i systematyzuje działania niezbędne do poprawy jakości życia i stanu środowiska na terenie miasta Szklarska Poręba oraz przyczynia się do zapewniania jej zrównoważonego rozwoju.

Miasto Szklarska Poręba położone jest w województwie dolnośląskim, w powiecie karkonoskim. Według danych GUS stan na koniec 2022 r., Miasto Szklarska Poręba zamieszkiwało 5 872 osoby. Głównymi szlakami komunikacyjnymi na terenie miasta Szklarska poręba jest droga krajowa nr 3 i droga wojewódzka nr 358. Na terenie miasta funkcjonuje także linia kolejowa nr 311.

W obszarze Miasta Szklarska Poręba nie istnieje scentralizowany system dostarczania ciepła. Zapewnienie potrzeb cieplnych mieszkańców opiera się głównie indywidualnych źródłach wykorzystujące do ogrzewania węgiel, gaz ziemny i biomasę (drewno). Ponadto, obiekty użyteczności publicznej korzystają z kotłowni zlokalizowanych na ich terenie, które również wykorzystują węgiel i gaz. W budynkach wielorodzinnych funkcjonują lokalne kotłownie, dostarczające ciepło mieszkańcom i opalane węglem oraz gazem.

Według danych GUS, liczba odbiorców energii elektrycznej w Szklarskiej Porębie w 2022 r. wynosiła 4 292 osoby. W latach 20218-2022 zwiększyło się zużycie energii elektrycznej, a co za tym idzie również zużycie energii na 1 mieszkańca.

Miasto Szklarska Poręba posiada dostęp do sieci gazowej. Według danych GUS, w latach 2018-2022 odnotowano rozbudowę czynnej sieci dystrybucyjnej o 4 112 m, tj. 9,60%. Zwiększyła się również liczba czynnych przyłączy do sieci gazowej o 527 szt.. Znaczny wzrost odnotowano przy zużyciu gazu na ogrzewanie mieszkań.

W obszarze miasta Szklarska Poręba można wyodrębnić dwa rodzaje zanieczyszczeń powietrza – tzw. emisję liniową i emisję powierzchniową. Źródłem emisji liniowej jest ruch drogowy w obrębie drogi krajowej nr 3, drogi wojewódzkiej 358, a także wzdłuż dróg gminnych, tj. wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych. Źródłem emisji powierzchniowej mogą być zanieczyszczenia emitowane z indywidualnych źródeł ciepła budynków (tzw. niska emisja), w których spalane są paliwa wysokoemisyjne.

Zgodnie z roczną oceną jakości powietrza na terenie województwa dolnośląskiego w 2022 roku teren miasta Szklarska Poręba znalazł się w obszarze przekroczeń poziomu docelowego bezno(a)pirenu oraz poziomu długoterminowego ozonu.

W mieście Szklarska Poręba głównymi źródłami emisji hałasu jest droga krajowa nr 3 oraz droga wojewódzka 358. Hałas komunikacyjny spowodowany jest także ruchem kolejowym na linii kolejowej nr 311.

Zakłady usługowe i przemysłowe na terenie miasta nie stanowią większego zagrożenia na klimat akustyczny. Ich wpływ jest ograniczony i ma charakter lokalny. Zakłady te mogą powodować uciążliwości dla osób zamieszkujących w ich najbliższym sąsiedztwie.

Obecne instalacje generujące pola elektromagnetyczne na obszarze miasta Szklarska Poręba nie stanowią istotnego zagrożenia. Badanie poziomów pól elektromagnetycznych na terenie Szklarskiej Poręby przeprowadzono w 2021 roku i nie stwierdzono przekroczeń poziomów dopuszczalnych pól elektromagnetycznych.

Miasto Szklarska Poręba położone jest w dorzeczu rzeki Kamiennej, która stanowi lewy dopływ Bobru. Rzeka ta wyznacza granicę między Górami Izerskimi, a Karkonoszami. Koryto rzeki jest kamieniste i kręte z licznymi głazami. W jej górnym biegu znajduje się elektrownia wodna.

Badania jednolitych części wód, których zlewnie znajdują się na terenie miasta, wykazały w ostatnich latach, ogólny zły stan wód powierzchniowych.

Obszar miasta położony jest w zasięgu 3 jednolitych części wód podziemnych

Według map zagrożenia powodziowego i map ryzyka powodziowego, w granicach Szklarskiej Poręby występują obszary zagrożenia powodziowego i ryzyka powodzi. Dotyczy to terenów wschodnich miasta, a w szczególności terenów przyległych rzece Kamienna.

Obszar miasta wyposażony jest w sieć wodociągową i kanalizacyjną. Występuje jednak dysproporcja pomiędzy stopniem zwodociągowania, a stopniem skanalizowania.

Największą część terenu zajmują menzogranyty, grandioryty i granity. W północnej części obszaru Szklarskiej Poręby znajdują się jeszcze dwa twory geologiczne: łupki krystaliczne, kwarcyty, amfibiolity, marmury i leptynity oraz ortognejsy, amfibolity, granitognejsy, granity, eklogity i granulity. Na terenie Szklarskiej Poręby, według Państwowego Instytutu Geologicznego oraz 5 złóż kopalin.

Na terenie miasta dominują gleby brunatne wylugowane i kwaśne o niskim poziomie składników odżywczych dla roślin. W ciągu ostatnich lat nie przeprowadzono badań dotyczących jakości gleb na obszarze miasta Szklarska Poręba, ani też nie stwierdzono żadnych historycznych zanieczyszczeń gleb na żadnym z tych obszarów.

Według danych z Urzędu Miejskiego w Szklarskiej Porębie, na terenie miasta Szklarska Poręba w 2022 r. zebrano natomiast 4 826,091 t zmieszanych odpadów, co przekłada się na 0,822 t odpadów na jednego mieszkańca. W ciągu dwóch lat ilość odebranych i zebranych

odpadów komunalnych zwiększyła się o 333,733 t., tj. 7,43%. W Szklarskiej Porębie funkcjonuje Punkt Selektywnego Zbierania Odpadów Komunalnych (PSZOK) przy ul. 1 Maja 53. Według danych z Bazy Azbestowej, na terenie Szklarskiej Poręby unieszkodliwiono 30 716 kg wyrobów azbestowych, a do usunięcia pozostało 49 585 kg zinwentaryzowanych wyrobów .

Formami ochrony przyrody na obszarze Miasta Szklarska Poręba są:

- Karkonoski Park Narodowy;
- Rezerwat przyrody Torfowiska Doliny Izery;
- Obszar NATURA 2000 Karkonosze (PLB020007);
- Obszar NATURA 2000 Karkonosze (PLC020001);
- Obszar NATURA 2000 Torfowiska Gór Izerskich (PLH020047);
- Obszar NATURA 2000 Góry Izerskie (PLB020009),
- pomniki przyrody.

Na obszarze Szklarskiej Poręby nie istnieją zakłady objęte kategorią dużego lub zwiększonego ryzyka wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, zgodnie z danymi udostępnionymi przez Główny Inspektorat Ochrony Środowiska.

W Programie przeanalizowano 10 obszarów interwencji, do których należą: ochrona klimatu i jakości powietrza, zagrożenia hałasem, pola elektromagnetyczne, gospodarowanie wodami, gospodarka wodno-ściekowa, zasoby geologiczne, gleby, gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów, zasoby przyrodnicze oraz zagrożenia poważanymi awariami.

Następnie w ramach poszczególnych obszarów interwencji wyznaczono cele, kierunki interwencji i zadania, które zostały zaprezentowane w formie tabeli. Harmonogram planowanych działań obejmuje głównie zadania własne samorządu, ale także zadania jednostek organizacyjnych i podmiotów działających na terenie Miasta Szklarska Poręba.

Wdrażanie Programu odbywać się będzie przez stałe monitorowanie uzyskiwanych efektów. Organ wykonawczy miasta Szklarska Poręba odpowiedzialny będzie za sporządzanie i przedstawianie Radzie Miasta raportu z wykonania Programu, co 2 lata. Monitoring będzie obejmował także bieżące kontrolowanie postępu działań zdefiniowanych i zaleconych w programie

Spis tabel, rysunków i wykresów

Tabela 1. Położenie miasta Szklarska Poręba wg regionalizacji fizyczno-geograficznej Polski	12
Tabela 2. Energia elektryczna w gospodarstwach domowych w Szklarskiej Porębie	14
Tabela 3. Charakterystyka sieci gazowej na terenie Szklarskiej Poręby	15
Tabela 4. Wynikowe klasy strefy dolnośląskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2022 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony zdrowia ludzi	20
Tabela 5. Wynikowe klasy strefy dolnośląskiej dla poszczególnych zanieczyszczeń uzyskane w ocenie rocznej za rok 2022 dokonanej z uwzględnieniem kryteriów ustanowionych w celu ochrony roślin	20
Tabela 6. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Ochrona klimatu i jakości powietrza	29
Tabela 7. Średni Dobowy Ruch Roczny (SDRR) w punktach pomiarowych w GPR 2020/2021 na drodze krajowej i wojewódzkiej przebiegające przez teren Szklarskiej Poręby	30
Tabela 8. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia hałasem	31
Tabela 9. Wyniki pomiaru natężenia pola elektromagnetycznego w Szklarskiej Porębie w 2021 r. Średnia arytmetyczna zmierzonych wartości skutecznych natężeń pól elektrycznych.....	32
Tabela 10. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Pola elektromagnetyczne	33
Tabela 11. Wykaz jednolitych części wód powierzchniowych (jcw) na terenie miasta Szklarska według podziału 2016-2021	35
Tabela 12. Wyniki oceny badanych w latach 2017-2021 jednolitych części wód powierzchniowych, których zlewnie są w granicach administracyjnych Szklarskiej Poręby	38
Tabela 13. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarowanie wodami.....	44
Tabela 14. Infrastruktura wodociągowa na terenie Szklarskiej Poręby w latach 2018-2022	45
Tabela 15. Infrastruktura kanalizacyjna na terenie Szklarskiej Poręby.....	47
Tabela 16. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka wodno-ściekowa	48
Tabela 17. Aktualny obszar górniczy na terenie miasta Szklarska Poręba	51
Tabela 18. Charakterystyka złóż kopalin płożonych na terenie Szklarskiej Poręby	51
Tabela 19. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zasoby geologiczne	52
Tabela 20. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Gleby	53
Tabela 21. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Gospodarka odpadami i zapobieganie powstawaniu odpadów	54
Tabela 22. Lasy i grunty leśne na terenie Szklarskiej Poręby.....	55
Tabela 23. Pomniki Przyrody na terenie Szklarskiej Poręby.....	61
Tabela 24. Analiza SWOT dla obszarów interwencji: Zasoby przyrodnicze	65
Tabela 25. Analiza SWOT dla obszaru interwencji: Zagrożenia poważnymi awariami	66
Tabela 26. Cele i kierunki interwencji oraz zadania Programu Ochrony Środowiska dla Szklarskiej Poręby	73
Tabela 27. Harmonogram realizacji zadań własnych wraz z ich finansowaniem	79
Tabela 28. Harmonogram realizacji zadań monitorowanych wraz z ich finansowaniem	84
Tabela 29. Spójność z dokumentami strategicznymi i programowymi	88
Rysunek 1. Położenie miasta Szklarska Poręba na tle powiatu karkonoskiego i województwa dolnośląskiego.....	11
Rysunek 2. Schemat sieci drogowej na terenie Szklarskiej Porębie.....	13
Rysunek 3. Średnia temperatura w Polsce w latach 1991-2020.....	16
Rysunek 4. Roczna suma opadów w Polsce w latach 1991-2020.....	17
Rysunek 5. Dzielnice rolniczo-klimatyczne Polski według W. Okołowicza i D. Martyn	18
Rysunek 6. Zasięg obszarów przekroczeń poziomu docelowego benzo(a)pirenu w pyłe zawieszonym PM10, określonego ze względu na ochronę zdrowia ludzi w 2022 r. w rejonie miasta Szklarska Poręba	23
Rysunek 7. Położenie Szklarskiej Poręby na mapie energii wiatru w kWh/m2/rok na wysokości 30 m nad poziomem gruntu	25
Rysunek 8. Położenie Szklarskiej Poręby na mapie usłonecznienia na terenie Polski	26
Rysunek 9. Położenie Szklarskiej Poręby na tle okręgów geotermalnych Polski	27
Rysunek 10. Położenie Szklarskiej Poręby na mapie temperatury na głębokości 2000 m p.p.t.	27
Rysunek 11. Schemat jednolitych części wód powierzchniowych w granicach administracyjnych Szklarskiej Poręby	34
Rysunek 12. JCWP na terenie miasta Szklarska Poręba (wg podziału z lat 2016-2021).....	36
Rysunek 13. JCWPd na obszarze Szklarskiej Poręby	40
Rysunek 14. Klasy zagrożenia suszą rolniczą na terenach rolnych i leśnych w latach 1997-2018.....	42

Rysunek 15. Klasy zagrożenia suszą hydrologiczną w latach 1987-2017	43
Rysunek 16. Klasy zagrożenia suszą hydrogeologiczną w JCWPd w latach 1987-2018.....	44
Rysunek 17. Strefy zasilania w wodę poszczególnych ujęć w Szklarskiej Porębie.	46
Rysunek 18. Mapa utworów przypowierzchniowych na obszarze Szklarskiej Poręby	50
Rysunek 19. Tereny, obszary górnicze oraz złoża na terenie Szklarskiej Poręby.....	51
Rysunek 20. Obszary leśne na terenie Szklarskiej Poręby.....	56
Rysunek 21. Obszary Karkonoskiego Parku Narodowego na terenie Szklarskiej Poręby	58
Rysunek 22. Obszary Rezerwatu przyrody na terenie Szklarskiej Poręby	59
Rysunek 23. Obszary NATURA 2000 na terenie Szklarskiej Poręby	60
Rysunek 24. Pomniki przyrody na terenie Szklarskiej Poręby	62
Rysunek 25. Korytarze ekologiczne 2012 na terenie Szklarskiej Poręby	63
Rysunek 26. Korytarze ekologiczne 2005 na terenie Szklarskiej Poręby	64

a